

- projekt -

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W NIDZICY**

z dnia 21 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025
za lata 2020-2021**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1526) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.) Rada Powiatu w Nidzicy uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” za lata 2020-2021 w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nidzicy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Andrzej Brózdziński

 Opracowała:

Agnieszka Szczepkowska

ADWOKAT

Monika Kolman

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Natomiast zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

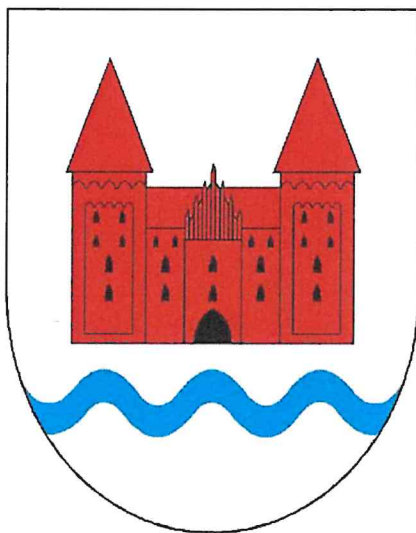
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. został przyjęty przez Radę Powiatu w Nidzicy uchwałą Nr XXXVI/210/2017 z dnia 27 października 2017 r.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za okres 2020-2021 został przygotowany w celu realizacji zobowiązań nałożonych na Zarząd Powiatu w Nidzicy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie ochrony środowiska.

Przedmiotowy raport stanowi narzędzie monitoringu umożliwiające ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji celów, priorytetów i przedsięwzięć oraz uzyskanych efektów ekologicznych i poniesionych nakładów finansowych na działania wpływające na szeroko pojętą ochronę środowiska w Powiecie Nidzickim.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Powiatu w Nidzicy
z dnia 21 grudnia 2022 r.

POWIAT NIDZICKI

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NIDZICKIEGO NA LATA 2018-2021 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2022-2025

ZA LATA 2020-2021

Nidzica, sierpień – grudzień 2022 r.

Autorzy opracowania:

Agnieszka Szczepkowska – Kierownik Wydziału Budownictwa i Ochrony Środowiska
w Starostwie Powiatowym w Nidzicy

Anna Mróz – Inspektor w Wydziale Budownictwa i Ochrony Środowiska w Starostwie
Powiatowym w Nidzicy

Sabina Adamowska-Krupa – Inspektor w Wydziale Budownictwa i Ochrony Środowiska
w Starostwie Powiatowym w Nidzicy

Spis treści

1.	Podstawa prawna raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2020-2021	4
2.	Cel sporządzenia raportu	4
3.	Zakres raportu	4
4.	Źródła informacji	4
5.	Cele, kierunki interwencji oraz zadania ustalone dla poszczególnych komponentów ochrony środowiska	7
5.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	8
5.2.	Zagrożenie hałasem	26
5.3.	Pole elektromagnetyczne	36
5.4.	Gospodarowanie wodami	41
5.5.	Gospodarka wodno – ściekowa	59
5.6.	Zasoby geologiczne	63
5.7.	Gleby	81
5.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	87
5.9.	Zasoby przyrodnicze	92
5.10	Zagrożenie poważnymi awariami	101
6.	Ocena realizacji <i>Programu</i> – wskaźniki monitoringu	105
7.	Nakłady finansowe poniesione na realizację zamierzeń inwestycyjnych związanych z realizacją <i>Programu</i>	109
8.	Krótkie podsumowanie	111

1. Podstawa prawna raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2020-2021

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. został przyjęty przez Radę Powiatu Nidzickiego 27 października 2017 r. uchwałą Nr XXXVI/210/2017 ww. dokument stanowi podstawę działania w zakresie polityki ekologicznej. Dokument opracowano na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie powiatu, a następnie na podstawie art. 18 ust. 3 ww. ustawy przekazuje go do wiadomości zarządowi województwa.

2. Cel sporządzenia raportu

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2020-2021 został przygotowany w celu realizacji zobowiązań nałożonych na Zarząd Powiatu w Nidzicy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie ochrony środowiska.

Raport określa stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2021. Przedmiotowy raport stanowi narzędzie monitoringu umożliwiające ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji celów, priorytetów i przedsięwzięć oraz uzyskanych efektów ekologicznych i poniesionych nakładów finansowych.

3. Zakres raportu

Niniejszy raport obejmuje okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. i określa stan realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, przewidzianych w *Programie* w tym czasie.

Raport dokonuje oceny stanu realizacji celów oraz zadań służących ochronie środowiska, ujętych w *Programie* oraz analizuje wydatkowanie środków finansowych na ich wykonanie. Ponadto niniejszy raport wyjaśnia przyczyny braku realizacji lub niekompletnej realizacji działań przewidzianych w *Programie*. Przy ocenie stopnia realizacji zadań wykorzystano wytyczne dotyczące monitorowania projektowanych przedsięwzięć, w szczególności wskaźników monitoringu ujętych w *Programie*.

4. Źródła informacji

W ramach niniejszego opracowania wykorzystano następujące informacje i dane pochodzące z następujących źródeł:

- Starostwo Powiatowe w Nidzicy,
- Główny Urząd Statystyczny;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie;
- UCHWAŁA NR 84/288/2021 ZARZĄDU POWIATU W NIDZICY z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Powiatu Nidzickiego za rok 2020,

- UCHWAŁA NR 130/392/2022 ZARZĄDU POWIATU W NIDZICY z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Powiatu Nidzickiego za 2021 rok,
- ZARZĄDZENIE NR 907/2021 BURMISTRZA NIDZICY z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Nidzica za rok 2020,
- ZARZĄDZENIE NR 1313/2022 BURMISTRZA NIDZICY z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Nidzica za rok 2021,
- ZARZĄDZENIE NR 213/2021 WÓJTA GMINY JANOWO z dnia 24 marca 2021 roku w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu gminy Janowo za 2020 rok,
- ZARZĄDZENIE NR 300/2022 WÓJTA GMINY JANOWO z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu gminy Janowo za 2021
- ZARZĄDZENIE NR 22/2021 WÓJTA GMINY KOZŁOWO z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie: przyjęcia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu gminy za rok 2020, oraz sprawozdania z wykonania planów finansowych instytucji kultury za rok 2020,
- ZARZĄDZENIE NR 29/2022 WÓJTA GMINY KOZŁOWO z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu gminy za rok 2021, oraz sprawozdania z wykonania planów finansowych instytucji kultury za rok 2021,
- ZARZĄDZENIE NR 25/2021 WÓJTA GMINY JANOWIEC KOŚCIELNY z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Janowiec Kościelny za 2020 rok, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Samorządowego Ośrodka Kultury w Janowcu Kościelnym za 2020 rok oraz informacji o stanie mienia gminy,
- ZARZĄDZENIE NR 31/2022 WÓJTA GMINY JANOWIEC KOŚCIELNY z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Janowiec Kościelny za 2021 rok, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego Samorządowego Ośrodka Kultury w Janowcu Kościelnym za 2021 rok oraz informacji o stanie mienia gminy,
- Raport z realizacji w latach 2019-2020 Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2020 oraz za rok 2021,
- Uchwała Nr XVI/280/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej
- Aktualizacja „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko – mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN”- w zakresie dróg wojewódzkich z 2018 r.

- <https://www.pgi.gov.pl>
- <https://www.gov.pl/web/wios-olsztyn>,
- <https://powietrze.gios.gov.pl>,
- <https://iswk.gios.gov.pl>,
- <https://epsh.pgi.gov.pl/>,
- <https://wody.isok.gov.pl>,
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/midas>,
- <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/123/aplikacja.html>,
- <https://www.nidzica.pl/>
- <https://bip.nidzica.pl/>
- <https://bip.janowo.pl/>
- <https://www.janowo.pl/>
- <https://kozlowo.pl/>
- <http://www.bip.kozlowo.pl/>
- <https://janowiec.com.pl/>
- <https://bip.janowieckoscielny.warmia.mazury.pl>
- <https://stat.gov.pl/>
- <https://powiatnidzicki.geoportal2.pl>
- <https://si2pem.gov.pl/>

W raporcie odniesiono się w sposób skrócony do zagadnień z zakresu gospodarki odpadami, gdyż kwestie te reguluje dokument programowy pn. *Plan Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2016-2022* przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego Nr XXIII/523/16 z dnia 28.12.2016 r. (aktualizacja uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego Nr VIII/152/19 z dnia 17.06.2019 r.

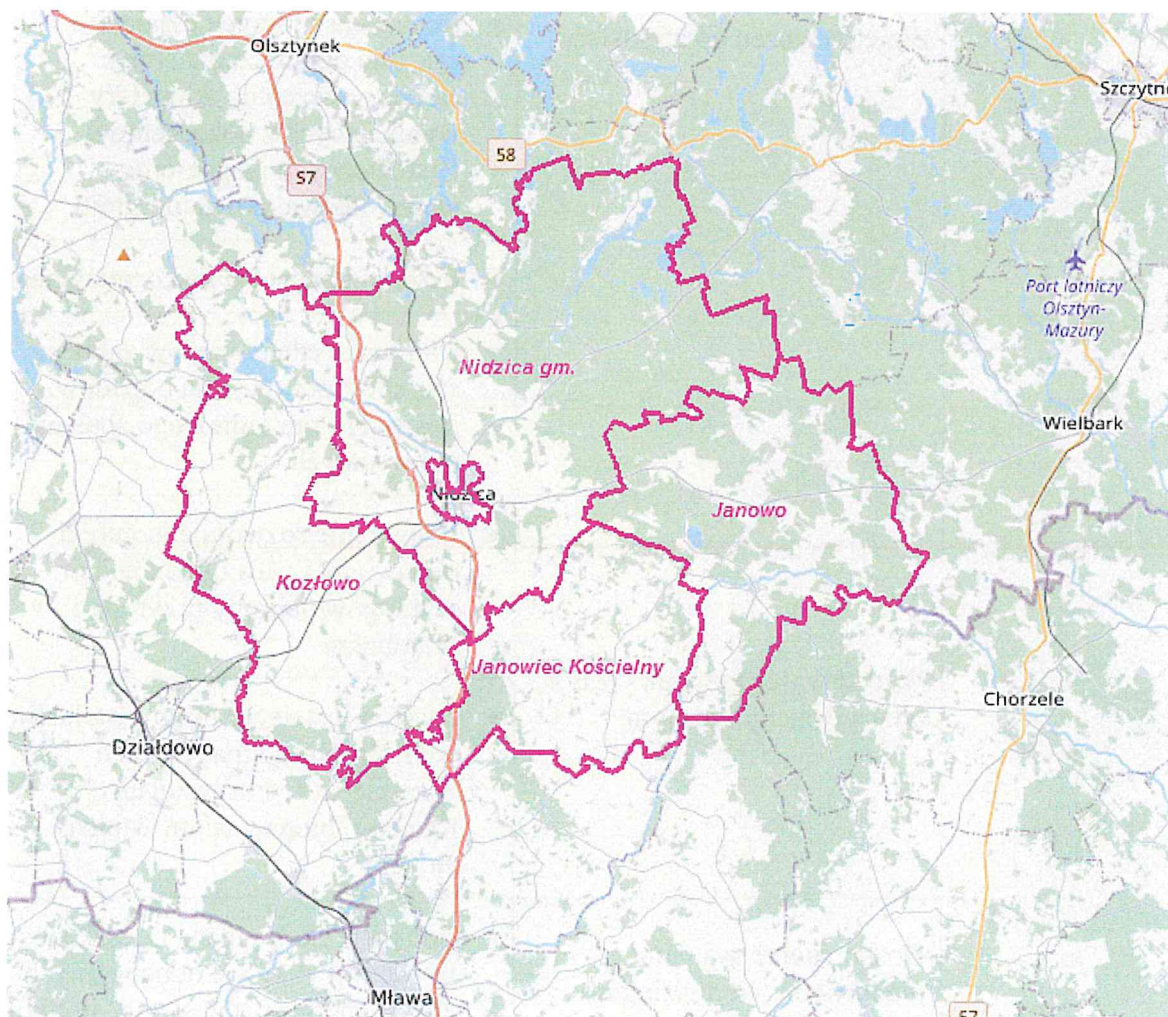
5. Ustalenia i realizacja *Programu*

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. wyznaczono 24 celów w ramach 10 obszarów interwencji (ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, poważne awarie). W ramach każdego celu wyznaczono łącznie 39 kierunków interwencji a w ramach nich łącznie 135 zadań. Realizowane w ramach poszczególnych obszarów interwencji zadania mają niejednokrotnie charakter horyzontalny, tj. uwzględniają zagadnienia związane z adaptacją do zmian klimatu, nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska, edukacją ekologiczną i monitoringiem środowiska.

Ponadto cele, kierunki i zadania wyznaczone w ramach poszczególnych obszarów mają charakter synergiczny. Realizacja zadań wyznaczonych w obrębie jednego obszaru, przyczynia się do zaspokojenia potrzeb, czy też poprawy stanu środowiska w obrębie innego komponentu. Teren realizacji opisanych w niniejszym raporcie zadań przedstawia poniższa mapa.

Mapa 1.

Mapa Powiatu Nidzickiego.

Źródło: <https://powiatnidzicki.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wmss&mylayers=+granice+OSM+>

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

W ramach obszaru interwencji: *Ochrona klimatu i jakości powietrza* w Programie ochrony środowiska wyznaczono 1 cel, 6 kierunków interwencji oraz 31 zadań:

Tabela 1. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	• Modernizacja lokalnych kotłowni na obiekty niskoemisyjne
		• Budowa/rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej
		• Rozbudowa sieci gazowej przesyłowej i rozdzielczej
		• Ograniczenie emisji niskiej na terenie powiatu
		• Realizacja spójnych działań w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń do atmosfery wynikających z dokumentów strategicznych na poziomie województwa, powiatu i gmin
		• Rozwój transportu niskoemisyjnego
		• Kampanie edukacyjne w zakresie szkodliwości spalania odpadów, ekojazdy i prawidłowego spalania paliw stałych
	Wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym	• Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody i krajobrazu
		• Rozwój instalacji/ mikroinstalacji oze w szczególności na terenach wiejskich (wykorzystujących biomasę, biogaz, wiatr, wodę i słońce)
	Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	• Edukacja ekologiczna mieszkańców powiatu w zakresie odnawialnych źródeł energii i pozyskania środków na montaż instalacji OZE

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie i realizacja planów gospodarki niskoemisyjnej, planów na rzecz zrównoważonej energii, planów ograniczenia emisji niskiej
		<ul style="list-style-type: none"> Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańców o zagrożeniach jakie niesie za sobą zanieczyszczenie powietrza
		<ul style="list-style-type: none"> Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych
		<ul style="list-style-type: none"> Opiniowanie projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.
		<ul style="list-style-type: none"> Opiniowanie planów działań krótkoterminowych w ochronie powietrza ustalonych przez marszałka
		<ul style="list-style-type: none"> Wydawanie pozwoleń na wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza, orzekanie o ich cofaniu, wygaśnięciu lub ograniczeniu
		<ul style="list-style-type: none"> Przyjmowanie zgłoszeń od prowadzących instalacje, z których emisja nie wymaga pozwolenia oraz określanie wymagań w zakresie ochrony środowiska dotyczących eksploatacji instalacji
		<ul style="list-style-type: none"> Wydawanie decyzji administracyjnych na uczestnictwo w systemie handlu emisjami dla przedsiębiorców, których instalacje są objęte tym systemem
		<ul style="list-style-type: none"> Nakładanie obowiązku prowadzenia w określonym czasie pomiarów poziomów substancji lub energii wprowadzanych do środowiska, w tym gdy nastąpiło przekroczenie

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		standardów emisji.
		<ul style="list-style-type: none"> Przenoszenie lub odmowa przeniesienia praw i obowiązków wynikających z pozwoleń na zainteresowanego nabyciem instalacji.
		<ul style="list-style-type: none"> Zobowiązanie podmiotu prowadzącego instalację do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego, w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko.
		<ul style="list-style-type: none"> Nakładanie obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego
	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię	<ul style="list-style-type: none"> Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, jednorodzinnych i wielorodzinnych
		<ul style="list-style-type: none"> Budowa/ rozbudowa i modernizacja systemów oświetlenia ulicznego
		<ul style="list-style-type: none"> Poprawa efektywności energetycznej w transporcie
	Zrównoważony rozwój energetyczny miasta	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie/ aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
		<ul style="list-style-type: none"> Promowanie zrównoważonej polityki energetycznej
		<ul style="list-style-type: none"> Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii
	Ograniczenie zagrożenia i adaptacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> Promowanie właściwego gospodarowania na obszarach rolnych i dostosowanie produkcji rolnej do zmieniających się

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		warunków klimatycznych
		<ul style="list-style-type: none"> Adaptacja rolnictwa, leśnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobu minimalizacji ich skutków

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na działania mające wpływ na realizację kierunków interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z poprawą klimatu i jakości powietrza, w tym:

Powiat Nidzicki

2020 r.

- Zakup samochodu operacyjnego dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Nidzicy,
- Zakup autobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych,
- Dotacja dla Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Intelktualnym w Nidzicy - zakup autobusu umożliwiającego dostęp do rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Dofinansowanie opracowania dokumentacji projektowej dotyczącej Remontu budynku Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy.

2021 r.

- Zakup pieca konwekcyjno-parowego w ramach projektu "Doskonalimy zawodowców" przez ZSRiO w Jagarzewie,
- Zakup pieca konwekcyjno-parowego w ramach projektu "Doskonalimy zawodowców" przez ZSRiO w Jagarzewie,
- Zakup ciągnika wraz z osprzętem dla Powiatowego Zarządu Dróg w Nidzicy,
- Koszty związane z realizacją zadania: Rozbudowa i przebudowa budynku Starostwa Powiatowego w Nidzicy wraz z zagospodarowaniem terenu posesji przy ul. Traugutta 23, (w ramach którego przewidziano nową kotłownię),
- Zakup samochodu służbowego,
- Dofinansowanie do radiowozu oznakowanego dla Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy poprzez Fundusz Wsparcia Policji,
- Dofinansowanie do zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego typu GCBART dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej poprzez Fundusz Wsparcia Straży Pożarnej.

Gmina Nidzica

2020 r.

- Zawarto porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie a Gminą Nidzica i uruchomiono Gminny Punkt Konsultacyjno - Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”, w ramach którego zapewniono udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie, wsparcie Wnioskodawców w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie, w tym pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie, z zachowaniem należytej staranności oraz pomoc Wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników.
- Przebudowa komina w Szkole Podstawowej im. Stanisława Mikołajczyka w Rączkach,
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Nidzicy (dokumentacja projektowa),
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Michała Kajki w Nidzicy (dokumentacja projektowa),
- Rozbudowa i przebudowa kina WENUS w Nidzicy w tym obejmująca termomodernizację obiektu oraz remont dachu (dokumentacja projektowa)
- Remont Zamku i wzgórza zamkowego obejmujący m.in. remont dachu zamku, podzameczu oraz wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (w roku 2020 wydatkowano środki m.in. na roboty budowlane i koszty nadzoru),
- Zakup pieca konwekcyjnego dla Szkoły Podstawowej Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Nidzicy,
- Przebudowa dachu wraz z ociepleniem w Przedszkolu Nr 2
- Przebudowa dachu wraz z ociepleniem w Przedszkolu Nr 4 KRAINA ODKRYWCÓW,
- Modernizacja budynków komunalnych w zakresie m.in. wykonania c.o. gazowego, (ul. Traugutta 44, ul. Żeromskiego 1/1, 1 Maja 18/2, 1 maja 18A/4, Al. Wojska Polskiego 3/6, Słowackiego 3C w Nidzicy), wymiany pokrycia dachu (ul. Moniuszki 2, ul. Moniuszki 4 - wraz z ociepleniem części ścian szczytowych, Mogiłowo 5),
- Zakup autobusu szkolnego (Centrum Usług Wspólnych w Nidzicy)
- Zakup mobilnego systemu pomiarowego gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza (dron antysmogowy) 44 999,55 zł, w tym dofinansowanie WFOŚiGW 15 000 zł,
- Zakup i montaż lamp solarnych, w tym m.in.: w miejscowościach : Kamionka, Likusy, Litwinki, Łyna, Piątki, Rączki, Wietrzychowo, Wikno, Łysakowo,
- Zakup i montaż lamp fotowoltaicznych (Napiwoda),
- Rozbudowa oświetlenia ulicznego na drogach gminnych nr 78 i 79 (Nibork Drugi) i powiatowych (Piotrowice)
- Budowa oświetlenia parkingu przy ul. Żwirowej
- Przebudowa oświetlenia przy ul. Grunwaldzkiej w Nidzicy
- Budowa oświetlenia ulicznego w Niborku Drugim - etap II,

2021 r.

- Zmieniono aneksem zawarte porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie a Gminą Nidzica i uruchomiono Gminny Punkt Konsultacyjno - Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”,
- Dotacja celowa na zadania służące ochronie powietrza, polegające na wymianie źródeł ciepła na korzystniejsze pod względem sprawności energetycznej oraz ekologicznej planowane do realizacji na terenie Gminy Nidzica (środki dla osób fizycznych zgodnie z podpisanymi umowami),
- zakup samochodów służbowych, w tym dla CUW, MOPS,
- Termomodernizacja elewacji starej części Szkoły Podstawowej im. prof. Romana Kobendzy w Łynie wraz z opaską betonową,
- Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian pomieszczeń piwnicznych wewnątrz budynku MOPS ul. Kolejowa 5,
- Budowa sieci ciepłowniczej i elektrycznej wraz z przebudową korytarza w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Nidzicy,
- zakup i montaż lamp solarnych w miejscowościach: Frąknowo, Likusy, Litwinki, Łyna, Olszewo, Orłowo, Piątki, Radomin, Rączki, Wikno, Wólka Orłowska, Waszulki, Rozdroże, Łysakowo, Napiwoda, Żelazno,
- zakup i montaż lamp fotowoltaicznych (Napiwoda, Załuski)
- kontynuacja rozbudowy oświetlenia ulicznego na drogach gminnych nr 78 i 79 w Niborku Drugim,
- Budowa wraz z projektem nowego obwodu oświetlenia drogowego w m. Rozdroże,
- Budowa oświetlenia drogowego w Magdaleńcu (IV etap),
- Budowa oświetlenia drogowego w Grzegórkach (II etap),
- Budowa oświetlenia drogowego w Nibork Drugi (II etap),
- Budowa oświetlenia dróg gminnych nr 190018N i 190011N w Radominie (dokumentacja projektowa),
- Przebudowa oświetlenia ciągu pieszego od ul. Kościuszki do ul. Traugutta,
- Przebudowa wraz z rozbudową oświetlenia ul. Krzywej na odcinku od ul. Rataja do ul. Kościuszki,
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Nidzicy (dokumentacja projektowa),
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Michała Kajki w Nidzicy dokumentacja projektowa),
- Rozbudowa i przebudowa kina WENUS w Nidzicy w tym obejmująca termomodernizację obiektu oraz remont dachu (dokumentacja projektowa)

Gmina Janowiec Kościelny

2020 r.

- Budowa infrastruktury technicznej (oświetlenie uliczne) na Osiedlu Leśnym w Janowcu Kościelnym
- Budowa oświetlenia ulicznego w m. Szczepkowo Iwany – Krajewo Kawęczyno – Szczepkowo Skrody (opracowanie projektu),
- Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Janowiec Kościelny,
- Zakup i montaż lamp solarnych na terenie gminy (Szczepkowo Borowe – Miecznikowo Miąchy),
- Modernizacja i adaptacja budynku wielofunkcyjnego na Centrum Społeczne w Janowcu Kościelnym (dokumentacja techniczna),
- Dofinansowania dla mieszkańców gminy Janowiec Kościelny do wymiany pieców c.o. na piece nowej generacji

2021 r.

- Budowa infrastruktury technicznej (oświetlenie uliczne) na Osiedlu Leśnym w Janowcu Kościelnym
- Dofinansowanie zakupu samochodu służbowego dla Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy,
- Termomodernizacja budynku "Dom Strażaka" - sporządzenie dokumentacji technicznej wraz z audytem budynku,
- Kontynuacja zadania: Modernizacja i adaptacja budynku wielofunkcyjnego na Centrum Społeczne w Janowcu Kościelnym (dokumentacja techniczna),
- Kontynuacja zadania: Budowa oświetlenia ulicznego w m. Szczepkowo Iwany – Krajewo Kawęczyno – Szczepkowo Skrody (opracowanie projektu),
- Kontynuacja zadania: Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Janowiec Kościelny,
- Zakup i montaż lamp solarnych na terenie gminy,
- Dofinansowania dla mieszkańców gminy Janowiec Kościelny do wymiany pieców c.o. na piece nowej generacji
- Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi Dmochy,
- Realizacja programu „Czyste Powietrze” – w tym prowadzenie punktu konsultacyjnego i pomocy przy składaniu wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ochroną powietrza i klimatu dla mieszkańców Gminy Janowiec Kościelny,
- Uruchomienie aplikacji AIRLY – dzięki której można monitorować jakość powietrza w Janowcu Kościelnym (aplikacja łączy się z czujnikiem zamontowanym na Szkole Podstawowej w Janowcu Kościelnym).

Gmina Janowo

2020 r.

- spłacono w całości faktoring w ramach projektu: „Dostawa z montażem energooszczędnych źródeł światła oświetlenia ulicznego typu LED na terenie gminy Janowo”.

2021 r.

- termomodernizacja budynku komunalnego w miejscowości Jagarzewo,
- modernizacja dachu w Szkole Podstawowej w Muszakach,
- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Muszakach,
- rozbudowa wraz z wymianą pokrycia dachowego i termomodernizacją świetlicy wiejskiej w obrębie Szemplino Wielkie, gm. Janowo,
- dofinansowanie Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy (zakup samochodu służbowego),
- Urząd Gminy w Janowie od dnia 15 lipca 2021 r. uruchomił dla mieszkańców Gminy Janowo punkt konsultacyjno – informacyjny obsługi Programu „Czyste Powietrze” - którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W punkcie można uzyskać informacje o zasadach Programu oraz bezpłatne wsparcie w zakresie przygotowywania wniosku o dofinansowanie. Zainteresowani mieszkańcy mogą także skorzystać ze stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu, przy którym można wypełnić wnioski, wydrukować je i od razu złożyć wypełniony wniosek o dofinansowanie, który zostanie przekazany do WFOŚiGW w Olsztynie. Punkt pomaga także przy rozliczaniu przyznanych dofinansowań, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosków o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników.

Gmina Kozłowo

2020 r.

- Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Mazurskiej 3 w Kozłowie,
- Modernizacja dachu oraz oświetlenia w budynku Urzędu Gminy w Kozłowie,
- Zakup samochodu osobowego,
- Docieplenie budynku szkoły w Zaborowie wraz z wymianą grzejników oraz wymianą pieca centralnego ogrzewania,
- Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Szkolnej 6 w Kozłowie,
- Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Nidzickiej 31,
- Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Kozłowo na typu LED,
- Oświetlenie uliczne w miejscowości Kozłowo,
- Oświetlenie uliczne w miejscowości Sątopy.
- Dofinansowanie dla mieszkańców gminy do zakupu kotłów

2021 r.

- Uruchomiono i prowadzono Punkt Informacyjno – Konsultacyjny programu „Czyste Powietrze” na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Kozłowo a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w Urzędzie Gminy w Kozłowie rozpoczyna działalność. Program „Czyste Powietrze” adresowany jest do właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych i przewiduje dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, oraz przeprowadzenia niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku. Punkt świadczy nieodpłatne usługi w zakresie informowania na temat możliwości skorzystania z programu, doradztwa przy staraniu się o dofinansowanie, pomocy w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie oraz pomocy w rozliczeniu dotacji,
- Gmina Kozłowo poinformowała mieszkańców o możliwości składania wniosków o przystąpieniu do programu „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” – ogłoszonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie - realizowanym w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW - w ramach którego Gmina wystąpiła o środki na dofinansowanie działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.
- Wydatki na oświetlenie uliczne w gminie Kozłowo, w tym zakup i montaż lampy solarnej, montaż lamp oświetlenia ulicznego w miejscowościach Turówko i Szkotowo,
- Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Sątóp,
- Kontynuacja zadania: Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Kozłowo na typu LED oraz oświetlenia w budynku Urzędu Gminy w Kozłowie oraz Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Mazurskiej 3 w Kozłowie,
- Termomodernizacja budynku świetlicy w Sarnowie,
- Modernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Nidzickiej,
- Modernizacja świetlicy w m. Januszkowo,
- Modernizacja budynku użyteczności publicznej w m. Sławka Wielka,
- Remont komina w świetlicy w Dziurdziewie,
- Wymiana pieca c.o. w świetlicy w Krokowie,
- Zakup samochodu osobowego,
- Dofinansowanie do zakupu samochodu osobowego dla Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy,
- Przeznaczenie środków na fundusz celowy dla Komendy Wojewódzkiej PSP na zadanie: "Zakup samochodów ratowniczo - gaśniczych dla PSP w Nidzicy".

W dniu 26.05.2020 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwalił nowe programy ochrony powietrza (POP) dla stref województwa warmińsko-mazurskiego, tj. strefy miasto Elbląg i strefy warmińsko-mazurskiej. Programy powstały w oparciu o wyniki opracowanej w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska "Rocznej oceny jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim". Dokumenty zostały

opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa warmińsko-mazurskiego: POP dla strefy warmińsko-mazurskiej - Uchwała Nr XVI/280/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Z dokumentu wynika m.in., że w Nidzicy znajdują się stanowiska pomiarowe pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu w strefie warmińsko-mazurskiej, które przedstawiono w tabeli nr 1.1.

Tabela 1.1. Lokalizacja stanowisk pomiarowych pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu w Nidzicy

Lp.	Stanowisko	Kod stacj	krajowy	Typ pomiaru	Typ stanowiska	Współrzędne geograficzne
Pył zawieszony PM10						
1	Nidzica, ul. Traugutta 15	WmNiTraugutt		manualny	Tła miejskiego	20° 25' 19.329 " E 53° 21' 40.118 " N
Benzo(a)piren						
1	Nidzica, ul. Traugutta 15	WmNiTraugutt		manualny	Tła miejskiego	20° 25' 19.329 " E 53° 21' 40.118 " N

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XVI/280/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej – Tabela 1-4.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ) co roku, w terminie do 30 kwietnia, dokonuje oceny jakości powietrza w danym województwie za poprzedni rok kalendarzowy. Wyniki ocen publikowane są w formie wojewódzkich raportów dostępnych na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w zakładce *Publikacje* na podstronach wojewódzkich.

W rocznej ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego i ochronę roślin.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: **dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM10 i PM2,5 (dla pyłu PM2,5 w ocenie za 2020 rok, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, obowiązywać będzie poziom dopuszczalny 20 µg/m³), metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłach PM10 oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłach PM10. Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) i ozon (O₃).**

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Na podstawie wyników rocznej oceny jakości powietrza, odrębnie dla każdej substancji dokonuje się klasyfikacji stref, w których poziom:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego,
- przekracza poziom docelowy,
- nie przekracza poziomu docelowego,
- przekracza poziom celu długoterminowego (tylko dla ozonu),
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (tylko dla ozonu).

Klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza dokonuje się oddzielnie dla dwóch grup kryteriów:

- określonych w celu ochrony zdrowia ludzi,
- określonych w celu ochrony roślin.

Z oceny dokonywanej na podstawie kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin wyłączone są obszary aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Klasyfikacji dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia, dla każdego parametru-kryterium znajdującego zastosowanie w strefie, z uwzględnieniem różnych czasów uśredniania normowanych stężeń - poziomów dopuszczalnych lub docelowych: rok, 24 godz., 8 godz., 1 godz. w przypadku kryteriów związanych z ochroną zdrowia oraz: rok, pora zimowa, okres wegetacyjny w przypadku kryteriów związanych z ochroną roślin.

Każdej strefie przypisuje się jedną klasę dla każdego zanieczyszczenia, tzw. klasę wynikową, oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia i ze względu na ochronę roślin. Klasa wynikowa strefy dla danego zanieczyszczenia odpowiada najmniej korzystnej spośród uzyskanych z klasyfikacji według parametrów dla tego zanieczyszczenia.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego /docelowego

Klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy

Klasa D1 - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu)

Klasa D2 - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu)

Zaliczenie strefy do klasy C wynika z wystąpienia przekroczeń odpowiedniej wartości kryterialnej stężeń substancji na określonym obszarze strefy i nie powinno być utożsamiane ze złą oceną jakości powietrza na terenie całej strefy. W strefach zaliczonych do klasy C

wymagane jest prowadzenie określonych działań, mających na celu osiągnięcie odpowiednich poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu w wyznaczonym terminie. Należy do nich opracowanie programu ochrony powietrza, o ile program taki nie został opracowany wcześniej i nie jest realizowany w odniesieniu do danego zanieczyszczenia i obszaru.

Na podstawie informacji zawartych w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim – **Raport Wojewódzki za rok 2021** - w województwie warmińsko-mazurskim jakość powietrza oceniana jest w trzech strefach. Dwie strefy to miasta na prawach powiatu czyli, Olsztyn i Elbląg. **Trzecia strefa to pozostały obszar województwa warmińsko-mazurskiego (kod strefy PL2803).** We wszystkich strefach przeprowadza się ocenę jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia. Ocenę pod kątem ochrony roślin przeprowadza się wyłącznie w strefie warmińsko-mazurskiej.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w całym województwie warmińsko-mazurskim, w tym w Nidzicy, jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz z Europy. Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu.

Udział zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego dla prawie wszystkich zanieczyszczeń (oprócz tlenku siarki) zwiększył się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 8,6% dla pyłu zawieszonego PM₁₀, o 6,4% dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, oraz o 0,7% dla benzo(a)pirenu. Udział tlenków siarki z sektora komunalno-bytowego zmniejszył się o 2,1% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Znaczącym źródłem emisji tlenków siarki jest emisja punktowa, która w analizowanym roku stanowiła 44,7% emisji, co jest wartością większą o 2% w porównaniu z rokiem 2020. Największymi źródłem zanieczyszczeń tlenków azotu jest transport drogowy który stanowił, w 2021 roku 37,3 % udziału emisji. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost o 2,6% udziału transportu w emisji zanieczyszczenia NO_x.

Poniżej zostały przedstawione wyniki oceny jakości powietrza dla wybranych substancji – w tym dokonane na stacji pomiarowej w Nidzicy (dane pochodzą z Rocznej oceny jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim – Raportu Wojewódzkiego za rok 2021 opracowanego w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Olsztynie Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska).

Pył zawieszony PM₁₀

Klasyfikację stref pod względem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM₁₀ przeprowadza się dla dwóch kryteriów: **średniej rocznej oraz liczby dni, w których stężenia średniodobowe były większe od 50 µg/m³**. Przepisy prawne przewidują dopuszczalną liczbę przekroczeń średniodobowej wartości poziomu dopuszczalnego na 35 dni dla każdej stacji pomiarowej. Pomiar zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM₁₀ w województwie warmińsko-mazurskim, w roku 2021 był prowadzony na 9 stacjach pomiarowych tj.: Elbląg, Olsztyn, Ełk, Iława, **Nidzica**, Ostróda, Gołdap, Puszcza Borecka oraz Biskupiec. **Na żadnej ze stacji nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej ilości dni w roku, z przekroczeniem średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀.** Pomiary ze wszystkich stacji spełniały kryteria kompletności danych, co umożliwiło

klasyfikacje stref na ich podstawie. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ w województwie, w najgorszym przypadku wyniosło 65% **poziomu dopuszczalnego określonego na poziomie 40 µg/m³** i wyniosło od 14 µg/m³ w Puszczy Boreckiej do 26 µg/m³ na stacjach w Nidzicy i Ostródzie. Liczba dni ze średnią dobową powyżej 50 µg/m³ wyniosła: 11 na stacji w Olsztynie; 20 na stacji w Elblągu; 13 na stacjach Biskupcu i Elku; 12 na stacji w Gołdapi; 27 na stacjach w Iławie i Nidzicy; 28 na stacji w Ostródzie oraz 1 na stacji w Puszczy Boreckiej. W najgorszym przypadku wartość tego wskaźnika wyniosła 80 % częstości przekroczenia poziomu dopuszczalnego substancji w powietrzu. Każda ze stref w województwie warmińsko-mazurskim została sklasyfikowana jako klasa A dla obydwu kryteriów. Klasyfikację dla poziomu dopuszczalnego w każdej ze stref przeprowadzono w 2021 roku na podstawie pomiarów automatycznych i grawimetrycznych. W przypadku prowadzenia pomiarów równoległych dwiema metodami na stacji do oceny wykorzystuje się wyniki z pomiaru metodą grawimetryczną.

Największy wpływ na emisję pyłu zawieszonego PM₁₀ w województwie ma emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania domów i mieszkań. Zimniejsze zimy wpływają na zwiększoną emisję pyłów pochodzących ze spalania paliw dla celów energetyki ciepłej indywidualnej. Rok 2021 w porównaniu z rokiem 2020 był chłodniejszy, co przyczyniło się do zwiększenia średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, na wszystkich stacjach pomiarowych. Na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia maksymalną liczbę dni ze średnią wartością dobową powyżej 50 µg/m³ odnotowano w 2018 roku na stacji w Gołdapi (67 dni). **Od 2012** na sześciu stacjach tj.: Elblągu (2018 r.), Gołdapi (2018r.), Iławie (2014r. i 2018r.), Nidzicy (2012r., 2014r., 2015r., 2018r.), Olsztynie (2014r.) oraz w Ostródzie (2018r.) stwierdzono **przekroczenie dopuszczalnej liczby dni z średnią dobową powyżej 50 µg/m³**.

Ołów (Pb) w pyłe zawieszonym PM₁₀

Każda ze stref w województwie warmińsko-mazurskim została sklasyfikowana jak klasa A. Klasyfikację w każdej ze stref przeprowadzono w 2021 roku na podstawie pomiarów prowadzonych na stanowiskach pomiarowych w Olsztynie, Elblągu, Nidzicy, oraz Puszczy Boreckiej. Seria pomiarowa na każdym stanowisku spełniała wymagania dotyczące kompletności danych. Wyniki pomiarów nie wykazują istotnej statystycznie zmienności. Średnie roczne stężenia w okresie od 2012 roku do 2021 roku wynosiły od 0,002 µg/m³ do 0,01 µg/m³, co stanowi od 0,4% do 2% poziomu dopuszczalnego wynoszącego 0,5 µg/m³ (stacja w Nidzicy 0,005 µg/m³).

Na dwóch stacjach monitoringowych zlokalizowanych w Nidzicy i Puszczy Boreckiej (Diabla Góra) od trzech lat średnie roczne stężenie ołowiu pozostaje na niezmiennym poziomie i wynosi odpowiednio: 0,005 µg/m³ i 0,002 µg/m³.

Arsen (As) w pyłe zawieszonym PM₁₀

Każda ze stref w województwie warmińsko-mazurskim została sklasyfikowana jako klasa A. Klasyfikację w każdej ze stref przeprowadzono, w 2021 roku na podstawie pomiarów prowadzonych na stanowiskach pomiarowych w Olsztynie, Elblągu, Nidzicy oraz Puszczy Boreckiej. Serie pomiarowe na każdym stanowisku spełniały wymagania dotyczące kompletności danych. Średnie roczne stężenia w okresie od 2012 roku do 2021 roku wynosiły od 0,17 ng/m³ do 3,27 ng/m³, co stanowi od 2,8% do 54,5% poziomu docelowego wynoszącego 6 ng/m³. Najwyższe stężenie średnioroczne w 2021 roku wystąpiło na stacji pomiarowej w Elblągu: 0,58 ng/m³. **Najwyższa zmierzona wartość w 2021 roku, wynosząca 1,7 ng/m³ wystąpiła na stacji pomiarowej zlokalizowanej w Nidzicy.**

Na wszystkich stacjach pomiarowych wartości średniego rocznego stężenia arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w 2021 roku były wyższe niż w roku ubiegłym. Wzrost stężeń wahał się od 0,02 ng/m³ na stacji w Puszczy Boreckiej do 0,15 ng/m³ na stacji w Elblągu. Natomiast w obserwacjach z wielolecia (2012 r.-2021 r.) zaznacza się trend spadkowy średniego rocznego stężenia arsenu na poszczególnych stacjach. Różnica maksymalnych stężeń średniorocznych z ostatniego dziesięciolecia i stężeń średniorocznych arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ określonych w roku 2021 była równa: 2,69 ng/m³ na stacji w Elblągu; 2,40 ng/m³ na stacji w Nidzicy; 2,67 ng/m³ na stacji w Olsztynie i 0,25 ng/m³ na stacji w Puszczy Boreckiej.

Kadm (Cd) w pyłe zawieszonym PM₁₀

Każda ze stref w województwie warmińsko-mazurskim została sklasyfikowana jako klasa A. Klasyfikację w każdej ze stref przeprowadzono, w 2021 roku na podstawie pomiarów prowadzonych na stałych stanowiskach pomiarowych w Olsztynie, Elblągu, Nidzicy oraz Puszczy Boreckiej. Seria pomiarowa na każdym stanowisku spełniała wymagania dotyczące kompletności danych. Średnie roczne stężenia kadmu w okresie od 2012 roku do 2021 roku wynosiły od 0,04 ng/m³ do 0,40 ng/m³, co stanowi od 0,8% do 8% poziomu docelowego wynoszącego 5 ng/m³.

Na wszystkich stacjach pomiarowych wartości średniego rocznego stężenia kadmu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w 2021 roku były wyższe niż w roku ubiegłym. Wzrost stężeń wahał się od 0,01 ng/m³ na stacji w Elblągu do **0,07 ng/m³ na stacji w Nidzicy**. Natomiast w obserwacjach z wielolecia (2012 r.-2021 r.) zaznacza się trend spadkowy średniego rocznego stężenia kadmu na poszczególnych stacjach. Różnica maksymalnych stężeń średniorocznych z ostatniego dziesięciolecia i stężeń średniorocznych kadmu w pyłe zawieszonym PM₁₀ określonych w roku 2021 była równa: 0,25 ng/m³ na stacji w Elblągu; 0,18 ng/m³ na stacji w Nidzicy; 0,11 ng/m³ na stacji w Olsztynie i 0,13 ng/m³ na stacji w Puszczy Boreckiej.

Nikiel (Ni) w pyłe zawieszonym PM₁₀

Każda ze stref w województwie warmińsko-mazurskim została sklasyfikowana jako klasa A. Klasyfikację w każdej ze stref przeprowadzono w 2021 roku na podstawie pomiarów prowadzonych na stanowiskach pomiarowych w Olsztynie, Elblągu, Nidzicy oraz Puszczy Boreckiej. Seria pomiarowa na każdym stanowisku spełniała wymagania dotyczące kompletności danych. Średnie roczne stężenia niklu w okresie od 2012 roku do 2021 roku wynosiły od 0,25 ng/m³ do 2,73 ng/m³, co stanowi od 1,25% do 10,92% poziomu docelowego wynoszącego 20 ng/m³ (**Nidzica 1,4 ng/m³**).

Na wszystkich stacjach pomiarowych wartości średniego rocznego stężenia niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀, w 2021 roku były niższe niż w 2020. Spadek stężeń wahał się od 0,02 ng/m³ na stacji w Puszczy Boreckiej do 0,81 ng/m³ na stacji w Olsztynie. Na stacjach pomiarowych w Elblągu i **Nidzicy od 2016 roku do 2020 roku stężenie średnioroczne niklu w pyłe zawieszonym systematycznie rosło**, w przypadku stacji w Olsztynie wzrost stężenia niklu rozpoczął się w 2019 roku. Natomiast na stacji w Puszczy Boreckiej od 2015 roku stężenie opisywanego zanieczyszczenia utrzymywało się na zbliżonym poziomie wynoszącym od 0,29 ng/m³ do 0,40 ng/m³. Różnica maksymalnych stężeń średniorocznych z ostatniego dziesięciolecia a stężeń średniorocznych niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀ określonych w roku 2021 była równa: 0,42 ng/m³ na stacji w Elblągu; **1,38 ng/m³ na stacji w Nidzicy**; 1,20 ng/m³ na stacji w Olsztynie i 0,74 ng/m³ na stacji w Puszczy Boreckiej.

Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10

Strefy miasto Olsztyn i miasto Elbląg w województwie warmińsko-mazurskim zostały sklasyfikowane jako klasa A, **natomiast strefa warmińsko-mazurska została sklasyfikowana jako C**. Klasyfikację w każdej ze stref przeprowadzono na podstawie pomiarów prowadzonych na stanowiskach pomiarowych w Olsztynie, Elblągu, Biskupcu, Gołdapi, Iławie, **Nidzicy** i Puszczy Boreckiej. Seria pomiarowa na każdym stanowisku spełniała wymagania dotyczące kompletności danych. Obszary przekroczeń wyznaczono wykorzystując wyniki obiektywnego szacowania opracowanego na podstawie modelowania matematycznego wykonanego przez IOŚ-PIB tj. Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy.

Wyniki pomiarów w **2021** roku na 4 stacjach tj. Elblągu, Iławie, Biskupcu i Puszczy Boreckiej wykazały, w porównaniu z rokiem ubiegłym **niewielki wzrost średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10**. Wzrost ten wahał się od 0,04 ng/m³ do 0,11 ng/m³. Na pozostałych stacjach pomiarowych tj. **Nidzicy**, Olsztynie i Gołdapi **średnioroczne stężenie było niższe od 0,06 ng/m³ do 0,27 ng/m³**. Najwyższe średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu wystąpiło na stacji pomiarowej w Iławie – 2,04 ng/m³ oraz Biskupcu – 1,91 ng/m³ co stanowi odpowiednio 204% i 191% **poziomu docelowego (1 ng/m³)**. Pośrednio na emisję benzo(a)pirenu wpływ mają warunki meteorologiczne. Wpływ ten szczególnie odznacza się w okresie zimowym ze względu na zwiększone zapotrzebowanie na energię potrzebną między innymi do ogrzania indywidualnych gospodarstw domowych. W województwie warmińsko-mazurskim, szczególnie w strefie warmińsko-mazurskiej, gdzie znaczna część domostw ogrzewanych jest paliwem stałym obserwuje się zwiększoną emisję benzo(a)pirenu w porze zimowej. Stężenie średnie miesięczne w miesiącach zimowych tj. styczeń-marzec, październik - grudzień wyniosło od 0,64 ng/m³ do 9,93 ng/m³, a w miesiącach pozostałych stężenie te wynosiło od 0,02 ng/m³ do 1,3 ng/m³. Najwyższe stężenie zanotowano w styczniu na stacji w Iławie (9,93 ng/m³). Najwyższe stężenie średnioroczne B(a)P z ostatnich dziesięciu lat zanotowano w 2012 roku na stacji w Nidzicy – 4,9 ng/m³ tj. 490% powyżej poziomu docelowego. Stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu w województwie warmińsko-mazurskim wahało się od 0,13 ng/m³ do 3,92 ng/m³, przy czym **na stacji w Nidzicy to wartość 2 ng/m³**.

Ozon (O₃)

Pomiar zanieczyszczenia ozonem w województwie warmińsko-mazurskim, w roku 2021 był prowadzony na 6 stacjach pomiarowych tj.: Elbląg, Olsztyn, Elk, Ostróda, Gołdap, Puszcza Borecka.

Na żadnej ze stacji nie stwierdzono przekroczenia ilości dni (25) w roku tj. **poziomu docelowego uśrednionego** z kolejnych trzech lat wynoszącego 120 µg/m³, rozumianego jako wartość maksymalnej średniej ośmiogodzinnej spośród średnich kroczących, obliczonych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby. **Natomiast w każdej strefie wystąpiły dni z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego** tj. maksymalnej średniej ośmiogodzinnej spośród średnich kroczących, w danym roku określonej na 120 µg/m³. Pomiary ze wszystkich stacji spełniały kryteria kompletności, co umożliwiło klasyfikację stref na ich podstawie. Pod względem poziomu docelowego wszystkie strefy w województwie zostały ocenione jako klasa A. Liczba dni z maksymalną średnią ośmiogodzinną ozonu, spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby uśrednionych dla 3 lat nie przekroczyła wartości granicznej. Maksymalna wartość 26 średniego ośmiogodzinnego stężenia ozonu w ciągu roku kalendarzowego wyniosło od 99,5 µg/m³ na stacji w Puszczy Boreckiej do 107,2 µg/m³ na stacji w Elku. Pod względem

poziomu celu długoterminowego wszystkie strefy w województwie zostały ocenione jako klasa D2. Ilość dni, w roku 2021 z poziomem ozonu powyżej poziomu normatywnego wahała się od 0 na stacjach w Gołdapi i Puszczy Boreckiej do 4 na stacjach w Elku i Ostródzie. Maksymalną wartość średnio ośmiogodzinną w ciągu roku kalendarzowego spośród średnich kroczących, obliczonych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby zanotowano w Ostródzie – 130,40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego O_3 opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania przygotowane przez IOŚ-PIB wykazał, że w porównaniu z rokiem ubiegłym obszar, na którym wystąpiły przekroczenia poziomu celu długoterminowego był znacznie mniejszy. Obszar przekroczeń obejmuje okolice Zalewu Wiślanego, okolice gminy Kętrzyn, Barciany, prawie całą południową część województwa oraz częściowo Olsztyn i Elbląg

Wyniki oceny jakości powietrza zawarte w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim – w Raporcie Wojewódzkim **za rok 2021** - wskazują na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w strefie warmińsko-mazurskiej oraz poziomu celu długoterminowego dla ozonu w całym województwie warmińsko-mazurskim. Do oceny wszystkich wskaźników wykorzystano wyniki pomiarów prowadzonych na stałych stanowiskach pomiarowych, które spełniały kryteria dotyczące kompletności danych. Rok 2021 był znacznie chłodniejszym w stosunku do roku 2020. Wpłynęło to na zwiększenie emisji pyłów z sektora komunalno-bytowego, co znalazło przełożenie na wyższe stężenia pyłów zawieszonych PM2,5 i PM10 oraz zawartego w pyłe PM10 benzo(a)pirenu. W województwie warmińsko-mazurskim historycznie notowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Średnioroczne stężenia pyłu zawieszonego PM10 były wyższe w stosunku do 2020 roku na poszczególnych stacjach od 0,67 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 9,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Liczba dni ze stężeniami średniodobowymi powyżej 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w porównaniu z rokiem 2020) zwiększyła się na każdej stacji oprócz Puszczy Boreckiej. Wzrost ten wyniósł od 4 dni na stacji w: Elku, do 26 na stacji w Ostródzie. W odniesieniu do ozonu, w okresie letnim warunki atmosferyczne, tj. wysoka temperatura powietrza, z dużą wilgotnością oraz obecność prekursorów ozonu spowodowała, podobnie jak w latach ubiegłych, stężenie ozonu przekraczające poziom celu długoterminowego.

Ponadto ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim (w tym w powiecie nidzickim) **za rok 2021** została wykonana na podstawie:

- wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń wykonanych metodami referencyjnymi lub równoważnymi metodom referencyjnym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska;
- modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu wykonanego dla roku 2021 przez IOŚ-PIB;
- obiektywnego szacowania z wykorzystaniem wyników modelowania, o których mowa powyżej, emisji sektorowych i innych danych.

Klasyfikację stref wykonano oddzielnie dla każdego zanieczyszczenia i kryterium oceny, biorąc pod uwagę najwyższe stężenia zanieczyszczeń na obszarze podlegającym ocenie.

W ocenie pod kątem ochrony zdrowia ludzi do **klasy A** zostały zakwalifikowane wszystkie strefy w województwie warmińsko-mazurskim w odniesieniu do: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu w pyłe zawieszonym PM10, dla których obowiązują poziomy dopuszczalne oraz ozonu i metali

ciężkich w pyłe zawieszonym PM10 (arsenu, kadmu i niklu), dla których obowiązują poziomy docelowe.

W odniesieniu do pyłu zawieszonego PM2,5 dla fazy II (obowiązującej od 2020 r.) wszystkie strefy zakwalifikowano do klasy **A1**. Jednocześnie ocena jakości powietrza za rok 2021, pod względem ochrony zdrowia ludzi, wskazała przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w strefie warmińsko-mazurskiej. Strefa ta została sklasyfikowana jako **C**. W pozostałych strefach województwa (miasto Olsztyn, miasto Elbląg) nie wystąpiły przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 i strefy te zostały zakwalifikowane do klasy **A**. W roku 2021 stężenia ozonu we wszystkich strefach w województwie przekroczyły poziom celu długoterminowego zarówno ze względu na ochronę zdrowia ludzi jak i ochronę roślin, w związku z czym strefy te otrzymały klasę **D2** w obydwu kategoriach. Strefa warmińsko-mazurska w ocenie pod kątem ochrony roślin w odniesieniu do pozostałych zanieczyszczeń tj. SO₂, NO_x i ozonu (poziom docelowy) została sklasyfikowana jako **A** i w porównaniu z rokiem 2020 klasyfikacja strefy dla ww. zanieczyszczeń nie uległa zmianie. W porównaniu z rokiem 2020 klasyfikacja stref w województwie warmińsko-mazurskim pod względem zanieczyszczenia benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM10 pozostaje bez zmian, natomiast klasa **D2** z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego pod kątem ochrony zdrowia rozszerzyła się na całe województwo uwzględniając w tym strefę miasto Elbląg, która w roku 2020 była sklasyfikowana jako **D1**.

Realizacja wybranych zadań w ramach obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza w Powiecie Nidzickim przez Starostę Nidzickiego.

W 2020 roku Starosta Nidzicki na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) wydał pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza dla instalacji technologicznych Zakładu zlokalizowanego przy ul. Jasnej 1 w Nidzicy na terenie działek o numerach ewidencyjnych: 239, 240 i 241, obręb nr 4 miasta Nidzica- decyzja znak: BOŚ.6224.1.2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r.

We wskazanym roku raportowym obowiązywała decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 30.11.2016 r., znak: BOŚ.6226.4.2016 udzielającą podmiotowi prowadzącemu instalację **zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych z instalacji do produkcji wełny mineralnej**, która została zmieniona decyzją Starosty Nidzickiego znak: BOŚ.6226.1.2020 z dnia 24.08.2020 r. Decyzję wydano na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1092 z późn. zm.).

W roku 2021 Starosta Nidzicki wydał dwa pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza:

- sprawa znak: BOŚ.6224.1.2021- dotyczy pozwolenia na wprowadzanie pyłów do powietrza z instalacji odciągów miejscowych z trzech linii mechanicznej obróbki drewna zakończonych cyklonami eksploatowanej na terenie działki o nr ewidencyjnym 69/3, obręb Napiwoda, gmina Nidzica,
- sprawa znak: BOŚ.6224.2.2021– dotyczy pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z emitorów technologicznych Zakładu zlokalizowanego w miejscowości Piątki 1 B, 13-100 Nidzica na terenie działek o numerach ewidencyjnych: 238, 169/3 i 170, obręb Piątki, gmina Nidzica.

Przegląd ekologiczny

Zgodnie z art. 237 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania instalacji na środowisko, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, zobowiązać prowadzący instalację podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego.

Przegląd ekologiczny jest szczególnego rodzaju opinią specjalistyczną ustalającą określone fakty związane z funkcjonowaniem danej instalacji. Przeprowadzenie przeglądu ekologicznego ma na celu potwierdzenie **negatywnego oddziaływania na środowisko** lub **wykluczenie takiego oddziaływania** oraz umożliwienie podjęcia działań zmierzających do usunięcia ujemnego oddziaływania na środowisko w przypadku jego wystąpienia.

W roku 2021 Starosta Nidzicki decyzją znak: BOŚ.6241.1.2021 z dnia 28 maja 2021 r., zobowiązał Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie - zarządcę drogi wojewódzkiej nr 545 Działdowo-Nidzica-Jedwabno w Nidzicy do sporządzenia i przedłożenia **przeglądu ekologicznego** w zakresie oddziaływania akustycznego dla drogi wojewódzkiej nr 545 z przebudową dwóch skrzyżowań w m. Nidzica wraz ze wschodnim wylotem drogi 604 (tj. przy 3 budynkach na odcinku od km 21+182 do km 21+800, 3 budynkach na odcinku od km 22+020 do km 22+775, 17 budynkach na odcinku od km 22+775 do km 23+492 oraz 14 budynkach na odcinku od km 23+492 do km 24+255). Obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływań akustycznych wynikał z decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 22 grudnia 2011 r., znak: WOOŚ.4210.8.2011.JC o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 545 na odcinku Działdowo- Nidzica, województwo warmińsko-mazurskie. W ramach ww. analizy porealizacyjnej przeprowadzone zostały przez akredytowane Laboratorium Badawcze pomiary hałasu w 6 punktach pomiarowych na terenach chronionych przed hałasem. Dodatkowo przy pomocy programu CADNA A, wersja z 2020 r. wykonano symulacje komputerowe propagacji hałasu i obliczenia poziomu hałasu przy elewacjach budynków zlokalizowanych w pierwszej linii zabudowy. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) stwierdzone zostały przy 3 budynkach na odcinku od km 21+182 do km 21+800, 3 budynkach na odcinku od km 22+020 do km 22+775, 17 budynkach na odcinku od km 22+775 do km 23+492 oraz 14 budynkach na odcinku od km 23+492 do km 24+255. W decyzji określono termin wykonania i przedłożenia przeglądu ekologicznego do dnia 30 listopada 2021 roku. Następnie decyzją z dnia 24 września 2021 roku, znak: BOŚ.6241.2.2021 Starosta Nidzicki zmienił ww. ostateczną decyzję Starosty Nidzickiego znak: BOŚ.6241.1.2021 z dnia 28 maja 2021 r. w części dotyczącej terminu wykonania i przedłożenia przeglądu ekologicznego, który określono na dzień 31 grudnia 2022 roku.

5.2. Zagrożenie hałasem

W ramach obszaru interwencji: *Zagrożenie hałasem* w Programie ochrony środowiska wyznaczono 1 cel, 1 kierunek interwencji oraz 7 zadań :

Tabela 2. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów	Ograniczenie hałasu	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego ochrony przed hałasem poprzez np. właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej
		<ul style="list-style-type: none"> • Budowa/ rozbudowa i modernizacja dróg wraz z niezbędną infrastrukturą
		<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie hałasu w strefach gęstej zabudowy i osiedlach mieszkalnych np. poprzez budowę tras rowerowych.
		<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo
		<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie edukacji ekologicznej promującej transport zbiorowy, rowerowy i ekologiczne korzystanie z samochodu
		<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja istniejących programów ochrony przed hałasem oraz opracowanie nowych w miarę zaistniałej potrzeby
		<ul style="list-style-type: none"> • Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w przypadku stwierdzenia przekroczeń

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Prawnymi kryteriami oceny warunków akustycznych środowiska są dopuszczalne wartości poziomów dźwięku, zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Na potrzeby stanu akustycznego środowiska wykonywane są mapy akustyczne w rundach mapowania raz na 5 lat (art. 118. ust 3 ustawy Prawo ochrony Środowiska, które wykonują:

- prezydenci miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy;
- zarządzający drogą, linią kolejową i portem lotniczym, w odniesieniu do pozostałych

obiektów.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla 64:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy;
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8200 pojazdów/dobę;
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów;
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W powiecie nidzickim, jak i w całym województwie warmińsko-mazurskim klimat akustyczny kształtowany jest w głównej mierze przez hałas komunikacyjny, z czego największą uciążliwość stanowi ruch samochodów osobowych i ciężarowych. Największe natężenie ruchu ma miejsce m.in. na drogach krajowych (np. droga S7) oraz drogi wojewódzkie (w tym droga wojewódzka 545 i droga wojewódzka 604) – przebiegające przez teren Powiatu Nidzickiego.

Z opracowania pt., Aktualizacja „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko – mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN” - w zakresie dróg wojewódzkich” - przyjętego Uchwałą Nr XXXVIII/822/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 czerwca 2018 r. wynika m.in., że objęto zakresem „Aktualizacji Programu” dwa odcinki dróg znajdujących się na terenie Powiatu Nidzickiego, a dokładnie:

1. Odcinek DW 545 od km 21+098 do km 22+827 (**Nidzica, ul. Traugutta**)
Przedmiotowy odcinek drogi wojewódzkiej nr 545 od km 21+098 do km 22+827 zlokalizowany jest w powiecie nidzickim i przebiega przez teren miasta Nidzica. Analizowany odcinek biegnie od skrzyżowania z drogą krajową nr 7 kolejno ulicami: Działdowską oraz Traugutta do skrzyżowania z ul. 1 Maja. W jego bezpośrednim sąsiedztwie dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, jednorodzinna oraz mieszkaniowo-usługowa. W pobliżu występują również tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Długość odcinka to 1,729 km.
2. Odcinek DW 545 od km 22+827 do km 24+261 (**Nidzica, ul. 1 Maja**)
Przedmiotowy odcinek drogi wojewódzkiej nr 545 od km 22+827 do km 24+261 zlokalizowany jest w powiecie nidzickim i przebiega przez teren miasta Nidzica. Analizowany odcinek biegnie od skrzyżowania z ul. Traugutta kolejno ulicami: 1 Maja oraz Al. Sprzymierzonych. W jego bezpośrednim sąsiedztwie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna oraz mieszkaniowo-usługowa. W pobliżu zlokalizowane są również pojedyncze tereny rekreacyjno-wypoczynkowe oraz obiekty oświaty. Długość odcinka to 1,434 km.

W toku analiz przedstawionych map akustycznych, wyszczególniono kilka podstawowych problemów, które mają wpływ na wielkość poziomu hałasu w otoczeniu dróg wojewódzkich objętych zakresem niniejszej Aktualizacji Programu.

Do podstawowych problemów należą:

- nieprzestrzeganie dopuszczalnych prędkości na obszarach zabudowanych,
- duży udział pojazdów ciężkich w ruchu,
- ogólne zwiększenie liczby pojazdów uczestniczących w ruchu,

- lokalizacja terenów zabudowy jednorodzinnej (są to tereny o najbardziej rygorystycznych poziomach dopuszczalnych) w bezpośrednim sąsiedztwie dróg wojewódzkich.

Z zawartych w „Aktualizacji Programu” wyników analiz map akustycznych dla analizowanych odcinków dróg wojewódzkich na odcinkach dróg wojewódzkich w Nidzicy (ul. 1 Maja i ul. Traugutta) nie stwierdzono naruszenia dopuszczalnych poziomów hałasu - Tabela nr 31.

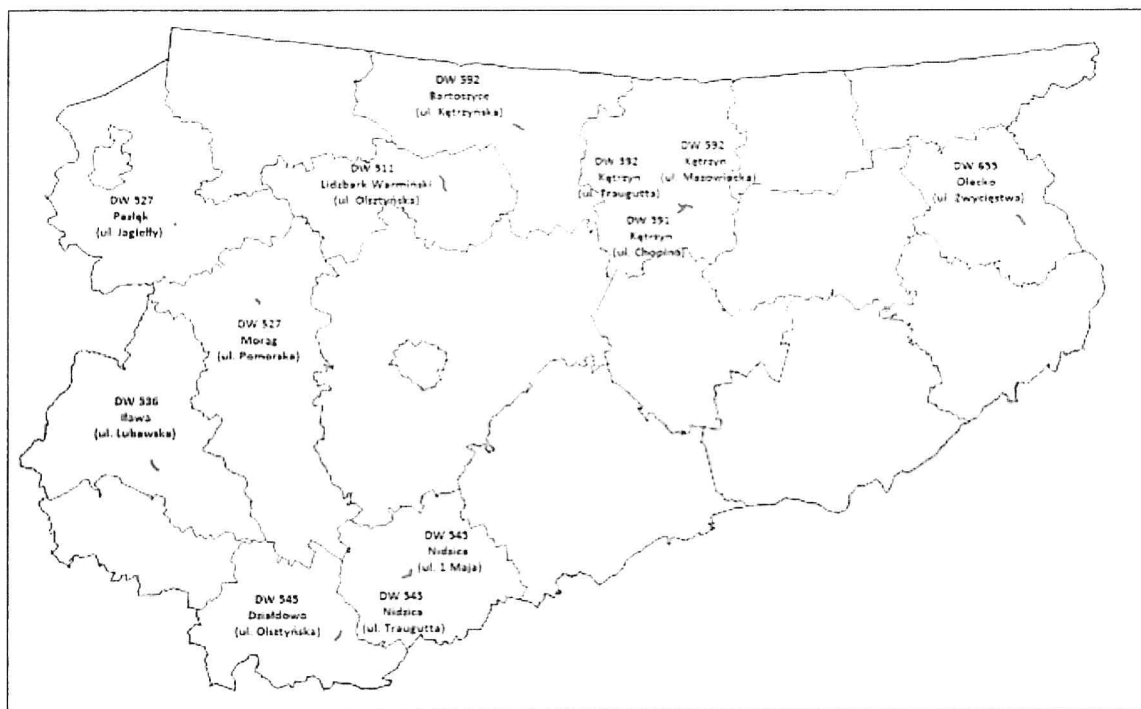
Pomimo nie stwierdzenia naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu – jako planowane zadania dla dróg wojewódzkich w latach 2019-2023 w „Aktualizacji Programu” wpisano dla ww. odcinków :

- Utrzymywanie nawierzchni drogowej w dobrym stanie technicznym
- Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących prędkości na obszarach zabudowanych, objętych Aktualizacją Programu
- Stosowanie zasad ochrony przed hałasem oraz uwzględnianie wyników map akustycznych, w tym głównie zasięgów wskaźników LDWN i LN w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego

Z Aktualizacji Programu wynika ponadto, że ze względu na brak nowych map akustycznych dla dróg krajowych, Aktualizacja nie obejmuje swoim zakresem odcinków dróg zarządzanych przez GDDKiA, objętych poprzednim Programem.

Mapa 2.

Lokalizacja odcinków dróg wojewódzkich objętych zakresem map akustycznych.

Źródło: Aktualizacja „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko – mazurskiego o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami LDWN i LN” - w zakresie dróg wojewódzkich z 2018 r.

Biorąc pod uwagę, że na terenie miasta Nidzica drogi wojewódzkie uległy przebudowie i rozbudowie. W trakcie inwestycji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie – stwierdził obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływań akustycznych - decyzja z dnia 22 grudnia 2011 r., znak: WOOŚ.4210.8.2011.JC o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 545 na odcinku Działdowo- Nidzica, województwo warmińsko-mazurskie.

W ramach ww. analizy porealizacyjnej przeprowadzone zostały przez akredytowane Laboratorium Badawcze pomiary hałasu w 6 punktach pomiarowych na terenach chronionych przed hałasem. Dodatkowo wykonano symulacje komputerowe propagacji hałasu i obliczenia poziomu hałasu przy elewacjach budynków zlokalizowanych w pierwszej linii zabudowy. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) stwierdzone zostały przy 3 budynkach na odcinku od km 21+182 do km 21+800, 3 budynkach na odcinku od km 22+020 do km 22+775, 17 budynkach na odcinku od km 22+775 do km 23+492 oraz 14 budynkach na odcinku od km 23+492 do km 24+255.

W związku z powyższym Starosta Nidzicki decyzją znak: BOŚ.6241.1.2021 z dnia 28 maja 2021 r., zobowiązał Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie - zarządcę drogi wojewódzkiej nr 545 Działdowo-Nidzica-Jedwabno w Nidzicy do sporządzenia i przedłożenia **przeglądu ekologicznego** w zakresie oddziaływania akustycznego dla drogi wojewódzkiej nr 545 z przebudową dwóch skrzyżowań w m. Nidzica wraz ze wschodnim wylotem drogi 604 (tj. przy 3 budynkach na odcinku od km 21+182 do km 21+800, 3 budynkach na odcinku od km 22+020 do km 22+775, 17 budynkach na odcinku od km 22+775 do km 23+492 oraz 14 budynkach na odcinku od km 23+492 do km 24+255).

Ponadto z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunku interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z tym obszarem interwencji:

Powiat Nidzicki

2020 r.

- Przebudowa mostu w ciągu ulicy powiatowej Nr 3711N Tadeusza Kościuszki w lok. 0+335 wraz z przebudową ulicy od km 0+000 do km 0+705
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1538N Sątop-Szerokopaś-Nidzica m. Sławka Mała –
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1627N Szemplino Czarne - Gr. woj. (Brzozowo Maje)
- Rozbudowa drogi powiatowej ulicy Nr 3722N Olsztyńskiej i Nr 1978N dr.kraj.nr 7-Nidzica poprzez budowę ciągu pieszo- rowerowego na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 545 do drogi krajowej nr 7,
- Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1558N na odcinku Safronka-Wiłunie-Powierż,
- Remont drogi powiatowej Nr 1264N Leszcz-Jankowice-Rączki-Moczysko na odc. Rączki Łyna,
- Remont drogi powiatowej Nr 1587N na odcinku od DW 538 (m. Sławka Wielka) do DW 545 (m. Kozłowo),

- Remont drogi powiatowej Nr 1570N Rembowo-Zembrzus Mokry Grunt,
- Remont drogi powiatowej Nr 1560N na odcinku DP 1997N-Zabłocie Kanigowskie-Janowiec Kościelny,
- Remont drogi powiatowej Nr 1536N na odcinku Muszaki-Grabowo,
- Remont drogi powiatowej Nr 1550N na odcinku Kozłowo-Zaborowo,
- Pozostałe bieżące utrzymanie dróg i ulic

2021 r.

- zakup kosiarki do traw dla Powiatowego Zarządu Dróg w Nidzicy,
- Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1613N na odc. Janowiec-Kołaki-Gołębie-Jabłonowo Dyby (opracowanie dokumentacji projektowej),
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1253N w m. Gołębiewo (opracowanie dokumentacji projektowej),
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1587N Szkotowo-Rogóż-Kozłówko-Zakrzewo- Sarnowo- Działdowo (dr. woj. Nr 545) ul. Kościelna w miejscowości Kozłowo (opracowanie dokumentacji projektowej),
- Rozbudowa ulicy Nr 3732N Warszawskiej oraz ulicy Nr 3728N Sienkiewicza w m. Nidzica (opracowanie dokumentacji projektowej)
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Nr 1613N w m. Janowiec Kościelny,
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Nr 1932N Janowo Ryki Borkowo (gr. woj.) m. Janowo,
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Nr 1264N Leszcz-Jankowice-Rączki-Moczysko m. Szkotowo,
- Remont drogi powiatowej Nr 1603N Czarny Piec-Napiwoda,
- Remont drogi powiatowej Nr 1587N na odcinku od m. Szkotowo do DW 538 (Sławka Wielka),
- Remont drogi powiatowej Nr 1623N na odcinku Janowo - gr. woj. (Stara Wieś),
- Remont drogi powiatowej Nr 1550N na odcinku Kozłowo- Zaborowo,
- Remont drogi powiatowej Nr 1550N w m. Kanigowo
- Pozostałe bieżące utrzymanie dróg i ulic powiatowych;

Gmina Nidzica

2020 r.

- dotacja dla Powiatu Nidzickiego na dofinansowanie inwestycji pn. „Przebudowa mostu w ciągu ulicy powiatowej Nr 3711N Tadeusza Kościuszki w lok. 0+335 wraz z przebudową ulicy od km 0+000 do km 0+705”,
- dotacja dla Powiatu Nidzickiego na dofinansowanie inwestycji pn. „Rozbudowa drogi powiatowej ulicy Nr 3722N Olsztyńskiej i Nr 1978N dr. kraj. nr 7 - Nidzica poprzez

budowę ciągu pieszo-rowerowego na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 545 do drogi krajowej nr 7",

- dotacja dla Powiatu Nidzickiego na zadanie remontowe Powiatu Nidzickiego pn. „Remont drogi powiatowej Nr 1264N Leszcz–Jankowice–Rączki–Moczysko na odc. Rączki–Łyna”,
- przebudowa drogi gminnej nr 190566N (ul. Dubieńska), nr 190522N (ul. Łąkowa) i nr 190589N (ul. Długa) w Nidzicy,
- przebudowa drogi gminnej nr 190531N (ul. Nowa) i nr 190504N (ul. Bema) w Nidzicy,
- Rewitalizacja Centrum Miasta Nidzica - przebudowa rynku w centrum Nidzicy,
- Przebudowa ul. Karola Barke w Nidzicy,
- Przebudowa drogi gminnej w Wietrzychowie,
- Przebudowa ulicy Kościelnej i ul. Młynarskiej wraz z odwodnieniem i oświetleniem,
- Budowa drogi gminnej przy ul. Traugutta w Nidzicy wraz z oświetleniem drogowym i odwodnieniem,
- Przebudowa drogi wewnętrznej Radomin – droga woj. 545 na publiczną drogę gminną klasy D w obrębie geodezyjnym Radomin i Napiwoda wraz z przebudową skrzyżowania z drogą woj. 545 - etap I,
- Budowa drogi od ul. Olsztyńskiej do ul. Przemysłowej i Leśnej w Nidzicy wraz z odwodnieniem i oświetleniem oraz budowa sieci wod-kan. w tej drodze - etap I,
- Przebudowa ul. Rataja w Nidzicy (dokumentacja projektowa),
- Przebudowa drogi gminnej Nr 190501N 1-go Maja (dokumentacja projektowa),
- Wykonanie asfaltu na drodze o nr 68 obręb Olszewo,
- Budowa zjazdu z drogi powiatowej nr 1264N na drogę wewnętrzną o nr ew. 213 obręb 20 Orłowo wraz z przebudową odcinka drogi wewnętrznej,
- Przeglądy obiektów mostowych i koszenia poboczy

2021 r.

- Przebudowa dróg gminnych (w tym dokumentacje projektowe),
- Przebudowa ul. Żeromskiego i przebudowa z rozbudową odcinka ul. Moniuszki w Nidzicy (dokumentacja projektowa),
- Budowa chodnika w Załuskach,
- Budowa drogi od ulicy Dubieńskiej do ulicy Działdowskiej wraz z odwodnieniem i oświetleniem oraz budową sieci wod.-kan. w tej drodze,
- Budowa drogi gminnej od ul. Działdowskiej do drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z odwodnieniem i oświetleniem, przebudową istniejących sieci: wod-kan, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej oraz budową skrzyżowania w km 117+753,76 drogi wojewódzkiej nr 538,
- Rozbudowa drogi gminnej nr 190005N Piątki -Borowy Młyn,

- Przebudowa ul. Rataja w Nidzicy (dokumentacja projektowa),
- Przebudowa drogi gminnej nr 190501N (ul. 1Maja) w Nidzicy (dokumentacja projektowa),
- Budowa chodnika w Napiwodzie,
- Budowa drogi gminnej w Piątkach (dokumentacja projektowa),
- Budowa drogi publicznej oznaczonej z mpzp terenów w obrębie Piątki symbolami "9KDD" i "10KDD" (dokumentacja projektowa),
- Przebudowa ul. Murzynowskiego (dokumentacja projektowa),
- Przebudowa drogi gminnej 190022N Nidzica-Bartoszki (dokumentacja projektowa),
- Budowa dróg w Tatarach (dokumentacja projektowa),
- Przebudowa ul. Żurawiej (dokumentacja projektowa),
- Montaż barier ochronnych drogowych przy drogach publicznych,
- Przebudowa drogi wewnętrznej (dz. nr 79/1 i 81/5) przy ul. Mickiewicza,
- Przebudowa ciągu pieszego na dz. 19/3 obręb 5 w Nidzicy,
- Doprowadzenie do należytego stanu technicznego ciągu komunikacyjnego pieszo – jezdni, zlokalizowanego w granicach działki nr 69 obrębu Orłowo, gm. Nidzica, na odcinku o powierzchni 1270 m², w tym ok. 500 m² jezdni oraz 770 m² chodnika,
- Przebudowa dróg wewnętrznych (w tym dokumentacje projektowe),
- Wykonanie dokumentacji projektowej drogi 151 w obrębie Piątki,
- Dotacja celowa w ramach pomocy finansowej dla Powiatu Nidzickiego na dofinansowanie inwestycji pn.: „Rozbudowa ulicy Nr 3732N Warszawskiej oraz ulicy Nr 3728N Sienkiewicza w m. Nidzica (opracowanie dokumentacji projektowej)”
- Dotacja dla Powiatu Nidzickiego na zadanie „Remont drogi powiatowej Nr 1603N Czarny Piec - Napiwoda”
- Dotacja dla Powiatu Nidzickiego na zadanie „Remont drogi powiatowej Nr 1550N w m. Kanigowo”
- Bieżące utrzymanie dróg, remonty obiektów mostowych oraz przepustów,

Gmina Janowiec Kościelny

2020 r.

- Dotacja dla Powiatu Nidzickiego na „Remont drogi powiatowej nr 1560N na odc. od drogi Nr 1997N – Zabłocie Kanigowskie – Janowiec Kościelny),
- Pomoc finansowa dla Powiatu Nidzickiego na „Rozbudowę drogi powiatowej Nr 1558N na odc. Safronka – Wiłunie – Powierz”,
- Wydatki na modernizację dróg gminnych oraz bieżące działania związane z utrzymaniem dróg i ulic;

2021 r.

- Dotacja dla Powiatu Nidzickiego na zadanie: Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1613N na odc. Janowiec-Kołaki-Gołębie-Jabłonowo Dyby – opracowanie dokumentacji projektowej,
- Dotacja dla Powiatu Nidzickiego na zadanie: Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Nr 1613N w m. Janowiec Kościelny,
- Gmina Janowiec Kościelny znalazła się na liście projektów, które dostaną dofinansowanie i zostaną zrealizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie: Modernizacja sieci dróg gminnych -
- Wydatki na modernizację dróg gminnych oraz bieżące działania związane z utrzymaniem dróg i ulic.

Gmina Janowo

2020 r.

- Przebudowa drogi gminnej w Muszakach,
- Przebudowa ulic Szkolnej, Słonecznej, Ogrodowej, Granicznej, Nowy Rynek w Janowie,
- Przebudowa drogi Róg – Wólka Zdziwowska,
- Przebudowa drogi gminnej nr 192008N Ryki Borkowo- granica województwa,
- Przebudowa drogi gminnej nr 192025N w Zawadach,
- Przebudowa drogi Łomno – Zachy (dokumentacja projektowa),
- Dofinansowanie dla Powiatu Nidzickiego do przebudowy drogi powiatowej Nr 1627N Szemplino Czarne – gr. Woj. (Brzozowo Maje),
- Dofinansowanie dla Powiatu Nidzickiego do remontu drogi powiatowej Nr 1536N na odcinku Muszaki-Grabowo,
- Dofinansowanie dla Powiatu Nidzickiego do remontu drogi powiatowej Nr 1570N Rembowo – Zembrzus Mokry Grunt,
- Działania związane z bieżącym utrzymaniem dróg i ulic.

2021 r.

- Przebudowa drogi zlokalizowanej na działce gminnej nr 391 w miejscowości Jagarzewo od km 0+000,0 do km 0+215,00,
- Przebudowa drogi zlokalizowanej na działce gminnej nr 381/2 w Jagarzewie,
- Poprawa stanu technicznego drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie miejscowości Jagarzewo,
- Działania związane z bieżącym utrzymaniem dróg i ulic
- Gmina Janowo znalazła się na liście projektów, które dostaną dofinansowanie i zostaną zrealizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie: Budowa infrastruktury drogowej na terenie gminy Janowo.

Gmina Kozłowo

2020 r.

- Pomoc finansowa dla Powiatu Nidzickiego na realizację inwestycji pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1538N Sątóp – Szerokopaś- Nidzica w m. Sławka Mała”,
- Dotacja dla Powiatu Nidzickiego na realizację zadania pn. "Remont drogi powiatowej Nr 1550N na odcinku Kozłowo-Zaborowo",
- Dotacja dla Powiatu Nidzickiego na realizację zadania pn."Remont drogi powiatowej Nr 1587N na odcinku DW 538 (m. Sławka Wielka) do DW 545 (m.Kozłowo),
- Działania związane z bieżącym utrzymaniem dróg i ulic.

2021 r.

- dotacja celowa dla Powiatu Nidzickiego na realizację zadania "Remont drogi powiatowej Nr 1587N na odcinku od m. Szkotowo do DW538 (Sławka Wielka),
- dotacja celowa dla Powiatu Nidzickiego na realizację inwestycji pn."Przebudowa drogi powiatowej Nr 1253N w m. Gołębiewo - opracowanie dokumentacji projektowej",
- dotacja celowa dla Powiatu Nidzickiego na realizację inwestycji pn. "Przebudowa drogi powiatowej Nr 1587N Szkotowo- Rogóż -Kozłówek -Zakrzewo -Sarnowo-Działdowo (dr. woj. Nr 545) ul. Kościelna w m. Kozłowo - opracowanie dokumentacji projektowej",
- dotacja celowa dla Powiatu Nidzickiego na realizację zadania pn." Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Nr 1264N Leszcz- Jankowice- Rączki- Moczysko m. Szkotowo",
- Gmina Kozłowo znalazła się na liście projektów, które dostaną dofinansowanie i zostaną zrealizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie: Przebudowa dróg gminnych na osiedlu "GÓRKA" w miejscowości Kozłowo, gmina Kozłowo,
- Gmina Kozłowo uzyskała dotację z państwowych funduszy celowych tj. Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji związanych z przebudową drogi gminnej,
- Gmina Kozłowo otrzymała środki od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na realizację zadań bieżących gminy w tym na przebudowę drogi gminnej,
- budowa chodnika w miejscowości Sarnowo,
- budowa drogi wewnętrznej w m. Kozłowo,
- przebudowa dróg gminnych na osiedlu Górka w miejscowości Kozłowo,
- przebudowa drogi wewnętrznej ul. Leśna w miejscowości Kozłowo,
- przebudowa drogi gminnej 189004N Szkotowo- Michałki na długości 4003 - etap III
- Działania związane z bieżącym utrzymaniem dróg i ulic,

Zakaz używania jednostek pływających na wybranych akwenach wodnych Powiatu Nidzickiego

Na terenie powiatu nidzickiego w latach 2020 i 2021 obowiązywała uchwała Rady Powiatu w Nidzicy Nr VII/37/03 z dnia 23 kwietnia 2003 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 81 z dnia 11.06.2003r., poz. 1160) zgodnie z którą zakazuje się używania jednostek pływających na wybranych akwenach wodnych Powiatu Nidzickiego, a dokładnie:

1. gmina Kozłowo:
 - a) j. Kownatki- do linii brzegowej,
 - b) j. Kąty- do linii brzegowej,
 - c) j. Szkotowo- do linii brzegowej,
2. gmina Nidzica:
 - a) j. Czarne- wraz z obrzeżem o szerokości 500 m,
 - b) j. Kiernoz Mały- wraz z obrzeżem o szerokości 500 m,
 - c) j. Omulew- do linii brzegowej,
 - d) j. Trzciano- wraz z obrzeżem o szerokości 500 m.

Ww. uchwała została zmieniona uchwałą Nr XIV/76/03 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 29 grudnia 2003 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-mazurskiego Nr 14 z dnia 04.02.2004 r., poz. 227).

W roku 2020 Rada Powiatu w Nidzicy podjęła uchwałę dotyczącą petycji w sprawie wyłączenia jeziora Kownatki ze strefy ciszy. Uchwałą Rady Powiatu w Nidzicy nr XXI/146/2020 z dnia 30 października 2020 r. uznano za **bezzasadny wniosek dotyczący wyłączenia Jeziora Kownatki ze strefy ciszy**.

Należy również nadmienić, że z dniem 23 września 2021 r. został zmieniony przepis art. 115 a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.), zgodnie z którym starosta w przypadku stwierdzenia na podstawie pomiarów własnych, że poza zakładem w wyniku jego działalności są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu, to organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu.

W związku z powyższym, w 2021 roku Starosta Nidzicki prowadził jedno **postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu** w związku z funkcjonowaniem samochodowej myjni bezdotykowej zlokalizowanej na działce nr 265/5, obręb nr 1 miasta Nidzica, przy ul. Olsztyńskiej - sprawa zakończona umorzeniem postępowania przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie.

Ponadto kwestie związane z przebiegiem i lokalizacją dróg czy nowych budynków (mogących mieć wpływ na klimat akustyczny poszczególnych obszarów) regulowane były przestrzeganiem zapisów ustanowionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5.3. Pola elektromagnetyczne

W ramach obszaru interwencji: *Pole elektromagnetyczne* wyznaczono 1 cele, 1 kierunek interwencji oraz 3 zadania:

Tabela 3. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Utrzymanie poziomu pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych	Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi
		<ul style="list-style-type: none"> Realizacja Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie pomiarów pola elektromagnetycznego
		<ul style="list-style-type: none"> Przyjmowanie zgłoszeń instalacji, które emitują pole elektromagnetyczne

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunku interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z ograniczeniem oddziaływania pól elektromagnetycznych.

W dokumentach planistycznych: w projektach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniano strefy wokół linii i urządzeń elektroenergetycznych. Wskazywano dla linii elektroenergetycznych pasy technologiczne, które wyznaczane zostały w celu prawidłowej obsługi linii elektroenergetycznej i jej urządzeń. W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych, zakazano m.in. lokalizowania budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych, w tym obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacje paliw, a także warunki lokalizacji stref zagrożonych wybuchem, muszą uwzględniać wymogi, określone w przepisach odrębnych oraz normach, dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych. Wskazano w Studium strefy ochronne, związane z wielkością natężenia pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez linie wysokiego napięcia. Strefy ochronne pokrywają się z pasami technologicznymi linii elektroenergetycznych.

W 2020 roku Starosta Nidzicki przyjął 13 zgłoszeń o zmianie danych w instalacjach oraz zgłoszeń eksploatacji instalacji, natomiast w roku 2021 Starosta Nidzicki przyjął 14 informacji o zmianie danych w instalacjach oraz zgłoszeń eksploatacji instalacji – **zgodnie z poniższym zestawieniem (tabela 3.1.), które wskazuje, że w latach 2020, 2021 przybyły nowe źródła promieniowania na terenie Powiatu Nidzickiego.**

Tabela 3.1. Zgłoszenia instalacji niewymagających uzyskania pozwolenia - mogące negatywnie oddziaływać na środowisko

Lp.	Numer instalacji	Miejsce i rodzaj instalacji
1	Sprawa znak: BOŚ.6221.1.2020 zmiana danych instalacji NID1001 A (03.01.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 26, m. Więckowo, gm. Janowo
2	Znak sprawy: BOŚ.6221.2.2020 zgłoszenie instalacji NID0801 A (19.03.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 11/9, m. Jabłonka, gm. Nidzica
3	Znak sprawy: BOŚ.6221.4.2020 zmiana danych instalacji nr NID0601_A (20.04.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 56, m. Łyna, gm. Nidzica
4	Znak sprawy: BOŚ.6221.5.2020 zmiana danych instalacji nr 34931 (44931N!) (14.04.2020) zmiana danych w zgłoszeniu	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 266/2, m. Nidzica, gm. Nidzica
5	Znak sprawy: BOŚ.6221.6.2020 zakończenie eksploatacji instalacji (44437N!) (20.05.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 3101, m. Zimna Woda, gm. Nidzica
6	Znak sprawy: BOŚ.6221.7.2020 zmiana danych instalacji NID0401 A (28.05.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 661/1, m. Janowo, gm. Janowo
7	Znak sprawy: BOŚ.6221.8.2020 zmiana danych instalacji BT41330 (25.06.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 266/1, m. Nidzica, gm. Nidzica
8	Znak sprawy: BOŚ.6221.8.2020 zmiana danych instalacji NID0801_A (11.07.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 11/9, m. Jabłonka, gm. Nidzica
9	Znak sprawy: BOŚ.6221.12.2020 zmiana danych instalacji NID0601_A (31.07.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 56, m. Łyna, gm. Nidzica
10	Znak sprawy: BOŚ.6221.11.2020 zmiana danych instalacji BT43992 (24.07.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 188/3, m. Kozłowo, gm. Kozłowo
11	Znak sprawy: BOŚ.6221.14.2020 zmiana danych instalacji BT44041 (3.11.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 9/28, m. Zagrzewo, gm. Nidzica
12	Znak sprawy: BOŚ.6221.15.2020 zgłoszenie instalacji NID0701_B (27.11.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 338, m. Napiwoda, gm. Nidzica
13	Znak sprawy: BOŚ.6221.20.2020 zmiana danych instalacji NID0601_A (10.12.2020)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 56, m. Łyna, gm. Nidzica

14	Znak sprawy: BOŚ.6221.2.2021 zmiana danych instalacji BT44437 WIKNO (25.01.2021)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 41, m. Jabłonka, gm. Nidzica
15	Znak sprawy: BOŚ.6221.3.2022 zmiana danych instalacji NID1201_A (24.02.2021) zmiana danych w zgłoszeniu	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 41, m. Magdaleniec, gm. Nidzica
16	Znak sprawy: BOŚ.6221.4.2021 zgłoszenie instalacji NID1101_B (24.02.2021)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 78/1, m. Kanigowo, gm. Nidzica
17	Znak sprawy: BOŚ.6221.5.2021 zmiana danych instalacji NID0701_B (16.04.2021)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 338, m. Napiwoda, gm. Nidzica
18	Znak sprawy: BOŚ.6221.7.2021 zmiana danych instalacji BT41330 (01.10.2021)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 266/1, m. Nidzica, gm. Nidzica
19	Znak sprawy: BOŚ.6221.8.2021 zmiana danych instalacji BT44949 (04.10.2021)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, ul. Młynarska 12, 13-100 Nidzica, gm. Nidzica
20	Znak sprawy: BOŚ.6221.9.2021 zmiana danych instalacji NID1101_B (14.10.2021)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 41, m. Magdaleniec, gm. Nidzica
21	Znak sprawy: BOŚ.6221.10.2021 zgłoszenie instalacji 110 kV RS Zakrzewo-Działdowo (13.10.2021)	Napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 110kV RS Zakrzewo-Działdowo
22	Znak sprawy: BOŚ.6221.10.1.2021 zgłoszenie instalacji 110 kV Nidzica-RS Zakrzewo (04.11.2021)	Napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 110kV RS Nidzica-RS Zakrzewo
23	Znak sprawy: BOŚ.6221.10.2.2021 zgłoszenie instalacji 110/15 kV RS Zakrzewo (04.11.2021) sprawozdania nr EE/LA1/55/21 z pomiarów natężenia pola	Stacja elektroenergetyczna o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV RS Zakrzewo
24	Znak sprawy: BOŚ.6221.11.2021 zmiana danych instalacji (44222N!) (05.11.2021)	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 34/12, m. Rączki, gm. Nidzica
25	Znak sprawy: BOŚ.6221.12.2021 zmiana danych instalacji (44932N!) (09.11.2021) sprawozdanie nr 8152/2021/OS z pomiarów natężenia pola	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 235/1, m. Waszulki, gm. Nidzica

26	Znak sprawy: BOŚ.6221.13.2021 zmiana danych instalacji (NID1201_A) (14.11.2021) sprawozdanie nr 39/10/OŚ/2021-P4 z pomiarów natężenia pola	Stacja bazowa telefonii komórkowej, dz. nr 78/7, m. Kanigowo, gm. Nidzica
27	Znak sprawy: BOŚ.6221.15.2021 zgłoszenie instalacji Stacja elektroenergetyczna GPO Kozłowo 30/110 kV Farma Wiatrowa Kozłowo (30.12.2021)	Stacja elektroenergetyczna o napięciu 30/110 kV GPO Kozłowo Farma Wiatrowa Kozłowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie zgłoszeń instalacji, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska

Ustawa z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1815 z późn. zm.) wprowadziła System Informacyjny o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne tzw. "systemem informacyjnym PEM", który jest **publiczną bazą danych zawierającą informacje o polu elektromagnetycznym w środowisku**, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. System informacyjny PEM jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, który zapewnia gromadzenie, aktualizację i udostępnianie informacji, o których mowa w ust. 1, w sposób jednolity dla obszaru całego kraju.

Zgodnie z art. 29 h ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 777 z późn. zm.) **system informacyjny PEM zapewnia publiczny i nieodpłatny dostęp do prezentowanych na stronie internetowej w postaci map cyfrowych i tabel informacji dotyczących zgłoszeń**, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, oraz o ponownych zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 6 pkt 2 tej ustawy, dotyczących instalacji radiokomunikacyjnych emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, tj. zgłoszeń należących do kompetencji starosty jako organu ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 29 i ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych organy ochrony środowiska udostępniają w systemie informacyjnym PEM informacje o zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, oraz o ponownych zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 6 pkt 2 tej ustawy, dotyczących instalacji radiokomunikacyjnych emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, w terminie 3 dni od dnia dokonania zgłoszenia lub ponownego zgłoszenia."

Zgodnie z Komunikatem Ministra Cyfryzacji z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia terminu wdrożenia systemu informacyjnego o instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne **z dniem 20 lipca 2021 r. został wdrożony System Informacyjny o instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne.**

System dostępny pod adresem <https://si2pem.gov.pl/>, **który zawiera m.in. mapę PEM** przedstawiającą położenie stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Polski oraz wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu.

Mapa 3.

Lokalizacja zgłoszonych w latach 2020 – 2021 stacji bazowych na terenie Powiatu Nidzickiego

Objaśnienia:

Instalacje ⓘ

✓ 'A' Stacja bazowa

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/>

5.4. Gospodarowanie wodami

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka wodami* wyznaczono 2 cele, 6 kierunków interwencji oraz 15 zadań:

Tabela 4. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód	Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	➤ Ograniczenie dopływu do wód zanieczyszczeń zawartych w ściekach komunalnych i przemysłowych
		➤ Ograniczenie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych poprzez m.in. wyposażenie jak największej liczby gospodarstw w zbiorniki na gnojowice i płyty obornikowe
		➤ Wdrożenie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodno – środowiskowym
		➤ Rekultywacja zanieczyszczonych zbiorników wodnych
	Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	➤ Ochrona słabo izolowanych zbiorników wód podziemnych i stref ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie
		➤ Ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych co celów przemysłowych i komunalnych
		➤ Likwidacja nieczynnych ujęć wody
	Stosowanie instrumentów ekonomicznych w racjonalnym użytkowaniu zasobów wodnych	➤ Wdrożenie zasad proporcjonalnej partycypacji w utrzymaniu urządzeń wodnych
		➤ Szeroko zakrojone działania edukacyjne promujące potrzebę ochrony wód
Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	Zwiększenie retencji wód w zlewniach	➤ Ochrona retencji naturalnej w zlewniach – wdrażanie zadań wynikających z Programów małej retencji i Planów Przeciwdziałania skutkom suszy
		➤ Utrzymywanie/ powiększanie liczby oraz pojemności obiektów małej retencji wodnej
		➤ Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych
	Zapewnienie odpowiedniej ilości	➤ Realizacja projektów mających na celu pokrycie zapotrzebowania na wodę

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
	wody dla potrzeb gospodarki	rolnictwa, leśnictwa rybactwa i przemysłu
	Doskonalenie planowania przestrzennego	➤ Uwzględnienie ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę w procesie planowania przestrzennego
		➤ Wyznaczenie obszarów zalewowych tam, gdzie nie zostały wyznaczone
		➤ Uwzględnienie ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w dokumentach planistycznych

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Warto w tym miejscu przytoczyć kilka definicji wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne wody dzielą się na **wody powierzchniowe** i **wody podziemne** – art. 18 ustawy. Wodami powierzchniowymi są wody: morza terytorialnego, morskie wody wewnętrzne oraz śródlądowe **wody powierzchniowe** – art. 20 ustawy. Śródlądowe **wody powierzchniowe** dzielą się na śródlądowe **wody płynące** oraz śródlądowe **wody stojące** – art. 21 ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z art. 22 ustawy Prawo wodne Śródlądowymi **wodami płynącymi** są wody w:

- 1) ciekach naturalnych oraz źródłach, z których te cieki biorą początek;
- 2) jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym albo okresowym naturalnym dopływie lub odpływie **wód powierzchniowych**;
- 3) sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na **wodach płynących**;
- 4) kanałach.

Natomiast zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy Prawo wodne Śródlądowymi **wodami stojącymi** są wody śródlądowe w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpośrednio, w sposób naturalny, z powierzchniovymi śródlądowymi **wodami płynącymi**.

Natomiast zgodnie z art. 24 ustawy Prawo wodne, dla potrzeb zarządzania **wodami**, w tym planowania w gospodarowaniu wodami, wody dzieli się na **jednolite części wód**, uwzględniając:

- 1) **jednolite części wód powierzchniowych**, w tym **jednolite części**:
 - a) **wód przejściowych** lub przybrzeżnych,
 - b) **wód sztucznych** lub silnie zmienionych;
- 2) **jednolite części wód podziemnych**.

Zgodnie natomiast z art. 16 ust. 19 ustawy Prawo wodne przez **jednolite części wód podziemnych** - rozumie się określoną objętość **wód podziemnych** występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych, a zgodnie z art. 16 ust. 20 ustawy Prawo wodne przez **jednolite części wód powierzchniowych** - rozumie się oddzielny i znaczący element **wód powierzchniowych**, taki jak:

- a) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
- b) sztuczny zbiornik wodny,
- c) struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich **części**,
- d) morskie **wody wewnętrzne**, **wody przejściowe** lub **wody przybrzeżne**.

Mapa 4.
Jeziora i rzeki w Powiecie Nidzickim.

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPDF

Plany gospodarowania wodami w Powiecie nidzickim

Zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, jednym z dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami jest program wodno-środowiskowy kraju (PWŚK). Dokument ten stanowi realizację wymagań wskazanych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej, w zakresie konieczności opracowania programów działań niezbędnych do wprowadzenia w celu osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych. PWŚK określa działania podstawowe i uzupełniające zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód, a jego podsumowanie stanowi kluczowy element planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

W Polsce, **plany gospodarowania wodami** po raz pierwszy zostały opracowane, zgodnie z wymogami RDW w 2009 r. i przyjęte uchwałą Rady Ministrów 22 lutego 2011 r. Pierwsze PGW zostały opracowane dla 10 obszarów dorzeczy, tj. dla Odry, Wisły, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej, Ücker.

Na podstawie realizowanych prac planistycznych w II cyklu planistycznym, w 2014 r. rozpoczęły się prace nad aktualizacją PGW. **Aktualizacje PGW** zostały przyjęte przez Radę Ministrów w formie rozporządzeń 18 października 2016 r. i podobnie jak w I cyklu planistycznym zostały opracowane dla 10 (tych samych) obszarów dorzeczy. APGW obowiązują do czasu przyjęcia II aPGW, a więc do grudnia 2022 r.

Powiat nidzicki – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. Z 2016 r., poz.1911) **znajduje się na Obszarze dorzecza Wisły** i jest to największy obszar dorzecza w granicach Polski. Obszar dorzecza Wisły podzielony jest na 4 regiony wodne:

- 1) region wodny Małej Wisły obejmujący zlewnię rzeki Wisły od źródeł do ujścia Przemszy;
- 2) region wodny Górnej Wisły obejmujący zlewnię rzeki Wisły od ujścia Przemszy do ujścia Sanny;
- 3) **region wodny Środkowej Wisły** obejmujący zlewnię rzeki Wisły od ujścia Sanny do miejscowości Korabniki;
- 4) region wodny Dolnej Wisły obejmujący zlewnię rzeki Wisły od miejscowości Korabniki do ujścia do morza oraz dorzecza rzek Przymorza.

Region wodny Środkowej Wisły zajmuje obszar 101 053,9 km². Obejmuje zlewnię rzeki Wisły od ujścia Sanny do miejscowości Korabniki. Według podziału fizycznogeograficznego, region wodny Środkowej Wisły położony jest w następujących makroregionach: Wzniesienia Południowomazowieckie, Nizina Środkowomazowiecka, Nizina Północnomazowiecka, Pojezierze Mazurskie, Nizina Północnopodlaska, Nizina Południowopodlaska, Polesie Zachodnie, Polesie Wołyńskie, Wyżyna Wołyńska, Kotlina Pobuża, Wyżyna Lubelska, Rostocze, Wyżyna Przedborska, Wyżyna Kielecka, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Pojezierze Wielkopolskie, Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka oraz Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie. Główną rzeką regionu wodnego jest Wisła.

Na podstawie danych Corine Land Cover (*właścicielem danych powstałych w ramach projektu Corine Land Cover 2012 jest UE. Jednostką odpowiedzialną za rozpowszechnianie danych krajowych jest GIOŚ*) można stwierdzić, iż region wodny Środkowej Wisły jest w dużej mierze wykorzystywany rolniczo – użytki rolne zajmują około 70% powierzchni regionu, a ich rozmieszczenie jest równomierne. Lasy zajmują 25% powierzchni regionu, ich koncentrację obserwuje się w rejonie pojezierzy. Tereny zurbanizowane zajmują niecałe 3% powierzchni regionu i obejmują głównie obszar największych miast: Warszawy, Puław, Płocka, Włocławka, Ostrołęki, Łomży, Białej Podlaskiej, Ostrowca Świętokrzyskiego, Starachowic, Tomaszowa Mazowieckiego. Tereny wodne stanowią niewiele ponad 1% powierzchni analizowanego obszaru.

Wykaz Jednolitych części Wód powierzchniowych na terenie powiatu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4.1. Wykaz JCWP rzecznych na obszarze dorzecza Wisły – region wodny Środkowej Wisły - Powiat Nidzicki

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Aktualny stan lub potencjał JCW	Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych ryzyka
	PLRW2000172654529	Przeździecka Struga	zły	zagrożona
	PLRW2000172658149	Orzyc od źródeł do Tamki z Tamką	zły	zagrożona
	PLRW2000172658169	Dąbrówka	zły	zagrożona
	PLRW2000172658172	Janówka	zły	zagrożona
	PLRW2000172658189	Borowianka	zły	zagrożona
	PLRW200017265829	Dopływ z Jabłonowa z jeziora Zawadzkim	zły	zagrożona
	PLRW2000172658329	Dopływ z bagna Retkowo	zły	zagrożona
	PLRW2000172658349	Dopływ z bagna Sadek	zły	zagrożona
	PLRW2000172658529	Struga Baranowska	zły	zagrożona
	PLRW200017268189	Wkra od źródeł do dopływu z Zagrzewa	zły	niezagrożona
	PLRW200017268289	Szkotówka od źródeł do Lipowskiej Strugi z jeziorem Kownackim	zły	zagrożona
	PLRW2000192658599	Orzyc od Tamki do Ulatówki	zły	zagrożona
	PLRW20001926839	Wkra od połączenia ze Szkotówką do Mławki bez Mławki	zły	zagrożona
	PLRW2000202654299	Omulew od Czarnej Rzeki do Sawicy z Sawicą od wypływu z jeziora Sasek Mały	zły	niezagrożona

	PLRW200023268321	Kanał Młyński	zły	zagrożona
	PLRW2000252654169	Omulew od źródeł do Czarnej Rzeki	dobry	zagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. Z 2016 r., poz.1911)

Tabela 4.2. Wykaz JCWP jeziornych na obszarze dorzecza Wisły – region wodny Środkowej Wisły - Powiat Nidzicki

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Aktualny stan lub potencjał JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
	PLLW30281	Omulew	zły	zagrożona
	PLLW30284	Trzeciano	-	niezagrożona
	PLLW30285	Czarne	-	zagrożona
	PLLW30326	Zawadzkie	-	zagrożona
	PLLW30329	Kownatki	zły	zagrożona

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. Z 2016 r., poz.1911)

We wspomnianym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły wskazano, że w ramach identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych, mających wpływ na JCWP przeanalizowano wszystkie presje i podzielono je na następujące kategorie:

- 1) punktowe źródła zanieczyszczeń;
- 2) rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń;
- 3) zmiany hydromorfologiczne.

Dalej wskazano, że głównymi czynnikami sprawczymi punktowych źródeł zanieczyszczeń, mających wpływ na JCWP mogą być:

- 1) gospodarka komunalna (w tym oczyszczalnie ścieków);
- 2) przemysł;
- 3) wody opadowe i roztopowe;
- 4) hodowla ryb (stawy rybne wg art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. g ustawy – Prawo wodne);
- 5) składowiska odpadów;
- 6) zrzuty wód związanych z działalnością człowieka (wody zasolone, chłodnicze);
- 7) porty.

Na obszarze dorzecza Wisły punktowe źródła zanieczyszczeń związane są głównie ze zrzutami ścieków bytowych pochodzących z gospodarki komunalnej (oczyszczalnie ścieków). Wprowadzanie do wód substancji biogenych, zawartych w ściekach komunalnych, jest czynnikiem przyspieszającym eutrofizację wód.

Zanieczyszczenia oddziałujące na JCWP pochodzą także z przemysłu, w tym między innymi. przetwórstwa ropy naftowej, zakładów chemii organicznej i nieorganicznej, produkcji papieru, przemysłu tekstylnego, hutnictwa żelaza i stali, produkcji żywności, stoczni itp.

Ścieki przemysłowe, oprócz substancji biogenych, nasilających eutrofizację wód, mogą być źródłem substancji toksycznych dla organizmów wodnych.

Ścieki odprowadzane ze stawów rybnych są źródłem substancji biogenych, a jednocześnie mogą również zawierać substancje toksyczne pochodzące z produktów weterynaryjnych.

Presją pochodzenia antropogenicznego są także zrzuty wód pochodzących z odwodnienia kopalń (te nie występują na terenie powiatu nidzickiego) oraz zrzuty wód chłodniczych.

Czynnikami sprawczymi rozproszonych i obszarowych źródeł zanieczyszczeń mogą być:

- 1) rolnictwo;
- 2) ścieki i pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji sanitarnej;
- 3) depozycja atmosferyczna;
- 4) naturalne procesy.

Powierzchnia obszarów użytkowanych rolniczo stanowi 64,2% obszaru dorzecza.

Zanieczyszczenia pochodzące z powszechnie stosowanych nawozów (naturalnych i mineralnych) oraz hodowli zwierząt, które mogą dostawać się do wód powierzchniowych poprzez spływ powierzchniowy, erozję gleby, system melioracji szczegółowych i podstawowych oraz wymywanie, mogą być jedną z istotnych przyczyn eutrofizacji wód powierzchniowych. Kolejnym źródłem zanieczyszczeń obszarowych i rozproszonych mogą być ścieki pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji zbiorczej. Dotyczy to głównie rozproszonej zabudowy wiejskiej oraz rekreacyjnej położonej w zlewni bezpośredniej JCWP, ładunki zanieczyszczeń pochodzące z tych źródeł mogą wpływać na wzrost eutrofizacji wód. Źródłem azotu i fosforu organicznego jest także depozycja atmosferyczna, prowadząca do zakwaszenia JCWP. Depozycja atmosferyczna jest też prawdopodobnie główną przyczyną zanieczyszczenia wód WWA pochodzącymi przede wszystkim z tak zwanej niskiej emisji. Oba te rodzaje presji występują na całym terytorium kraju.

W tabelach nr 4.1. i 4.2. wskazano aktualny stan JCWP oraz ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla poszczególnych JCWP w powiecie nidzickim. Ocena wpływu na stan wód powierzchniowych wiąże się z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, która ma na celu zidentyfikowanie tych JCWP, które z powodu występowania istotnych oddziaływań antropogenicznych **mogą nie osiągnąć ustalonych dla nich celów środowiskowych.**

Od roku 2015 trwają prace związane z przygotowaniem dokumentów planistycznych, które będą stanowić podstawę do opracowania II aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW). Zgodnie z RDW, II aPGW powinna nastąpić do 22 grudnia 2022 r. Ustawa Prawo wodne z 2017 r., wskazuje na 9 obszarów dorzeczy, tj. Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoly, Świeżej.

W ramach III cyklu planistycznego zostały zweryfikowane m.in. podstawowe jednostki planistyczne, a więc jednolite części wód powierzchniowych wraz z typologią. Nowy podział jcw będzie umocowany w II aPGW i będzie obowiązywać formalnie od 2021 r.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych na terenie Powiatu Nidzickiego

Ramowa Dyrektywa Wodna nakłada na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek opracowania i wdrożenia programów działań służących osiągnięciu ustalonych celów środowiskowych. W odniesieniu do wód podziemnych (art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne) celem środowiskowym jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Jednym ze sposobów szeroko pojętej ochrony wód podziemnych służącej osiągnięciu celów środowiskowych jest opracowana w Polsce koncepcja udokumentowania i ochrony najcenniejszych zasobów tych wód – głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP). Zgodnie z art. 120 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne ochronie zasobów wodnych służy m.in. ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, do których zalicza się także główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP).

Główne zbiorniki wód podziemnych to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do wykorzystania dla zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki wymagających wody wysokiej jakości. Zgodnie z umownymi kryteriami wydzielania - ze względu na wysoką jakość wód, zasobność i potencjalną produktywność - GZWP stanowią najcenniejsze fragmenty jednostek hydrostrukturalnych i systemów wodonośnych. Wymagają one szczególnej ochrony w zakresie stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych oraz kontroli zarządzania zasobami, z zachowaniem priorytetu dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia i zaspokojenia niezbędnych potrzeb gospodarczych.

Aktualnie w Polsce wydzielone są 163 zbiorniki (mapa), obejmujące łącznie powierzchnię 174 284 km², w tym:

- 140 głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP udokumentowane),
- 20 lokalnych zbiorników wód podziemnych (LZWP udokumentowane),
- 3 zbiorniki nieudokumentowane (GZWP nr 215 Subniecka Warszawska oraz jego część centralna GZWP nr 2151, GZWP nr 423 Subzbiornik Staszów).

Zgodnie z art. 141 ustawy Prawo wodne obszary ochronne zbiorników wód podziemnych ustanawia Wojewoda na wniosek Wód Polskich, w drodze aktu prawa miejscowego. Są to obszary, na których mogą obowiązywać zakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją, a przede wszystkim ich jakości (stanu chemicznego). Na obszarach ochronnych może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ochrona GZWP powinna zatem uwzględniać:

- **ochronę jakościową**, obejmującą szereg ograniczeń i zakazów w gospodarowaniu na tym terenie. Związane jest to przede wszystkim z zapobieganiem lub ograniczaniem antropopresji, powodującej pogorszenie stanu chemicznego wód. Ochrona jakościowa powinna także uwzględniać ograniczenia ilościowe w przypadkach zagrożenia dla jakości wód wywołanego zmianą pola hydrodynamicznego (dopływem wód o niekorzystnym składzie chemicznym) oraz ograniczenia w zakresie zmian stopnia naturalnej izolacji zbiornika od wód o niekorzystnym składzie chemicznym;

- **ochronę ilościową** (zasobową), skupiającą się na wykorzystaniu zasobów wodnych zgodnie z przyjętymi priorytetami i hierarchią użytkowników wód.

Informacje o zbiornikach GZWP są dostępne na serwisach internetowych, w tym na portalu [e-psh](#) – gdzie dane prezentowane są w formie kompozycji dostępnej pod nazwą ‘GZWP – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych’.

Na terenie Powiatu Nidzickiego znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

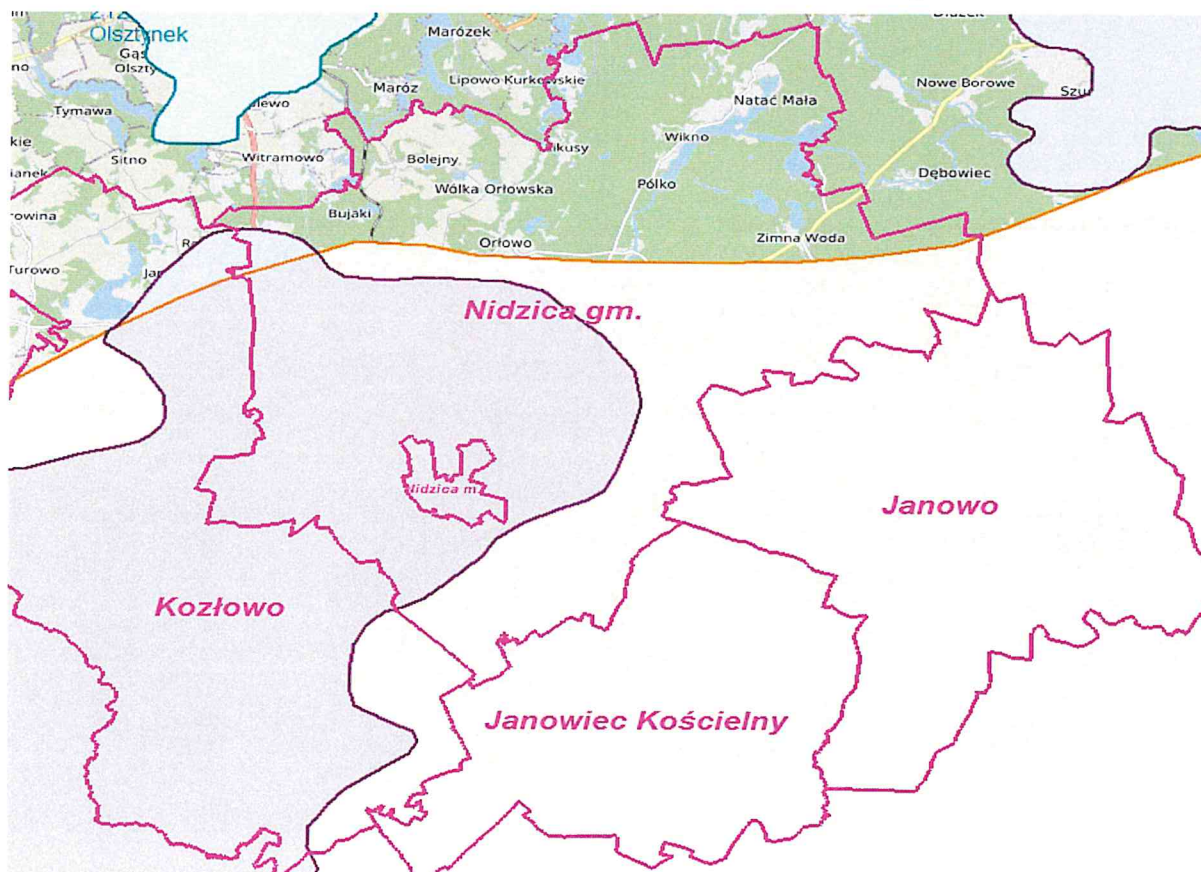
1. **GZWP 214 – Zbiornik Działdowo – udokumentowany w 2013 r.** dokumentacją hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 – Zbiornik Działdowo
2. **GZWP 215 – Subniecka Warszawska – nieudokumentowany.**

Z informacji uzyskanych od Państwowej Służby Geologicznej do dnia dzisiejszego nie zostały ustanowione obszary ochronne dla GZWP 214 oraz dla GZWP 215.

Ustanowienie obszarów ochronnych ma bardzo duże znaczenie dla ochrony zbiorników, chociażby poprzez możliwość wprowadzenia zakazów lub ograniczeń przy wykonywaniu robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Mapa 5.

Lokalizacja GZWP 214 i GZWP 215 na terenie Powiatu Nidzickiego

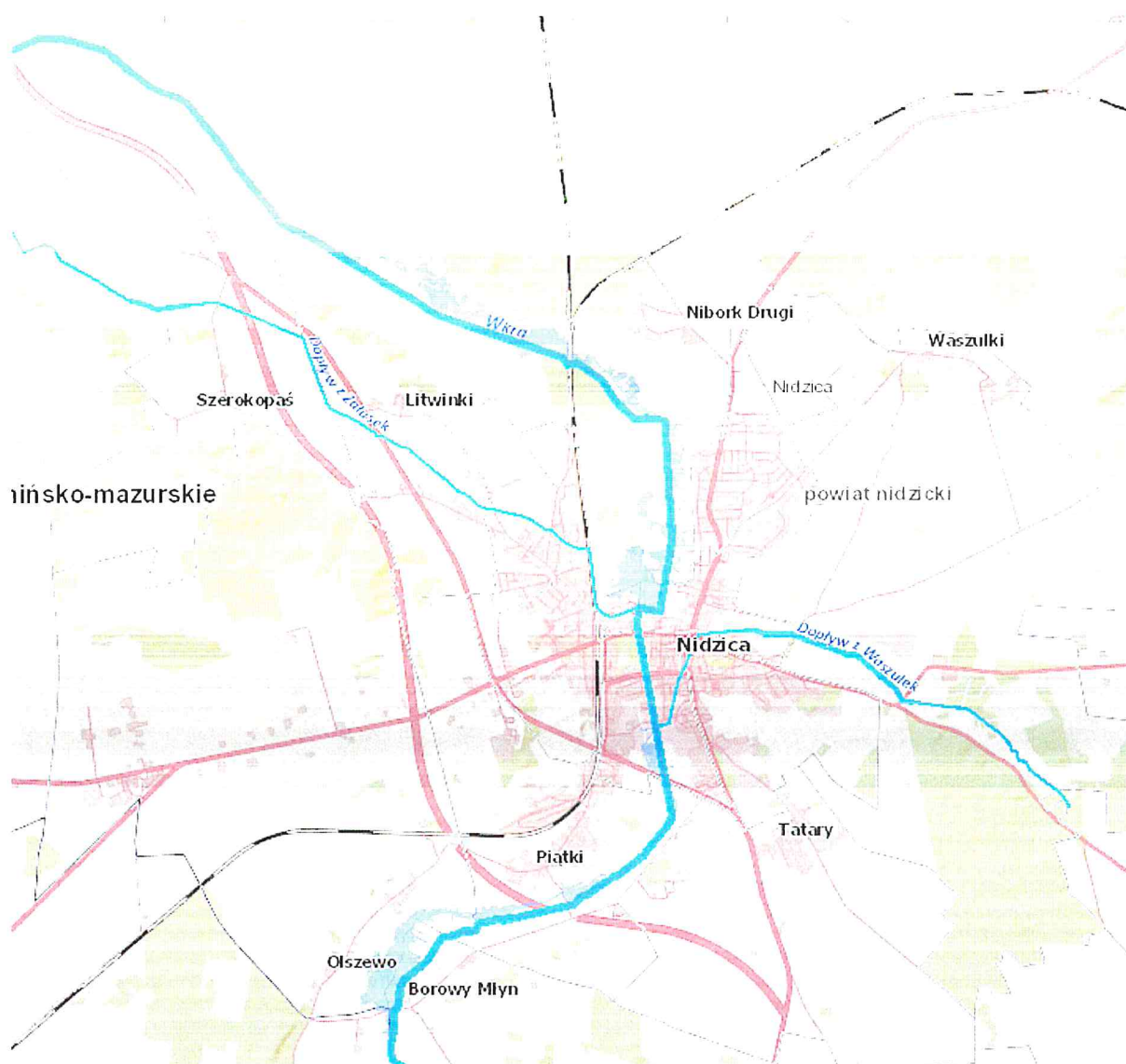
Źródło: <https://powiatnidzicki.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wmss&mylayers=+granice+OSM+>

Ponadto warto wspomnieć, że na terenie Powiatu Nidzickiego występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Występowanie takich obszarów na terenie Powiatu Nidzickiego ma zasadnicze znaczenie dla lokalizowania na tych obszarach różnego rodzaju inwestycji oraz wykonywania robót budowlanych. Taka lokalizacja wiąże się z dodatkowymi wymaganiami, wynikającymi z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w tym m.in. obowiązkiem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nowych obiektów budowlanych.

Fragment mapy z obszarem szczególnego zagrożenia powodzią na terenie Powiatu Nidzickiego wskazano na mapie nr 3.

Mapa 6.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią w Powiecie Nidzickim – fragment -

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpPDF

Zanieczyszczenie wód podziemnych trichloroetenem (TRI).

W niniejszym punkcie należy niewątpliwie wskazać, że w **2015 r.** wykryto skażenie wody pitnej (ujęcie przy ul. Wyborskiej w Nidzicy) **trichloroetenem (TRI)**. Podjęte działania naprawcze mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia i ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP 214) za pomocą jej rozdeszczowywania trwają do dnia dzisiejszego. Proces polega na wytrącaniu z pobieranej wody czynnika zanieczyszczającego – TRI w postaci lotnej.

Decyzją znak: WSI.512.8.2016.Kpi.76 z dnia 26.06.2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie **umorzył w całości postępowanie w sprawie nałożenia na podmiot korzystający ze środowiska obowiązku przeprowadzenia działań naprawczych szkody w środowisku w wodach podziemnych**, polegającej na zanieczyszczeniu trichloroetenem (TCE) ujęcia wody pitnej przy ul. Wyborskiej 8 w Nidzicy, prowadzone na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2187). W decyzji organu wskazano m.in., że do stwierdzonego w lipcu 2015 r. zanieczyszczenia wód podziemnych na ujęciu przy ul. Wyborskiej w Nidzicy doszło w następstwie historycznej działalności Fabryki Aparatury Rentgenowskiej i Urzędzeń Medycznych „FARUM”, która funkcjonowała w sąsiedztwie ujęcia wody do 1992 r. Powyższe wyklucza możliwość stosowania w omawianej sprawie przepisów ww. ustawy.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2187) przepisów ustawy nie stosuje się do bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku, która zaistniała przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także jeżeli od emisji lub zdarzenia, które spowodowały bezpośrednie zagrożenie szkodą lub szkodę w środowisku, upłynęło więcej niż 30 lat, w tym do historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Na prośbę Starosty Nidzickiego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 26.10.2022 r., znak: WSI.070.17.2022.KPi przedłożył informacje na temat historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie dawnego zakładu Fabryki Aparatury Rentgenowskiej i Urzędzeń Medycznych „FARUM” w Nidzicy (dz. nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica), w tym informacje o decyzjach wydanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w związku z zanieczyszczeniem oraz o przeprowadzonej na tym terenie remediacji. Informacja jest następująca:

1. Wykaz Starosty Nidzickiego i wpis do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi na terenie nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica zostało **zidentyfikowane przez Starostę Nidzickiego**, który umieścił przedmiotową nieruchomość **w wykazie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu nidzickiego, a następnie przedłożył ww. wykaz Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie** (pismo z 19.09.2018 r., znak: BOŚ.272.3.2018 uzupełnione pismem z 14.11.2018 r.). W wykazie wskazano, że potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi zidentyfikowane na tym terenie jest następstwem funkcjonowania w latach 1969-1992 Fabryki Aparatury Rentgenowskiej i Urzędzeń Medycznych „FARUM”. W zakresie substancji powodujących ryzyko w glebie i ziemi wskazano: węglowodory chlorowane (trichloroeten, tetrachloroeten), metale i metaloidy (arsen, bar, chrom, cyna, cynk, kadm,

kobalt, miedź, molibden, nikiel, ołów, rtęć), cyjanki, węglowodory aromatyczne (ksyleny). Wykaz nie zawierał informacji na temat zawartości tych substancji w glebie i ziemi, za wyjątkiem stężenia węglowodorów chlorowanych. W odniesieniu do trichloroetenu wskazano, że jego zawartość w glebie i ziemi wynosi 0,218 mg/kg s.m. Natomiast zawartość tetrachloroetenu - 0,236 mg/kg s.m. Powyższe ustalono na podstawie informacji zawartych w „*Ekspertyzie hydrogeologicznej dla rozpoznania strumienia wód podziemnych zanieczyszczonych trichloroetenem w obszarze spływu wód podziemnych do ujęcia wody przy ul. Wyborskiej w Nidzicy (część I)*” (Przedsiębiorstwo Geologiczne Polgeol S.A. Warszawa, 2016 r.). Przedmiotowa ekspertyza została opracowana na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w toku postępowania w sprawie zanieczyszczenia trichloroetenem ujęcia wody pitnej w Nidzicy, zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica. Badania przeprowadzone na terenie działki nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica wykazały wówczas (listopad 2016 r.) obecność tri- i tetrachloroetenu w dwóch próbkach gruntu pobranych z głębokości 1,0 m p.p.t. w rejonie dawnej galwanizerni (otwór nr 9A - 0,06 mg/kg s.m. trichloroetenu i 0,113 mg/kg s.m. tetrachloroetenu; otwór nr 12 - 0,218 mg/kg s.m. trichloroetenu i 0,236 mg/kg s.m. tetrachloroetenu).

Po przeanalizowaniu wykazu Starosty Nidzickiego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, działając zgodnie z art. 101c ust. 3 pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, wpisał informację o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi zidentyfikowanym na terenie nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 101c tej ustawy (decyzja z dnia 13 lutego 2019 r., znak: WSI.513.23.2018.KPi.JJ.4, którą Starosta Nidzicki otrzymał do wiadomości).

2. Wstępne badania zanieczyszczenia gleby i ziemi

W celu potwierdzenia występowania historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 Nidzica Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, działając na podstawie art. 101f ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, nałożył na władającego powierzchnią ziemi (BRW Comfort Sp. z o.o. z siedzibą w Słupach) obowiązek wykonania wstępnych badań zanieczyszczenia gleby i ziemi w zakresie wszystkich substancji powodujących ryzyko wskazanych w wykazie Starosty Nidzickiego (decyzja z 30 maja 2019 r., znak: WSI.515.7.2019.KPi.3).

We wrześniu 2019 r. na terenie nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica zostały przeprowadzone **badania wstępne** zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395) oraz warunkami określonymi w decyzji tutejszego organu z 30 maja 2019 r. Schemat lokalizacji punktów pobierania próbek gleby dla głębokości 0-0,25 m ppt został ustalony w taki sposób, że teren nieruchomości podzielono na 10 sekcji badawczych. Na każdej sekcji wyznaczono 15 punktów pobierania próbek pojedynczych w celu uzyskania, w wyniku zmieszania tych próbek, 1 próbki zbiorczej do analiz dla każdej z sekcji (łącznie 10 próbek). Schemat lokalizacji punktów pobierania próbek gleby i ziemi dla głębokości przekraczającej 0,25 m ppt uwzględniał lokalizację źródeł zanieczyszczeń substancjami powodującymi ryzyko, znajdujących się na tym terenie w przeszłości. Z 4 otworów badawczych, wykonanych w rejonie: dawnej galwanizerni (otwór nr 2), kotłowni (otwór nr 4), magazynu substancji chemicznych (otwór nr 1), magazynowania i wykorzystywania substancji chemicznych (otwór nr 3), pobrano 12 próbek gleby i ziemi do

analiz. Próbki pobrano z następujących przedziałów głębokościowych: 0,25-1,0 m ppt, 1,0-3,0 m ppt, 3,0-4,5 m ppt, 3,0-5,0 m ppt, 5,0-7,0 m ppt, a następnie poddano je analizie laboratoryjnej w celu oznaczenia zawartości substancji stwarzających ryzyko: węglowodorów chlorowanych (trichloroeten, tetrachloroeten), węglowodorów aromatycznych (benzen, etylobenzen, toluen, ksyleny, styren), metali i metaloidów (arsen, bar, chrom, cyna, cynk, kadm, kobalt, miedź, molibden, nikiel, ołów, rtęć), zanieczyszczeń nieorganicznych (cyjanki wolne, cyjanki – związki kompleksowe). W próbkach pojedynczych pobranych z głębokości poniżej 0,25 m ppt laboratoryjnie oznaczono również wodoprzepuszczalność gleby i ziemi. Badania wykonało akredytowane laboratorium w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2021 r. poz. 1344, z późn. zm.). **Otrzymane wyniki analiz laboratoryjnych, porównane z dopuszczalnymi zawartościami substancji powodujących ryzyko w glebie i ziemi dla gruntów grupy IV (tereny zabudowy produkcyjnej i składów, oznaczone na rysunku mpzp symbolem P, S), wykazały ponadnormatywne zawartości węglowodorów chlorowanych w dwóch próbkach gruntu pobranych z otworu nr 2 zlokalizowanego w rejonie dawnej galwanizerni.** Na głębokości 0,25-1,0 m ppt odnotowano trichloroeten w stężeniu 0,196 mg/kg s.m. oraz tetrachloroeten w stężeniu 0,288 mg/kg s.m. (norma: 0,1 mg/kg s.m.). Na głębokości 1,0-3,0 m ppt substancje te występowały w stężeniach ponad siedmiokrotnie wyższych od ustalonych prawem norm (trichloroeten – 0,721 mg/kg s.m., tetrachloroeten – 0,745 mg/kg s.m.). Głębiej w tym miejscu badań nie prowadzono z uwagi na występowanie wód gruntowych na głębokości 3,5 m ppt.

3. Szczegółowe badania zanieczyszczenia gleby i ziemi, wniosek o ustalenie planu remediacji.

Mając na uwadze wyniki badań wstępnych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie poinformował BRW Comfort Sp. z o.o. o konieczności przeprowadzenia remediacji. Przy czym wskazał, że na etapie przygotowywania projektu planu remediacji konieczne jest przeprowadzenie badań szczegółowych w celu wyznaczenia zasięgu występowania zanieczyszczenia substancjami stwarzającymi ryzyko, których występowanie zostało potwierdzone w badaniach wstępnych (tj. tri- i tetrachloroetenu).

Pismem z 8 października 2020 r. BRW Comfort Sp. z o.o. wystąpiła do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z wnioskiem o ustalenie planu remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica. Do wniosku dołączono **projekt planu remediacji**. Zgodnie z dokumentacją, w czerwcu 2020 r. na terenie nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica przeprowadzono **szczegółowe badania zanieczyszczenia gleby i ziemi**. W rejonie zanieczyszczenia stwierdzonego podczas badań wstępnych wykonano 24 otwory badawcze do głębokości 3,0 m ppt i 1 otwór badawczy do głębokości 4,0 m ppt, z których pobrano łącznie 50 próbek gleby i ziemi do analiz. Następnie próbki gleby i ziemi poddano analizie laboratoryjnej w celu oznaczenia zawartości trichloroetenu i tetrachloroetenu. Oznaczono również dichlorometan, trichlorometan, tetrachlorometan, chloroetan, 1,2-dichloroetan, 1,1,2-trichloroetan, 1,1,2,2-tetrachloroetan, dichloroeten, cis 1,2-dichloroeten oraz trans 1,2-dichloroeten. W pobranych próbkach gruntu oznaczono również laboratoryjnie współczynnik wodoprzepuszczalności gleby i ziemi. Badania gleby i ziemi wykonało akredytowane laboratorium. Otrzymane wyniki analiz laboratoryjnych, porównane z dopuszczalnymi zawartościami substancji powodujących ryzyko w glebie i ziemi dla gruntów grupy IV, wykazały ponadnormatywną zawartość trichloroetenu (TCE) i tetrachloroetenu (PCE) w trzech próbkach gruntu, pobranych z trzech otworów badawczych: w próbce pobranej z otworu nr 1 z głębokości 0,75 m ppt (TCE: 0,323 mg/kg s.m., norma: 0,1 mg/kg s.m.; PCE: 0,761 mg/kg s.m., norma: 0,1 mg/kg s.m.), w próbce pobranej z otworu nr 9 z głębokości 1,5

m ppt (TCE: 0,19 mg/kg s.m., norma: 0,1 mg/kg s.m.; PCE: 0,52 mg/kg s.m., norma: 0,1 mg/kg s.m.), w próbce pobranej z otworu nr 11 z głębokości 1,5 m ppt (TCE: 0,273 mg/kg s.m., norma: 0,1 mg/kg s.m.; PCE: 0,681 mg/kg s.m., norma: 0,1 mg/kg s.m.). Analiza uzyskanych wyników badań pozwoliła oszacować kubaturę zanieczyszczonych gruntów na poziomie 360 m³. Oszacowano, że grunty te zalegają na powierzchni około 120 m².

4. Remediacja.

Decyzją z 31 maja 2021 r., znak: WSI.515.10.2020.KPi.13 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie ustalił plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na części działki nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzicy, tj. na terenie na którym badania potwierdziły występowanie zanieczyszczonego gruntu (rejon dawnej galwanizerni). W decyzji tutejszy organ określił między innymi teren wymagający przeprowadzenia remediacji, nazwy substancji powodujących ryzyko oraz ich zawartość w glebie i ziemi, do jakich doprowadzi remediacja, sposób przeprowadzenia i termin rozpoczęcia i zakończenia prac, sposób potwierdzenia przeprowadzenia remediacji oraz termin przedłożenia dokumentacji z jej przeprowadzenia. Zgodnie z decyzją teren wymagający przeprowadzenia remediacji o powierzchni 120 m² stanowi teren zielony, położony pomiędzy obiektem magazynowym, znajdującym się na terenie działki, a drogą wewnętrzną (został on zaznaczony na załączniku do decyzji). W zakresie substancji powodujących ryzyko w decyzji wskazano tri- i tetrachloroeten. Określono, że po przeprowadzeniu remediacji wartości tych substancji powinny odpowiadać co najmniej dopuszczalnym zawartościom substancji powodujących ryzyko, określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi dla gruntów grupy IV. Wskazano, że ich zawartość w glebie i w ziemi na głębokości poniżej 0,25 m ppt nie będzie zatem przekraczać:

- w przypadku gruntów o wodoprzepuszczalności wyższej lub równej 1×10^{-7} m/s:
 - trichloroeten – 0,1 mg/kg s.m.
 - tetrachloroeten – 0,1 mg/kg s.m.
- w przypadku gruntów o wodoprzepuszczalności niższej niż 1×10^{-7} m/s:
 - trichloroeten – 5,0 mg/kg s.m.
 - tetrachloroeten – 5,0 mg/kg s.m.

W decyzji określono, że remediacja zostanie przeprowadzona w sposób polegający na usunięciu zanieczyszczenia przynajmniej do dopuszczalnej zawartości w glebie i ziemi substancji powodujących ryzyko (tj. zgodnie z art. 101q ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*). Będzie prowadzona metodą in-situ (tj. w miejscu występowania zanieczyszczenia, bez konieczności przemieszczania gruntu). Prace remedacyjne będą polegały na oczyszczaniu gleby i ziemi przy wykorzystaniu biopreparatu zawierającego mikroorganizmy autochtoniczne (grzyby i bakterie zdolne do biodegradacji zanieczyszczeń), tzw. bioremediacja. Z próbek gruntu pochodzących z terenu wymagającego przeprowadzenia remediacji zostaną w warunkach laboratoryjnych wyselekcjonowane, a następnie namnożone mikroorganizmy zdolne do wykorzystania tri- i tetrachloroetenu w procesach metabolicznych. Biopreparat będzie posiadał atest higieniczny Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny (obejmujący szczepy mikroorganizmów występujące naturalnie na terenie objętym remedacją) oraz będzie miał obojętny wpływ na jakość wody ujęcia głębinowego znajdującego się przy ul. Wyborskiej w Nidzicy. Taki biopreparat (w stężeniu 1×10^9 komórek na mililitr), będzie aplikowany do gruntu. W tym celu na terenie wymagającym przeprowadzenia remediacji zostanie wykonanych 12 małośrednicowych otworów wiertniczych (1 otwór na 10 m² terenu) o głębokości około 2,5 - 3,5 m ppt, tj. do oszacowanej głębokości występowania zanieczyszczeń w strefie aeracji. Biopreparat będzie

wprowadzany do każdego otworu przynajmniej w trzech cyklach w ilości około 80 dm³/cykl. Całkowita ilość zaaplikowanego biopreparatu podczas pojedynczego cyklu wyniesie zatem 1000 dm³. Termin rozpoczęcia prac określono jako: „niezwłocznie, licząc od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna”. Termin zakończenia prac: do 31 października 2021 r. Zobowiązano BRW Comfort Sp. z o.o. do przedłożenia, w terminie do 15 grudnia 2021 r., dokumentacji powykonawczej z przeprowadzonych działań remediacyjnych, która między innymi będzie zawierała wyniki analiz laboratoryjnych próbek gleby i ziemi pobranych z terenu objętego pracami remediacyjnymi, w szczególności z miejsc, w których stwierdzono zanieczyszczenie gleby i ziemi podczas badań wstępnych (rejon otworu nr 2) i szczegółowych (rejon otworów o nr: 1, 9, 11).

Przed wydaniem ww. decyzji projekt planu remediacji uzyskał pozytywną opinię Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego - w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy - w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciu wody przeznaczonej do spożycia.

Pismem z 22 listopada 2021 r. Spółka BRW Comfort Sp. z o.o. przekazała sprawozdanie z prac remediacyjnych. Jak wynika z dokumentacji **zakres przeprowadzonych prac remediacyjnych doprowadził do osiągnięcia efektu ekologicznego określonego w decyzji tutejszego organu.** Badania gleby i ziemi wykonane po przeprowadzeniu prac remediacyjnych wykazały, że na części nieruchomości nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzicy poddanej remediacji stężenie tri- i tetrachloroetenu w glebie i ziemi na głębokości poniżej 0,25 m ppt nie przekracza: dla trichloroetenu – 0,1 mg/kg s.m., dla tetrachloroetenu – 0,1 mg/kg s.m. Jednocześnie badania zawartości tri- i tetrachloroetenu przeprowadzone kontrolnie po przeprowadzeniu remediacji na głębokości 0,0-0,25 m ppt nie wykazały ponadnormatywnych zawartości tych substancji w przypowierzchniowej warstwie gleby.

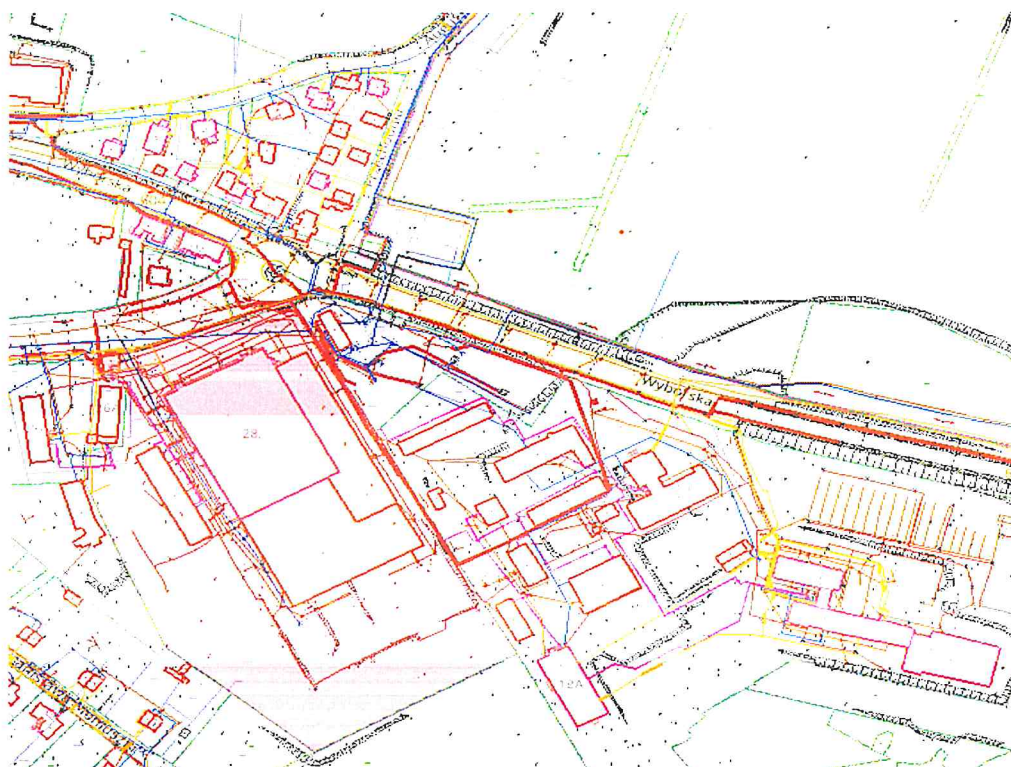
W związku z powyższym, stosownie do art. 101c ust. 6 pkt 4 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie oznaczył aktualny status tego terenu w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 101 c ww. ustawy, **jako teren, na którym zakończono remediację.**

W tym miejscu warto również przytoczyć **definicję remediacji**, która została zawarta w art. 3 pkt 31 b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.). Przez remediację rozumie się poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego w przyszłości sposobu użytkowania terenu; remediacja może polegać na samooczyszczaniu, jeżeli przynosi największe korzyści dla środowiska.

Miejsce w którym nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi oraz miejsce rozdeszczowywania skażonej wody przedstawia mapa nr 7 znajdująca się na kolejnej stronie..

Mapa 7.

Mapa miejsca historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi (działka nr 72/6, obręb nr 6 miasta Nidzica – kolor czerwony) oraz miejsca rozdeszczowywania (dz. nr 288/104 w obrębie Waszulki, gm. Nidzica – kolor zielony).

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://powiatnidzicki.geoportal2.pl>

Ponadto, z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunków interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z gospodarowaniem wodami:

Powiat Nidzicki

2020 r.

- Zakup i montaż automatycznej stacji meteorologicznej w Powiecie Nidzickim dofinansowanego ze środków budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach „Warmińsko-Mazurskiego Mechanizmu Wsparcia Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej 2021”,
- utrzymanie obiektów mostowych w ramach bieżącej działalności (PZD W Nidzicy);

2021 r.

- utrzymanie obiektów mostowych w ramach bieżącej działalności (PZD w Nidzicy);

Gmina Nidzica

2020 r.

- informowanie społeczeństwa o ogłoszeniu przez Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie naboru wniosków dla zadań realizowanych w lata 2020 – 2024 w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” na lata 2020-2024”. Program miał na celu ochronę zasobów wodnych oraz minimalizację zjawiska suszy w Polsce poprzez zwiększenie poziomu retencji na terenie posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonych wód opadowych oraz roztopowych, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury,
- działalność wynikająca z zadań własnych gminy, w tym m.in. opłaty za usługi wodne, zarządzanie miejsc wykorzystywanych do kąpiel, badania wody w jeziorach,

2021 r.

- dotacja dla Powiatu Nidzickiego na dofinansowanie inwestycji pn. „Zakup i montaż automatycznej stacji meteorologicznej w Powiecie Nidzickim dofinansowanego ze środków budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach „Warmińsko-Mazurskiego Mechanizmu Wsparcia Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej 2021”,
- działalność wynikająca z zadań własnych gminy, w tym m.in. opłaty za usługi wodne, zarządzanie miejsc wykorzystywanych do kąpiel, badania wody w jeziorach,
- informowanie społeczeństwa o ogłoszeniu przez Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie naboru wniosków dla zadań realizowanych w lata 2020 – 2024 w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” na lata 2020-2024”.

Gmina Janowiec Kościelny

2020 r.

- informowanie społeczeństwa o ogłoszeniu przez Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie naboru wniosków dla zadań realizowanych w lata 2020 – 2024 w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” na lata 2020-2024”.

2021 r.

- dotacja dla Powiatu Nidzickiego na dofinansowanie inwestycji pn. „Zakup i montaż automatycznej stacji meteorologicznej w Powiecie Nidzickim”,
- kontrole zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Janowiec Kościelny,
- informowanie społeczeństwa o ogłoszeniu przez Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie naboru wniosków dla zadań realizowanych w lata 2020 – 2024 w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” na lata 2020-2024”.

Gmina Kozłowo

2021 r.

- dotacja dla Powiatu Nidzickiego na dofinansowanie inwestycji pn. „Zakup i montaż automatycznej stacji meteorologicznej w Powiecie Nidzickim”

Ponadto kwestie związane z gospodarką wodną przestrzegane były poprzez zapisy ustanowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5.5. Gospodarka wodno - ściekowa

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka wodno - ściekowa* wyznaczono 3 cele, 6 kierunków interwencji oraz 12 zadań:

Tabela 5. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności	Zaopatrzenie ludności w wodę	<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody
	Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia	<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie technologii produkcji wody przeznaczonej do spożycia
Ograniczenie zużycia wody	Oszczędne gospodarowanie wodą	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie zużycia wody w gospodarstwach domowych i przemyśle
		<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie straty wody w sieciach wodociągowych
		<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę
		<ul style="list-style-type: none"> Wystąpienie o ustalenie strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych
		<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodami
Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa/ budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości położonych wokół jeziora
		<ul style="list-style-type: none"> Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej z niezbędną infrastrukturą
	Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK
		<ul style="list-style-type: none"> Poprawa technologii oczyszczania ścieków i podnoszenie sprawności oczyszczalni
	Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	<ul style="list-style-type: none"> Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunków interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z gospodarką wodno - ściekową:

Powiat Nidzicki

2020 r.

- Przebudowa przyłącza wodociągowego oraz instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku Starostwa Powiatowego w Nidzicy na działce 8/4 obręb nr 5 w Nidzicy,
- Bieżące czyszczenie studzienek ściekowych kanalizacji deszczowej w drogach powiatowych (PZD w Nidzicy).

2021 r.

- Bieżące czyszczenie studzienek ściekowych kanalizacji deszczowej w drogach powiatowych (PZD w Nidzicy);

Gmina Nidzica

2020 r.

- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Warmińskiej na odcinku od ul. 1 Maja do ul. Zielonej (dokumentacja projektowa),
- Modernizacja urządzeń kanalizacji deszczowej (w tym dokumentacje projektowe),
- Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Warmińskiej (dokumentacja projektowa)
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej Napiwoda Wikno – zadanie 1,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kanigowie (dokumentacja projektowa),
- Bieżące utrzymanie i remont urządzeń melioracyjnych oraz sieci burzowych,

2021 r.

- Budowa urządzeń oczyszczających wody opadowe lub roztopowe oraz modernizacja urządzeń kanalizacji deszczowej (w tym dokumentacje projektowe),
- Przygotowanie dokumentacji projektowej wykonania studni głębinowej na Stadionie Miejskim w Nidzicy,
- Budowa sieci wod-kan do Łysakowa, budowa SUW Rozdroże oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej i odcinka sieci wodociągowej w Kanigowie,
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej Napiwoda Wikno – zadanie 1,
- Bieżące utrzymanie i remont urządzeń melioracyjnych oraz sieci burzowych,
- Opłaty za usługi wodne za lata 2018-2021 z tytułu odprowadzania wód opadowych lub roztopowych z terenów utwardzonych (wynikające z uzyskanych pozwoleń wodnoprawnych od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie)
- Gmina Nidzica znalazła się na liście projektów, które dostaną dofinansowanie i zostaną zrealizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie: Budowa sieci wod.-kan. do Łysakowa, budowa SUW Rozdroże oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej i odcinka sieci wodociągowej w Kanigowie.

Gmina Janowiec Kościelny

2020 r.

- Uchwałą Rady Gminy Nr XIV/116/2020 z dnia 30 września 2020 r. przesunięto w WPF zadanie pn. Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej projekt pn. "Poprawa jakości gospodarki wodno-kanalizacyjnej w Gminie Janowiec Kościelny w miejscowościach Kuce i Janowiec Kościelny - okres realizacji 2019-2021. W wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego należało zabezpieczyć środki o 100.000,00 zł więcej niż planowano. W dniu 18 listopada 2020 r. Rada Gminy Uchwałą Nr XV/122/2020 zwiększyła łączne nakłady na inwestycję (w 2020 r. wydatki nie były realizowane),
- Bieżące działania związane z utrzymaniem sieci kanalizacyjnej i wodociągowej;

2021 r.

- Budowa infrastruktury technicznej (sieć kanalizacyjna i wodociągowa) na osiedlu Leśnym w Janowcu Kościelnym,
- Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej – realizacja projektu pn. "Poprawa jakości gospodarki wodno-kanalizacyjnej w Gminie Janowiec Kościelny w miejscowościach Janowiec Kościelny i Kuce - inwestycja realizowana przy dofinansowaniu ze środków unijnych w ramach programu PROW na lata 2014-2020,
- Gmina Janowiec Kościelny znalazła się na liście projektów, które dostaną dofinansowanie i zostaną zrealizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie: Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami zasilającymi jednostki osadnicze na terenie miejscowości Zabłocie Kanigowskie i Gniadki, gmina Janowiec Kościelny,
- Bieżące działania związane z utrzymaniem sieci wod.-kan.

Gmina Janowo

2020 r.

- Bieżące działania związane z utrzymaniem sieci kanalizacyjnej i wodociągowej;
- modernizacja przepompowni ścieków w miejscowości Komorowo,

2021 r.

- bieżące działania związane z utrzymaniem sieci kanalizacyjnej i wodociągowej;

Gmina Kozłowo

2020 r.

- budowa sieci wod.-kan. w miejscowości Niedanowo;
- rozpoczęto prace związane z rozbudową oczyszczalni ścieków w Kozłowie – „wyposażenie drugiego reaktora” - realizacja inwestycji umożliwi rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy i zwiększy możliwości przyjmowania ścieków dowożonych do oczyszczalni,

- spółka *Eko - Kozłowo* złożyła wniosek do Regionalnego Programu Operacyjnego na dofinansowanie zadania: „Wdrożenie cyfrowego systemu obsługi wodociągowej” – celem projektu jest powstanie kompletnego zintegrowanego systemu do świadczenia e-Usług, w tym montaż wodomierzy cyfrowych, umożliwiających zdalny odczyt, bez konieczności wchodzenia do lokalu odbiorcy wody,
- Kontynuacja prac związanych z renowacją istniejących studni na terenie gminy Kozłowo w tym wykonanie inspekcji czterech studni w Szkotowie i Kozłowie (z których wynika, że dwie studnie w Szkotowie są w miarę dobrej kondycji, natomiast obydwie studnie w Kozłowie wymagają pilnych działań naprawczych) oraz rozpoczęcie renowacji jednej ze studni (nr 3) oraz rozpoczęcie prac związanych z zabezpieczeniem istniejącej kolumny filtrowej (studnia nr 5) wymagającej zabudowania w niej całej nowej kolumny filtrowej,
- bieżące działania związane z utrzymaniem sieci kanalizacyjnej i wodociągowej;

2021 r.

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kozłowo,
- Gmina Kozłowo znalazła się na liście projektów, które dostaną dofinansowanie i zostaną zrealizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych – Rządowego Funduszu Polski Ład na zadanie: Budowa Oczyszczalni ścieków w miejscowości Szkotowo, gmina Kozłowo,
- bieżące działania związane z utrzymaniem sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Dodatkowo warto wskazać, że chociaż w niewielkim stopniu, ale systematycznie przybywało w ostatnich latach w Powiecie Nidzickim zarówno sieci wodociągowej jak i sieci kanalizacyjnej. Podane niżej dane pochodzą z portalu Głównego Urzędu Statystycznego dostępnego pod adresem: <https://stat.gov.pl>.

Długość czynnej sieci wodociągowej (rozdzielczej) w Powiecie Nidzickim

2019 = 295,3 km

2020 = 295,4 km

2021 = 298,3 km

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Powiecie Nidzickim

2019 = 200,7 km

2020 = 200,6 km

2021 = 204,7 km

5.6. Zasoby geologiczne

W ramach obszaru interwencji: *Zasoby geologiczne* wyznaczono 1 cel, 3 kierunki interwencji oraz 7 zadań:

Tabela 6. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin	Doskonalenie rozpoznawania i ochrony złóż surowców mineralnych, w tym wód leczniczych i termalnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalin
		<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
	Efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopalinę i wodę z zasobów podziemnych z wykorzystaniem BAT
	Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobycia kopalin	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnienie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z ochroną przyrody w tym krajobrazu
		<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych, eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym z uwzględnieniem zmian klimatu
		<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne promujące racjonalne wykorzystanie kopalin
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Zgodnie z zapisami art. 156 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r., poz. 1072 z późn. zm.) starosta jest jednym z trzech organów administracji geologicznej. Pozostałymi organami są minister właściwy do spraw środowiska oraz marszałek województwa.

Do starosty, jako organu administracji geologicznej pierwszej instancji, należą sprawy związane z zatwierdzaniem projektów robót geologicznych oraz dokumentacjami geologicznymi, dotyczące:

- 1) złóż kopalin nieobjętych własnością górnictwem, poszukiwanych lub rozpoznawanych na obszarze do 2 ha w celu wydobycia metodą odkrywkową w ilości do 20 000 m³ w roku kalendarzowym i bez użycia środków strzałowych;
- 2) ujęć wód podziemnych, których przewidywane lub ustalone zasoby nie przekraczają 50 m³/h;
- 3) badań geologiczno-inżynierskich wykonywanych na potrzeby zagospodarowania przestrzennego gminy oraz warunków posadawiania obiektów budowlanych, z wyłączeniem ponadwojewódzkich inwestycji liniowych;
- 4) odwodnień budowlanych o wydajności nieprzekraczającej 50 m³/h;
- 5) robót geologicznych wykonywanych w celu wykorzystywania ciepła ziemi;

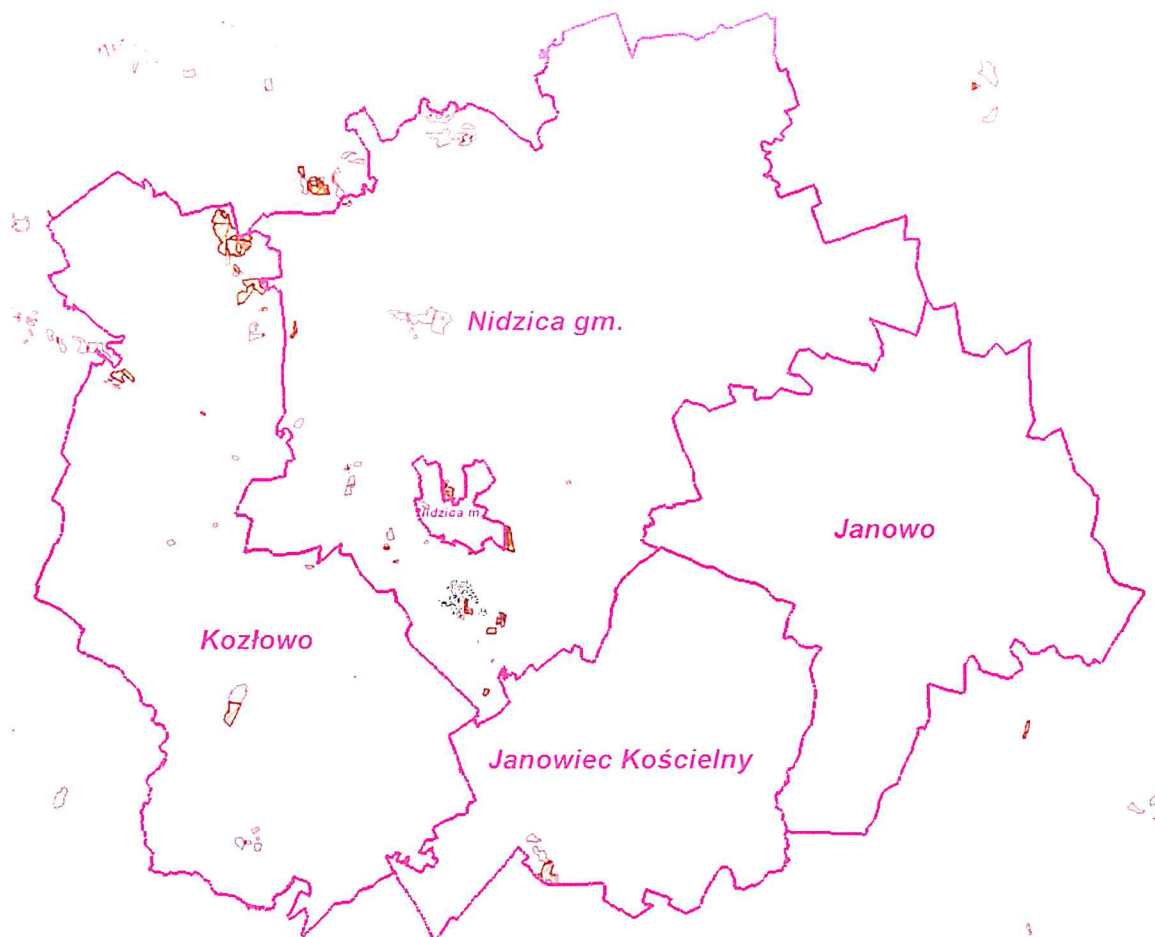
- 6) warunków hydrogeologicznych w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, dotyczących inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może być wymagany, z wyłączeniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody lecznicze oraz ponadwojewódzkich inwestycji liniowych. Zakres kompetencji starosty wynika z art. 161 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Zadanie polegające na ochronie zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest na bieżąco i było w latach 2020 i 2021 realizowane na terenie Powiatu Nidzickiego przez Starostę Nidzickiego jako organ administracji geologicznej poprzez opiniowanie tych dokumentów pod względem udokumentowanych złóż kopalin.

Jeżeli chodzi o zapobieganie nielegalnej eksploatacji złóż kopalin to od 1 stycznia 2015 r. organem właściwym w sprawach działalności wykonywanej bez wymaganej koncesji (w tym polegającej na wydobywaniu kopalin) nie jest starosta lecz organ nadzoru górniczego, w tym wypadku **Okręgowy Urząd Górniczy w Warszawie** (obejmujący swym zasięgiem teren Powiatu Nidzickiego). Podstawa prawna: art. 140 ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Mapa 8.

Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu nidzickiego

Źródło: <https://powiatnidzicki.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wmss&mylayers=+granice+OSM+>

Obowiązujące w latach 2020 – 2021 koncesje udzielone przez Starostę Nidzickiego na wydobywanie kopalin na terenie powiatu nidzickiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6.1. Koncesje udzielone przez Starostę Nidzickiego na terenie Powiatu Nidzickiego

Lp.	Kopalina i nazwa złoża	Nr działki	Nr i data koncesji	Data ważności koncesji/ data wygaśnięcia	Uwagi
1	PIASKI I ŻWIRY Złoże: Tatary I	dz. 36/2, obręb Tatary, gmina Nidzica	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 29.07.2009 r. znak: G.7510 /8/09	Stwierdzenie wygaśnięcia: decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 26.03.2020 r., znak: BOŚ.6522.2.2020	Pow. złoża 1,812 ha
2	PIASKI I ŻWIRY Złoże: Piątki	część działek nr 51 i 52/2, obwód Piątki, gmina Nidzica	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 06.09.2010 r., znak: ŚR.7510/6/ 10	Stwierdzenie wygaśnięcia: decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 05.05.2021 r., znak: BOŚ.6522.1.2021	Pow. złoża 1,832 ha
3	PIASKI I ŻWIRY Złoże: Olszewko I	dz. nr 315, obwód Olszewko, gmina Nidzica	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 03.03.2011 r. znak: ŚR.6522.1.2011	Data ważności:	Pow. złoża 1,647 ha
4	PIASKI I ŻWIRY Złoże: KANIGOWO V	część działki nr 72/6, obwód Kanigowo, gm. Nidzica,	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 04.01.2012 r. znak: ŚR.6522.10.2011	Data ważności:	Pow. złoża 1,998 ha
5	PIASKI I ŻWIRY Złoże: KANIGOWO IV	część działki nr 221/4, obwód Kanigowo, gm. Nidzica	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 18.01.2012 r., znak: ŚR.6522.1.2012	Data ważności:	Pow. złoża 0,266 ha
6	PIASKI I ŻWIRY Złoże: KANIGOWO VI	części działki nr 145, obwód Kanigowo, gmina Nidzica,	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 10.12.2012 r., znak: BOŚ.6522.2.2012	Data ważności: 31.12.2042 r.	Pow. złoża 1,983 ha

7	PIASKI I ŻWIRY Złoże: OLSZEWO	część działki nr 225, obręb Olszewo, gmina Nidzica	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 25.09.2014 r., znak: BOŚ.6522.8.2014	Data ważności: 24.09.2024 r.	Pow. złoża 1,978 ha
8	PIASKI I ŻWIRY Złoże: MICHAŁKI I	dz. nr 21, obrub Michałki, gmina Kozłowo	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 07.07.2016 r., znak: BOŚ.6522.3.2016	Stwierdzenie wygaśnięcia: decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 14.10.2021 r., znak: BOŚ.6522.2.2021	Pow. złoża 1,963 ha
9	PIASKI I ŻWIRY Złoże: OLSZEWO II	nr 226, obręb Olszewo, gmina Nidzica	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 07.02.2019 r. znak: BOŚ.6522.8.2018	Data ważności: 07.02.2028 r.	Pow. złoża 1, 546 ha
10	PIASKI I ŻWIRY Złoże: Kanigowo XII	działki nr 155/15, 155/16, 155/17, 155/18, 155/19, 155/20, 155/21, 155/22, 155/23, 156/3, obręb Kanigowo	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 15.11.2018 r., znak: BOŚ.6522.4.2018	Stwierdzenie wygaśnięcia: decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 30.08.2022 r., znak: BOŚ.6522.6.2022	Pow. złoża 1,967 ha
11	PIASKI I ŻWIRY Złoże: Kanigowo XIII	dz. 143, obręb Kanigowo, gmina Nidzica,	decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 03.12.2019 r., znak: BOŚ.6522.4.2019	Data ważności: 02.12.2029 r.	Pow. złoża 1,8036 ha

* Źródło: opracowanie własne na podstawie posiadanych dokumentów oraz na podstawie centralnej bazy danych geologicznych MIDAS prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy dostępny na stronie <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/midas> - który pozwala na szybki dostęp do rejestru Obszarów Górniczych, Złóż i Koncesji na danym terenie.

Ponadto w latach 2020 i 2021 Starosta Nidzicki, jako organ administracji geologicznej, wydawał decyzje z zakresu geologii, w tym dotyczące m.in:

- zatwierdzania projektów robót geologicznych,
- dokumentacji geologicznych,
- naliczenia opłat eksploatacyjnych,
- wygaśnięcia koncesji.

Starosta Nidzicki jako organ administracji geologicznej opiniował projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projekty zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (2020 r.- zaopiniowano 4 projekty, w 2021 r. - zaopiniowano 4 projekty) - w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych.

Poza koncesjami udzielonymi przez Starostę Nidzickiego w latach 2020 – 2021 na terenie Powiatu Nidzickiego obowiązywały decyzje koncesyjne udzielone przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego na wydobywanie kopalin. Zestawienie koncesji marszałka przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6.2. Koncesje udzielone przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego na terenie Powiatu Nidzickiego.

Lp.	Kopalina nazwa złoża kod złoża w systemie MIDAS	Nr działki	Nr i data koncesji	Data ważności koncesji/ data wygaśnięcia	Uwagi
1.	TORFY złoże FRĄKNOWO TO 12020	dz.nr: 126/8 126/9, 117/1, 120, 126/9, obręb Frąknowo, gmina Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 28.08.2014 znak: GW.7422.61.2012	Termin ważności: 31.12.2023 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 2, 650 ha
2.	PIASKI I ŻWIRY złoże KANIGOWO VII KN 16860	dz. 72/5 obręb Kanigowo oraz 32/4 obręb Tatary gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 20.05.2014 r, znak: GW.7422.16.2014	Termin ważności: 01.04.2044 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 32,400 ha
3.	PIASKI I ŻWIRY złoże KANIGOWO VIII KN 17302	dz. 73/2, 78/1, 78/5, 79/3, obręb Kanigowo gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 15.10.2015 r., znak: GW.7422.58.2015	Termin ważności: 31.12.2030 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 7,330 ha
4.	PIASKI I ŻWIRY złoże KANIGOWO XI KN 18009	dz. 169/2, obręb Kanigowo, gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 12.10.2016 r. znak: GW.7422.78.2016	Termin ważności: 27.07.2030 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 7,208 ha

5.	PIASKI I ŻWIRY złoże KANIGOWO XIV KN 19564	dz. 141, 144/4 obręb Kanigowo, gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 12.08.2020 r. znak: GW.7422.44.2020	Termin ważności: 12.08.2030 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 6,003 ha
6.	PIASKI I ŻWIRY złoże Pawliki KN 18057	dz. 46/6, 48/4, 49/9 obręb Pawliki, gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 17.08.2016 r. znak: GW.7422.57.2016	Termin ważności: 31.12.2026 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 3,702 ha
7.	TORFY złoże Nibork Drugi TO 14643	dz. 105/2, obręb Nibork Drugi, gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 07.11.2014 r. znak: GW.7422.10.2014	Termin ważności: 31.12.2030 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 13,540 ha
8.	PIASKI I ŻWIRY złoże Waszulki II KN 14641	dz. 294/4, obręb Waszulki, gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 06.08.2014 r. znak: GW.7422.35.2014	Termin ważności: 06.08.2054 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 10,129 ha
9.	PIASKI I ŻWIRY złoże Waszulki III	dz. 294/3, obręb Waszulki, gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 05.10.2016 r. znak: GW.7422.64.2016	Termin ważności: 31.12.2046 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 9,600 ha
10.	PIASKI I ŻWIRY złoże Załuski KN 14030	dz. 25/6, obręb Załuski, gm. Nidzica	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 15.11.2011 r. znak: OŚ- GW.7422.2.56.2011	Termin ważności: 31.12.2021 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 9,090 ha

11.	PIASKI I ŻWIRY złoże Kozłowo I KN 16311	dz. 24/5, obręb i gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 21.09.2015 r. znak: GW.7422.35.2015	Termin ważności: 21.09.2035 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 30,040 ha
12.	PIASKI I ŻWIRY złoże Siemianowo I KN 19224	dz. 119/17, obręb Siemianowo, gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 10.06.2019 r. znak: GW.7422.40.2019	Termin ważności: 31.12.2028 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 12,750 ha
13.	PIASKI I ŻWIRY złoże Siemianowo II KN 19650	dz. 24/1 (pole S), 118/8 (pole N), obręb Siemianowo, gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 25.06.2020 r. znak: GW.7422.25.2020	Termin ważności: 25.01.2022 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 3,777 ha
14.	PIASKI I ŻWIRY złoże Siemianowo III KN 19984	dz. 119/11, obręb Siemianowo, gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 26.03.2021 r. znak: GW.7422.13.2021	Termin ważności: 31.12.2028 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 3,777 ha
15.	PIASKI I ŻWIRY złoże Januszkowo KN 12319	dz. 27/5, 28/1, 30/1, obręb Januszkowo, gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 01.06.2010 r. znak: OŚ.GW.7512-3/10	Termin ważności: 15.06.2040 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 75,770 ha
16.	PIASKI I ŻWIRY złoże Januszkowo I KN 13751	dz. 47/5, obręb Januszkowo, gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 8.10.2010 r. znak: OŚ.GW.7512-5/10	Termin ważności: 31.10.2030 r.	Powierzchnia udokumento- wanego złoża 43,482 ha

17.	PIASKI I ŻWIRY złoże Januszkowo II KN 13687	dz. 22/39, obręb Januszkowo, gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 30.03.2010 r., znak: OŚ.GW.7512- 48/09/10	Termin ważności: 15.04.2020 r. Decyzją z dnia 31.07.2020 r. znak: GW.7422.46.2020 stwierdzono wygaśnięcie koncesji	Powierzchnia udokumento- -wanego złoża 4,289 ha
18.	PIASKI I ŻWIRY złoże Januszkowo III KN 16692	dz. 22/40, obręb Januszkowo, gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 12.08.2013 r. znak: GW.7422.40.2013	Termin ważności: 15.08.2023 r.	Powierzchnia udokumento- -wanego złoża 3,862 ha
19.	PIASKI I ŻWIRY złoże Januszkowo IV KN 16743	dz. 51/7, obręb Januszkowo i dz. 1/1, 1/3, obręb Michałki gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 16.09.2013 r. znak: GW.7422.57.2013	Termin ważności: 31.12.2039 r.	Powierzchnia udokumento- -wanego złoża 23,114 ha
20.	PIASKI I ŻWIRY złoże Januszkowo V KN 16803	dz. 51/5, 53/3 obręb Januszkowo gm. Kozłowo	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 30.09.2013 r. znak: GW.7422.62.2013	Termin ważności: 31.12.2029 r.	Powierzchnia udokumento- -wanego złoża 22,800 ha
21.	PIASKI I ŻWIRY złoże Jabłonowo I KN 19051	dz. nr: 120, 124, 125, 126, 175/1, 175/2, 176, 177, 178, 513, obręb Jabłonowo, gm. Janowiec Kościelny	decyzja Marszałka Województwa Warmińsko- Mazurskiego z dnia 07.08.2018 r znak: GW.7422.72.2018	Termin ważności: 31.12.2058 r.	Powierzchnia udokumento- -wanego złoża 39, 200 ha

* Źródło: opracowanie własne na podstawie posiadanych dokumentów oraz na podstawie centralnej bazy danych geologicznych MIDAS prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy dostępny na stronie <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/midas> - który pozwala na szybki dostęp do rejestru Obszarów Górniczych, Złóż i Koncesji na danym terenie.

Należy w tym miejscu wskazać, że każdy Przedsiębiorca, który prowadzi działalność gospodarczą w zakresie wydobywania kopalin ze złoża zobligowany jest do prowadzenia eksploatacji złoża kopaliny w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia

i zagospodarowania kopaliny, a także do przedsięwzięcia środków niezbędnych do ochrony zasobów złoża, jak również ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych a także do sukcesywnego prowadzenia rekultywacji terenów poeksploatacyjnych oraz przywracania do właściwego stanu innych elementów przyrodniczych. Zasady te wynikają z art. 126 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Wydobywanie kopalin powoduje w następstwie degradację użytego w tym celu terenu, który w związku z tym wymaga określonego uporządkowania, w szczególności sukcesywnie prowadzonej rekultywacji. Obowiązek rekultywacji gruntów i ochrony środowiska na terenach po działalności górniczej przez prowadzącego zakład górniczy wynika także z art. 129 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Przepis art. 129 ust. 2 Prawa geologicznego i górniczego nakazuje natomiast w tym zakresie odpowiednie stosowanie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Rekultywacja gruntów to nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawianie własności fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Definicja ta wynika wprost z art. 4 pkt 18 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Osoba powodującą utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt (art. 20 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych).

Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej (art. 20 ust. 3 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych), a więc działalności nierolniczej i nieleśnej, powodującej utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów. Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy w terminie 5 lat od zaprzestania tej działalności - art. 20 ust. 4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Z kolei w świetle przepisów ustawy o ochronie środowiska eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobywania i zagospodarowania kopaliny. Natomiast podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze - art. 126 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Z powołanych przepisów wynika zatem, że działalność gospodarcza w zakresie wydobywania kopalin obejmuje również obowiązkową rekultywację gruntów po wyczerpaniu złoża. Nie jest bowiem możliwe wydobywanie kopalin bez jednoczesnego planowania i prowadzenia rekultywacji zdewastowanych w wyniku tego wydobywania gruntów. Warunek przeprowadzenia rekultywacji jest wprowadzone nałożony na przedsiębiorcę ustawą i nie podejmuje się on jego wykonania dobrowolnie, jednakże tylko z tego faktu nie można wyprowadzać wniosku, że rekultywacja nie stanowi jednej z faz (czynności) podejmowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, wykonywanej w sposób ciągły. W ramach organizacji tej działalności niezbędne jest planowanie i stopniowe dokonywanie rekultywacji gruntów - do czasu wydania decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną, co wynika z zapisów art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Przedmiotową decyzję wydaje starosta po zasięgnięciu opinii właściwych organów - wskazanych w art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, tj.:

- 1) dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego - w odniesieniu do działalności górniczej;
- 2) dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
- 3) wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Biorąc powyższe pod uwagę Starosta Nidzicki, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, jest organem zobowiązanym do zapewnienia prawidłowej i skutecznej rekultywacji wszystkich gruntów, w tym gruntów po eksploatacji kopalin, niezależnie od ich powierzchni i wielkości wydobycia. Powyższe oznacza, że starosta jest organem właściwym w sprawach rekultywacji gruntów zarówno w stosunku do terenów objętych koncesjami udzielonymi przez starostę jak i koncesjami udzielonymi przez inne organy administracji geologicznej zlokalizowanych na terenie powiatu nidzickiego.

Do zadań starosty należy w szczególności: określenie kierunku rekultywacji, osoby obowiązanej do jej wykonania, kontrola wykonania rekultywacji, a także egzekwowanie prawidłowego i terminowego jej zakończenia.

Działania podjęte przez Starostę Nidzickiego w latach 2020 i 2021 dotyczące rekultywacji terenów poeksploatacyjnych:

1. **Złoże Frąknowo** – Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 12 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.31.2016 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kopaliny ze złoża Frąknowo położonego na części działek nr 117, 120, 126/4 i 126/5, obręb Frąknowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

2. **Złoże Jabłonowo I** – Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 20 listopada 2019 r., znak: BOŚ.6122.48.2019 o ustaleniu rolnego ze zbiornikami wodnymi kierunku rekultywacji terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Jabłonowo I położonego na terenie działek nr: 175/1, 175/2, 176, 177, 124, 125, 513/1, 513/2 i 648 w obrębie Jabłonowo, gmina Janowiec Kościelny oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

3. **Złoże Januszkowo B** - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:
 - z dnia 13 lipca 2012 r., znak: BOŚ.6122.1.2012 o ustaleniu leśnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Januszkowo B położonego na działce nr 22/39 obręb Januszkowo, gmina Kozłowo, powiat nidzicki, woj. warmińsko-mazurskie oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
 - decyzją z dnia 06 grudnia 2019 r. znak: BOŚ.6122.62.2019 nastąpiła zmiana kierunku rekultywacji – na kierunek rolny z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych,
 - z dnia 18 sierpnia 2020 r., znak: BOŚ.6122.25.2020 **określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów jako grunt zdegradowany.**

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

4. **Złoże Januszkowo** - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 4 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.44.2016 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Januszkowo położonego na części działek nr 27/5, 28/1, 30/1 obrębu Januszkowo, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 18 sierpnia 2020 r., znak: BOŚ.6122.26.2020 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działek ewidencyjnych nr: 27/5 i 30/1 oraz działki nr 28/3 (powstałej po podziale działki 28/1), położonych w obrębie Januszkowo, gmina Kozłowo - jako grunt zdegradowany,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

5. **Złoże Januszkowo I** - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 18 maja 2016 r., znak: BOŚ.6122.33.2016 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Januszkowo I położonego na części działki nr 47/5 w miejscowości Januszkowo, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- z dnia 12 grudnia 2018 r., znak: BOŚ.6122.54.2018 o przekazaniu praw i obowiązków wynikających z decyzji Starosty Nidzickiego z dnia 18 maja 2016 r., znak: BOŚ.6122.33.2016 ustalającej kierunek, osobę i termin wykonania rekultywacji gruntów po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Januszkowo I,
- z dnia 8 lipca 2019 r., znak: BOŚ.6122.47.2019 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów części działki nr 47/5 o pow. 51,7338 ha położonej w obrębie Januszkowo, gmina Kozłowo - powierzchnia tożsama z granica terenu górniczego Januszkowo I- jako grunt zdegradowany,
- z dnia 18 listopada 2019 r., znak: BOŚ.6122.60.2019 o uznaniu za zakończoną rekultywację gruntów w kierunku rolnym o pow. 10,62 ha przeprowadzoną na części działki 47/5 w obrębie Januszkowo, gmina Kozłowo stanowiącej teren po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Januszkowo I.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

6. **Złoże Januszkowo II** - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 4 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.37.2016 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Januszkowo II położonego na części działki nr 22/40 (powstałej po podziale dz. nr 22/39) obrębu Januszkowo, gmina Kozłowo, powiat oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 18 sierpnia 2020 r., znak: BOŚ.6122.27.2020 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki ewidencyjnej nr 22/40 położonej w obrębie Januszkowo, gmina Kozłowo - jako grunt zdegradowany.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

7. **Złoże Januszkowo III** - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 4 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.38.2016 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Januszkowo III położonego na części działki nr 22/40 obrębu Januszkowo, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

- **z dnia 18 sierpnia 2020 r.**, znak: BOŚ.6122.28.2020 **określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki ewidencyjnej nr 22/40 położonej w obrębie Januszkowo, gmina Kozłowo - jako grunt zdegradowany.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

8. Złoże Januszkowo IV - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 4 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.39.2016 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Januszkowo IV położonego na części działek nr 51/7 obrębu Januszkowo, oraz części działek nr 1/1 i nr 3/1 obrębu Michałki, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 18 sierpnia 2020 r.**, znak: BOŚ.6122.29.2020 **określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki ewidencyjnej nr 51/7 obrębu Januszkowo, gmina Kozłowo oraz części działek ewidencyjnych nr 1/1 i nr 3/1 obrębu Michałki i nr 22/40 położonej w obrębie Januszkowo, gmina Kozłowo - jako grunt zdegradowany.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

9. Złoże Januszkowo V - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 4 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.40.2016 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Januszkowo V położonego na części działek nr 51/5 i nr 53/3 obrębu Januszkowo, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 18 sierpnia 2020 r.**, znak: BOŚ.6122.29.2020 **określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki ewidencyjnej nr 51/5 i nr 53/3, położonych w obrębie Januszkowo, gmina Kozłowo - jako grunt zdegradowany.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

10. Złoże KANIGOWO II - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 15 lutego 2010 r., znak: G-6018-12/2010 - z późn. zm. - o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Kanigowo II położonego na części działki nr 145 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica osoby zobowiązanej do rekultywacji;
- z dnia 24 lipca 2018 r., znak: BOŚ.6122.50.2018 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów położonych na części działki ewidencyjnej 145 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica jako grunty zdegradowane.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

11. Złoże KANIGOWO III - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego z dnia 12 września 2017 r., znak: BOŚ.6122.45.2017 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Kanigowo III położonego na części działki nr 156/3, 156/4, 156/5, 156/6, 156/7 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica osoby zobowiązanej do rekultywacji:

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

12. Złoże Kanigowo IV - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 9 grudnia 2015 r., znak: BOŚ.6122.6.2015 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Kanigowo IV, położonego na części działki nr 221/4, w miejscowości Kanigowo, obręb Kanigowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 2 września 2020 r., znak: BOŚ.6122.31.2020 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki nr 221/4, w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica - jako grunty zdegradowane

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

13. Złoże Kanigowo V - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 13 lipca 2012 r., znak: ŚR.6122.2.2012 o ustaleniu leśnego ze zbiornikiem wodnym kierunku rekultywacji gruntów po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Kanigowo V, położonego na części działki nr 72/6 w miejscowości Kanigowo, obręb Kanigowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

14. Złoże Kanigowo VI - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego z dnia 19 września 2013 r., znak: BOŚ.6122.1.2013 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Kanigowo VI, położonego na części działki nr 145, w miejscowości Kanigowo, obręb Kanigowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

15. Złoże Kanigowo VII - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 6 lutego 2015 r., znak: BOŚ.6122.1.2014 o ustaleniu rolnego oraz leśnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunek rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Kanigowo VII położonego na części działki nr 72/5 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- z dnia 16 sierpnia 2018 r., znak: BOŚ.6122.51.2018- zmieniającą decyzję z dnia 06.02.2015 r, znak: BOŚ.6122.1.2014 - ustalającą rolny z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunek rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „KANIGOWO VII” położonego na części działki nr 72/5 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica oraz zmieniającą osobę zobowiązaną do rekultywacji,
- z dnia 24 lutego 2017 r., znak: BOŚ.6122.70.2016 określającą stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów części działki nr 72/5, obręb Kanigowo, gmina Nidzica, powiat nidzicki, jako grunt zdegradowany,
- z dnia 20 lipca 2017 r., znak: BOŚ.6122.44.2017 uznająca za zakończoną rekultywację gruntów w kierunku rolnym ze zbiornikami wodnymi o pow. 13,6498 ha przeprowadzoną na części działki nr 72/5 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica,
- z dnia 19 lipca 2018 r., znak: BOŚ.6122.22.2018 uznająca za zakończoną rekultywację gruntów w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym o pow. 1,0564 ha przeprowadzoną na części działki nr 72/5 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica,
- z dnia 4 września 2018 r., znak: BOŚ.6122.52.2018 uznająca za zakończoną rekultywację gruntów w kierunku rolnym ze zbiornikiem wodnym o pow. 2,4437 ha przeprowadzoną na części działki nr 72/5 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica,

- **z dnia 23 kwietnia 2021 r., znak: BOŚ.6122.4.2021 uznająca za zakończoną rekultywację gruntów w kierunku rolnym o pow. 0,5397 ha przeprowadzoną na części działki nr 72/5 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica,**
- **z dnia 24 sierpnia 2021 r., znak: BOŚ.6122.36.2021 uznająca za zakończoną rekultywację gruntów w kierunku rolnym o pow. 0,5436 ha przeprowadzoną na części działki nr 72/5 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica,**

Ponadto w latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

16. **Złoże Kanigowo XI** – Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 22 października 2019 r., znak: BOŚ.6122.57.2019 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunek rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Kanigowo XI położonego na terenie działki nr 169/2 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

17. **Złoże Kanigowo XII** - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego z dnia 8 lipca 2019 r., znak: BOŚ.6122.46.2019 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Kanigowo XII, położonego na części działek nr: 155/15, 155/16, 155/17, 155/18, 155/19, 155/20, 155/21, 155/22, 155/23, 156/3 w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

18. **Złoże Kanigowo XIII** - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego z dnia 25 listopada 2021 r., znak: BOŚ.6122.63.2021 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Kanigowo XIII, położonego na terenie działki nr 143/2 (powstałej z podziału działki nr 143), położonej w obrębie Kanigowo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 nie przeprowadzano kontroli terenowych, z uwagi na fakt, że decyzja w zakresie rekultywacji została wydana 25.11.2021 r.

19. **Złoże Kozłowo I** - Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 17 lutego 2017 r., znak: BOŚ.6122.73.2016 o ustaleniu rolnego oraz leśnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Kozłowo I położonego na części działki nr 24/5, obrębu Kozłowo, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

20. **Złoże Michałki 1**- Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 28 października 2016 r., znak: BOŚ.6122.57.2016 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Michałki 1, położonego na części działki nr 21, obrębu Michałki, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- z dnia 7 czerwca 2021 r., znak: BOŚ.6122.31.2021 **określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki nr 21, położonej w obrębie Michałki, gmina Kozłowo - jako grunt zdegradowany.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

21. Złoże Nibork Drugi – Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego:

- z dnia 4 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.32.2016 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji terenu po eksploatacji torfu ze złoża Nibork Drugi położonego na części działki nr 105/2, w obrębie Nibork Drugi, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 28 grudnia 2021 r., znak: BOŚ.6122.72.2021 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki ewidencyjnej nr 105/2, położonej w obrębie Nibork Drugi, gmina Nidzica - jako grunty zdegradowane.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

22. Złoże Olszewko I - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 8 lipca 2011 r., znak: ŚR.6122.1.2011 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Olszewko I, położonego na części działki nr 315 w miejscowości Olszewko, obręb Olszewo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 11 września 2020 r., znak: BOŚ.6122.48.2020 przekazującą prawa i obowiązki wynikające z decyzji** Starosty Nidzickiego znak: ŚR.6122.1.2011 z dnia 8 lipca 2011 r.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

23. Złoże Olszewo- Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 3 grudnia 2015 r., znak: BOŚ.6122.5.2015 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Olszewo, położonego na części działki nr 225, w miejscowości Olszewo, obręb Olszewo, gmina Nidzica osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 26 października 2020 r., znak: BOŚ.6122.61.2020 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działki ewidencyjnej nr 225, położonej w obrębie Olszewo, gmina Nidzica - jako grunt zdegradowany,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

24. Złoże Olszewo II - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego z dnia 22 października 2019 r., znak: BOŚ.6122.49.2019 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Olszewo II, położonego na terenie działki nr 226, w obrębie Olszewo, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

25. Złoże Pawliki – Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 20 stycznia 2017 r., znak: BOŚ.6122.71.2016 o ustaleniu rolnego oraz leśnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Pawliki położonego na części działek nr 46/6, 48/4 i 49/9 położonych w obrębie Pawliki, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- z dnia 1 kwietnia 2019 r., znak: BOŚ.6122.7.2019 zmieniającą decyzją Starosty Nidzickiego z dnia 20 stycznia 2017 r., znak: BOŚ.6122.71.2016,

- z dnia 26 listopada 2019 r., znak: BOŚ.6122.61.2019 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów położonych na części działek nr 46/6, 48/4 i 49/9, obręb Pawliki, gmina Nidzica, powiat nidzicki- jako grunt zdegradowany,
W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

26. Złoże Piątki - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 15 lipca 2011 r., znak: ŚR.6122.2.2011 o ustaleniu kierunku rekultywacji umożliwiającego przemysłowe zagospodarowanie terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Piątki, położonego na części działek o nr ewidencyjnych 51 i 52/2 w obrębie Piątki, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- **z dnia 6 maja 2020 r., znak: BOŚ.6122.61.2019 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów** położonych na części działek nr 51, 52/2, położonych w obrębie Piątki, gmina Nidzica - jako grunt zdegradowany,
- **z dnia 24 listopada 2020 r., znak: BOŚ.6122.72.2020 o uznaniu za zakończoną rekultywację gruntów** o powierzchni 0,4765 ha przeprowadzona na części działki nr 52/2 w obrębie Piątki, gmina Nidzica stanowiącej teren po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Piątki.

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

27. Złoże Siemianowo I - Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 5 grudnia 2019 r., znak: BOŚ.6122.50.2019 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Siemianowo I położonego na terenie działki nr 119/17, w obrębie Siemianowo, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

28. Złoże Siemianowo II - Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 10 listopada 2020 r., znak: BOŚ.6122.70.2020 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Siemianowo II położonego na terenie działek nr: 118/8, 24/1, w obrębie Siemianowo, gmina Kozłowo oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,

W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

29. Złoże Szerokopaś IV - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego z dnia 24 sierpnia 2020 r., znak: BOŚ.6122.31.2020 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Kanigowo Szerokopaś IV, położonego na części działek nr: 130/3 w obrębie Szerokopas, gm. Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji. W przedmiotowej decyzji określono również stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów jako zdegradowane.

W roku 2021 przeprowadzono kontrolę terenową.

30. Złoże Tatary I - Przedsiębiorca posiada decyzje Starosty Nidzickiego:

- z dnia 2 sierpnia 2010 r., znak: ŚR-6018-84/2010 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Tatary I, położonego na gruntach stanowiących część działki nr 36/2, obręb Tatary, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,
- z dnia 14 kwietnia 2017 r., znak: BOŚ.6122.30.2017 przekazującą prawa i obowiązki wynikające z decyzji Starosty Nidzickiego znak: ŚR-6018-84/2010 z dnia 2 sierpnia 2010 r.,

- **z dnia 13 maja 2021 r., znak: BOŚ.6122.22.2021 określającą stopień ograniczenia wartości użytkowej gruntów położonych na części działki nr 36/2, położonej w obrębie Tatary, gmina Nidzica - jako grunt zdegradowany,**
W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

- 31. Złoże Waszulki II - Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 20 lipca 2016 r., znak: BOŚ.6122.43.2016 o ustaleniu rolnego ze zbiornikiem wodnym kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Waszulki II położonego na części działki nr 294/4, obręb Waszulki, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,**
W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

- 32. Złoże Waszulki III - Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego:**
- **z dnia 13 września 2017 r., znak: BOŚ.6122.59.2017 o ustaleniu rolnego z możliwością wystąpienia zbiorników wodnych kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Waszulki III położonego na działce nr 294/3, w obrębie Waszulki, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,**
 - **z dnia 2 stycznia 2018 r., znak: BOŚ.6122.76.2017 określającą stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów części działki nr 294/3, obręb Waszulki, gmina Nidzica - jako grunt zdegradowany,**
 - **z dnia 12 marca 2019 r., znak: BOS.6122.7.2018 uznającą za zakończoną rekultywację gruntów w kierunku rolnym ze zbiornikami wodnymi o pow. 1,66 ha przeprowadzoną na części działki nr 294/3 w obrębie Waszulki, gmina Nidzica, stanowiącej teren po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Waszulki III,**
W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

- 33. Złoże Załuski - Przedsiębiorca posiada decyzję Starosty Nidzickiego z dnia 16 stycznia 2020 r., znak: BOŚ.6122.59.2019 o ustaleniu rolnego kierunku rekultywacji dla terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża Załuski położonego na terenie działki nr 25/6, w obrębie Załuski, gmina Nidzica oraz osoby zobowiązanej do rekultywacji,**
W latach 2020 – 2021 przeprowadzano kontrole terenowe.

W latach 2020 i 2021 pracownicy Starostwa Powiatowego w Nidzicy (Wydziału Budownictwa i Ochrony Środowiska) przeprowadzali kontrole:

- w zakresie zgodności wykonywania przez Przedsiębiorców uprawnień i obowiązków wynikających z ww. decyzji Starosty Nidzickiego oraz innych obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- w zakresie wykonywania obowiązków rekultywacji terenu po wydobyciu kruszywa naturalnego – zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Przykład wykonanej rekultywacji gruntów po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża KANIGOWO VII przedstawiają fotografie nr 1 i 2 – udostępnione do upublicznienia przez Przedsiębiorcę.

Fotografia 1.

Wykonana rekultywacja terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża KANIGOWO VII

Źródło: Fotografia udostępniona przez Przedsiębiorcę, który wykonał rekultywację gruntów.

Fotografia 2.

Wykonana rekultywacja terenu po eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża KANIGOWO VII

Źródło: Fotografia udostępniona przez Przedsiębiorcę, który wykonał rekultywację gruntów.

5.7. Gleby

W ramach obszaru interwencji: *Gleby* wyznaczono 1 cel, 2 kierunki interwencji oraz 15 zadań:

Tabela 7. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ochrona gleb	Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnienie zasad dobrej praktyki rolnej oraz doskonalenie doradztwa rolnego
		<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzenie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych
		<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom
		<ul style="list-style-type: none"> • Budowa infrastruktury ograniczającej erozję wodną, z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody
		<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem
		<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno – błotnych przez czynniki antropogeniczne, w szczególności zapobieganie degradacji gleb hydrogenicznych
		<ul style="list-style-type: none"> • Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji żywności wysokiej jakości
		<ul style="list-style-type: none"> • Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego
		<ul style="list-style-type: none"> • Wydawanie decyzji o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia
		<ul style="list-style-type: none"> • Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia scalania, wymiany lub podziału gruntu
		<ul style="list-style-type: none"> • Uzgodnienie dokumentacji projektowych do wydania decyzji rekultywacji terenu
		<ul style="list-style-type: none"> • Wydanie decyzji uwzględniającej kierunek rekultywacji o charakterze zadrzewionym, leśnym lub przeznaczonym pod zielen publiczną
	Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	<ul style="list-style-type: none"> • Usuwanie zanieczyszczeń gleb celem ograniczenia ich negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko
		<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020– 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunków interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z ochroną gleb:

Starostwo Powiatowe:

2020 r. i 2021 r.

- Kontynuacja projektu pn. „Zintegrowana informacja geodezyjna i kartograficzna Warmii i Mazur w powiecie Nidzickim”,
- Opiniowano rozwiązania przyjęte w projektach:
 - a) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
 - b) planów zagospodarowania przestrzennego a także
 - c) decyzji o warunkach zabudowy

w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503).

Starosta Nidzicki jako organ ochrony środowiska w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych opiniował projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projekty zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (2020 r.- zaopiniowano 4 projekty, w 2021 r. - zaopiniowano 4 projekty).

Gmina Nidzica

2018 r.

- aktualizowała projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- utwardziła część działki gminnej w sołectwie Grzegórzki;

2019 r.

- aktualizowała projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- zagospodarowała przestrzeń publiczną przy ul. Kopernika obejmującą działki 113/9, 113/21, 1196/1 i 116/5 w Nidzicy (projekt budowlany);

Ponadto kwestie związane z ochroną gleb realizowane były poprzez zapisy ustanowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Dane dotyczące powierzchni gruntów zrekultywowanych oraz gruntów wymagających rekultywacji.

Powierzchnia gruntów zrekultywowanych:

2020: zrekultywowano **0,48 ha** gruntów na terenie Gminy Nidzica (teren po wydobyciu kopaliny ze złoża Piątki),

2021 - zrekultywowano **19,71 48 ha** gruntów na terenie Gminy Nidzica (teren po wydobyciu kopaliny ze złoża Kanigowo VII).

Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji*

2020: 181,08 ha gruntów zdegradowanych wymagających rekultywacji, w tym:

- a) 15,98 ha na terenie Gminy Nidzica
- b) 165,10 ha na terenie Gminy Kozłowo

2021: 47,30 ha gruntów zdegradowanych wymagających rekultywacji, w tym:

- a) 24,57 ha na terenie Gminy Nidzica
- b) 22,73 ha na terenie Gminy Kozłowo

Rejestr historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu nidzickiego.

Zgodnie z art. 101 d ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska w roku 2018 na zlecenie Starosty Nidzickiego po raz pierwszy dokonano identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i sporządzono **„Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi dla terenu powiatu nidzickiego”**. Przedmiotowy wykaz zgodnie z art. 101 d ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska został przekazany Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Po przeanalizowaniu wykazu Starosty Nidzickiego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, działając zgodnie z art. 101c ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska wpisał do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi:

- Informację o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi występującym na terenie nieruchomości **nr 65/1 w obrębie Piątki, gm. Nidzica** – decyzja z dnia 13 lutego 2019 r., znak: WSI.513.24.2018.Kpi.JJ.5 (zanieczyszczenie związane z działalnością polegającą na magazynowaniu i dystrybucji ropy naftowej – ówczesny teren Zakładu Gospodarki Cysternami DEC Sp. z o.o.).
- Informację o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi występującym na terenie nieruchomości **nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzica** – decyzja z dnia 13 lutego 2019 r., znak: WSI.513.23.2018.KPi.JJ.4 (zanieczyszczenie jest następstwem funkcjonowania Fabryki Aparatury Rentgenowskiej i Urządzeń Medycznych „FARUM” – które spowodowało zanieczyszczenie trichloroetenem ujęcia wody pitnej w Nidzicy, zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie nieruchomości o nr 72/6 obręb nr 6 w Nidzicy).
- Informację o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi występującym na terenie nieruchomości **nr 182/28 w obrębie Muszaki, gm. Janowo** – decyzja z dnia 18 marca 2019 r., znak: WSI.513.25.2018.Kpi.JJ.10 (zanieczyszczenie związane z działalnością stacji paliw).

W roku 2020, zgodnie z art. 101d ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska, Starosta Nidzicki dokonał aktualizacji ww. wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi dla terenu powiatu nidzickiego i przekazał go Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie.

* powierzchnie wynikające z decyzji Starosty Nidzickiego określające stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów – wydane w latach 2020 i 2021 zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2409).

W wyniku aktualizacji wykazu przez Starostę Nidzickiego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, działając zgodnie z art. 101c ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska wpisał do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi:

3. Informację o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi występującym na terenie nieruchomości **nr 60/2 i 62/3 w obrębie Piątki, gm. Nidzica** – decyzja z dnia **5 stycznia 2021 r.**, znak: WSI.513.38.2020.Kpi.3 (zanieczyszczenie związane z działalnością polegającą na magazynowaniu i dystrybucji ropy naftowej – ówczesny teren Zakładu Gospodarki Cysternami DEC Sp. z o.o.).

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wydał decyzję znak: WSI.513.39.2020.Kpi.3 z dnia **11.12.2020 r. o umorzeniu postępowania w sprawie wydania decyzji o wpisie do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi** odnośnie informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi na terenie nieruchomości nr **137 obręb nr 6 miasta Nidzica** (stacja paliw PKN Orlen) – ze względu na fakt, iż na tym terenie w roku 2008 były przeprowadzone działania, podczas których usunięto grunt zanieczyszczony substancjami ropopochodnymi w następstwie działalności stacji paliw na tym terenie. W swojej decyzji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wskazuje m.in. na pismo Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 07.04.2008 r., znak: ŚR.I.6650-014/08 skierowane do ORLEN Prewencja Sp. z o.o., w którym wskazano, że przeprowadzone działania zapobiegawcze na działce nr 137 obręb nr 6 miasta Nidzica należy uznać za zakończone.

Ruchy masowe ziemi i rejestr osuwisk na terenie Powiatu Nidzickiego.

W kwestii zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom na terenie powiatu nidzickiego zgodnie z art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska do zadań starosty należy prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestru zawierającego informacje o tych terenach.

Zjawisko osuwisk występuje na nachylonych powierzchniach i powstaje wskutek ruchów grawitacyjnych mas skalnych – materiał ze zbocza przemieszcza się z partii wyższych do tych niższych. Prędkość przemieszczania się materiału jest różna i zależna od wielu czynników np. stopnia nachylenia zbocza i charakterystyki masy skalnej.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030 teren województwa warmińsko-mazurskiego należy do obszarów objętych względnie intensywnymi procesami osuwiskowymi, niemniej nie mają one charakteru „klęski żywiołowej”. Przyczyną naturalną powstania osuwisk są warunki meteorologiczne, głównie intensywne bądź długotrwałe opady deszczu lub erozja boczna rzek, topnienie pokrywy śnieżnej. Niemniej działalność człowieka również wpływa na powstawanie osuwisk – niewłaściwa lokalizacja obiektów budowlanych i infrastrukturalnych.

Projekt SOPO - Państwowy Instytut Geologiczny w projekcie Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO) od roku 2005 dokonuje rozpoznania, dokumentowania i oznaczenia na mapie wszystkich osuwisk i terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Podstawowym celem projektu jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce oraz założenie systemu monitoringu wglębnego i powierzchniowego na wybranych osuwiskach. Stanowi to punkt wyjścia do tworzenia map podatności osuwiskowej a w dalszym etapie – opracowania systemu prognozowania, oceny i redukcji ryzyka

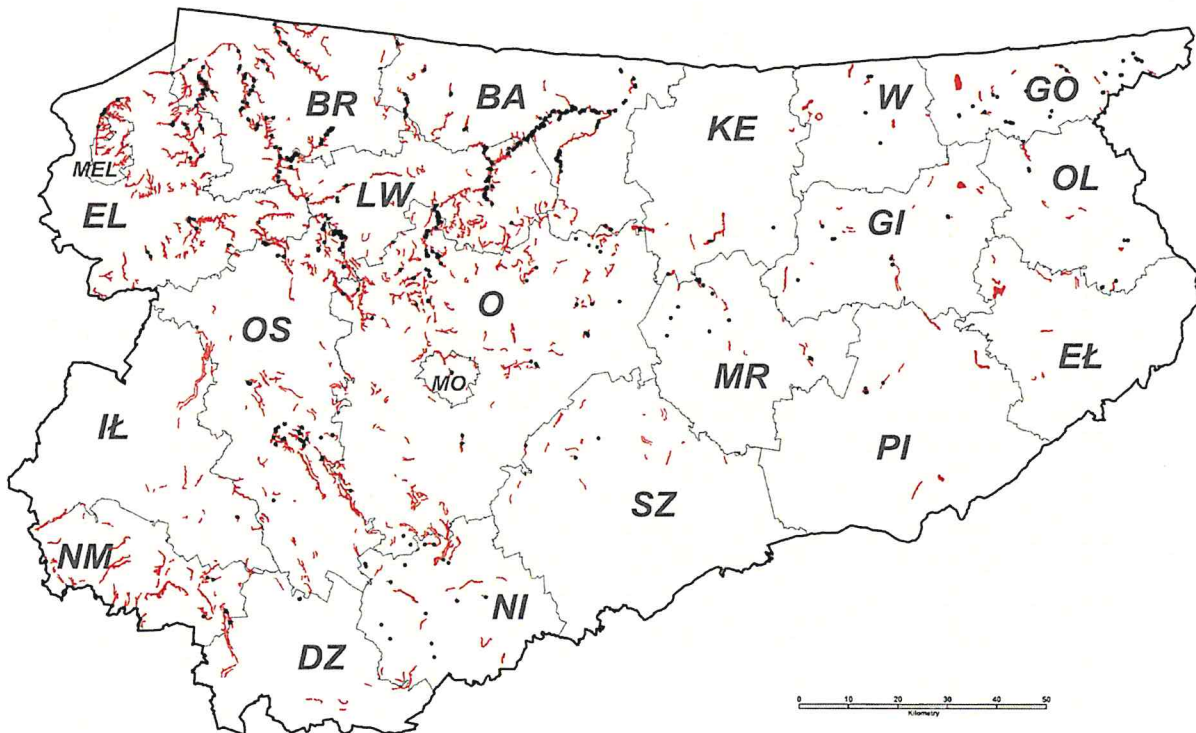
osuwiskowego w Polsce, czyli w ograniczeniu w znacznym stopniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk. Projekt ma także za zadanie wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych wynikających z odpowiednich ustaw i rozporządzeń. Jest to obecnie jeden z najważniejszych projektów geologicznych realizowanych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, którego wyniki mają duży wpływ na gospodarkę i finanse państwa polskiego z jednej strony, a z drugiej – na aspekty społeczno – ekonomiczne.

Projekt jest realizowany przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Z lokalizacją dotychczas rozpoznanych osuwisk można zapoznać się za pośrednictwem internetowej aplikacji SOPO dostępnej pod adresem: <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/123/aplikacja.html>, która pozwala na wyszukiwanie i przeglądanie informacji o zagrożeniach ruchami masowymi.

Ww. informacje pochodzą z zasobów witryny internetowej Projektu SOPO prowadzonej przez PIG-PIB dostępnej pod adresem; <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska>.

Mapa 9.

Osuwiska i obszary predysponowane do występowania ruchów masowych w województwie warmińsko-mazurskim.

OBJAŚNIENIA

- Osuwiska istniejące
- Obszary predysponowane do występowania ruchów masowych
- Granice powiatów

Źródło: https://www.pgi.gov.pl/images/geozagrozenia/sopo/sopo_1_mapy/sopo_1_woj_warminsko-mazurskie_www.jpg

Dodatkowo, na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego zamieszczono komunikat informujący o tym, że **w przypadku pojawienia się niepokojących przejawów ruchów masowych ziemi, powstania realnego zagrożenia dla życia i zdrowia mieszkańców oraz infrastruktury, władze samorządowe powinny niezwłocznie zgłosić ten fakt** do Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB.

W tym obszarze interwencji (**Gleby**) jako zadanie związane z ochroną gleb wskazano również remediację terenów zanieczyszczonych oraz rekultywację terenów zdegradowanych. Te kwestie zostały już omówione w ramach obszarów interwencji dotyczących:

- a) gospodarowania wodami (pkt 5.4.) - w którym wskazano zanieczyszczenie trichloroetenem (TCE) ujęcia wody pitnej przy ul. Wyborskiej 8 w Nidzicy oraz związaną z tym remediację historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na części działki nr 72/6 obręb 0006 miasta Nidzicy oraz
- b) zasobów geologicznych (pkt 5.6.) - w którym omówiono rekultywację terenów poeksploatacyjnych na terenie Powiatu Nidzickiego.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów* wyznaczono 7 celów, 4 kierunki interwencji:

Tabela 8. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Utrzymanie tendencji oddzielania wzrostu ilości wytworzonych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów	– Zadanie z WPGO
Zapobieganie powstawaniu odpadów		– Zadanie z WPGO
		– Realizacja zapisów ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów
Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta i zmiana ich zachowań	Odzysk surowców i recykling	– Zadanie z WPGO
Zwiększanie udziału odzysku, w tym w szczególności ponownego użycia, recyklingu o energii zawartej w odpadach- odzyskiwanie energii powinno zostać ograniczone do materiałów nienadających się do recyklingu		– Zadanie z WPGO
Dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych		– Zadanie z WPGO
Zmniejszenie ilości kierowanych na składowisko odpadów – składowanie powinno zostać ograniczone do odpadów reszkowych	Unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych	– Zadanie z WPGO
Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych w tym nieczynnych składowisk odpadów	Zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi	– Zadanie z WPGO

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunków interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z gospodarką odpadami i zapobieganiem powstawaniu odpadów, a w szczególności:

Starosta Nidzicki

2020 r.

- w roku 2020 Starosta Nidzicki wydał decyzję z dnia 22.07.2020 r., znak: BOS.6220.2.2019 udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne w zakładzie zlokalizowanym na terenie działek o nr ewidencyjnych 159 i 160/4, obręb nr 5 miasta Nidzica, gmina Nidzica.

2021 r.

- w roku 2021 Starosta Nidzicki wydał decyzję z dnia 27.04.2021 r., znak: BOŚ.6220.1.2021 udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne w zakładzie zlokalizowanym na terenie działki o nr ewidencyjnym 32/8, obręb Piątki, gmina Nidzica.

Gmina Nidzica

2020 r.

- działania wynikające z gminnego programu usuwania azbestu, w tym m.in. realizacja programu,
- wpłata na rzecz Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” – Gmina Nidzica jest członkiem Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” od 2009 r.
- Dopłata do spółki PUGK Sp. z o.o. w Nidzicy na wydatki związane m.in. z usuwaniem nielegalnych wysypisk oraz monitoring zamkniętego wysypiska odpadów w Kanigowie,

2021 r.

- Wniesienie udziałów do gminnej spółki z o.o. Przedsiębiorstwo Usługowe Gospodarki Komunalnej w Nidzicy,
- wpłata na rzecz Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” – Gmina Nidzica jest członkiem Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” od 2009 r., a związek realizuje zadania własne gminy w zakresie odbioru odpadów;
- działania wynikające z gminnego programu usuwania azbestu, w tym m.in. realizacja programu.

Gmina Janowiec Kościelny

2020 r.

- opłaty wnoszone na rzecz Ekologicznego Związku Gminnego „Działdowszczyzna” na zadania związane z gospodarką odpadami zleconymi przez Gminę Janowiec Kościelny (w tym z przeznaczeniem na budowę budynku socjalno-biurowego, budowę SPO wraz z sortownią śmieci i rozbudową składowiska w Zakrzewie”,
- działania związane z usuwaniem, transportem i utylizacją odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Janowiec Kościelny (środki na ten cel pozyskano również z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW),
- działania związane z monitorowaniem składowiska odpadów i badaniem próbek,
- działania związane ze zbiórką i utylizacją folii rolniczych i sznurka (środki na ten cel pozyskano z NFOŚiGW),

2021 r.

- opłaty wnoszone na rzecz Ekologicznego Związku Gminnego „Działdowszczyzna”,

Gmina Janowo

2020 r.

- przekazywała środki dla Ekologicznego Związku Gminnego „Działdowszczyzna” na dofinansowanie zadań inwestycyjnych związanych z odbiorem, transportem, zbieraniem, odzyskiwaniem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców gminy;

2021 r.

- przekazywała środki dla Ekologicznego Związku Gminnego „Działdowszczyzna” na zadania związane z odbiorem, transportem, zbieraniem, odzyskiwaniem i unieszkodliwianiem odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców gminy;

Gmina Kozłowo

2020 r.

- przekazywała środki dla Ekologicznego Związku Gminnego „Działdowszczyzna” w tym na zadania związane z odbiorem, transportem, zbieraniem, odzyskiwaniem i unieszkodliwianiem odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców gminy oraz na budowę kwatery balastu nr 3 w Zakrzewie a także na modernizację kompostowni w Zakrzewie i linii sortowniczej;
- działania związane z monitorowaniem składowiska odpadów w Kozłowie,

2021 r.

- przekazywała środki dla Ekologicznego Związku Gminnego „Działdowszczyzna” w tym na zadania związane z odbiorem, transportem, zbieraniem, odzyskiwaniem i unieszkodliwianiem odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców gminy oraz na budowę kwatery balastu nr 3 w Zakrzewie a także na modernizację kompostowni w Zakrzewie i linii sortowniczej oraz na zakup kontenerów
- działania związane z monitorowaniem składowiska odpadów w Kozłowie,

Ponadto w ramach prawidłowej gospodarki odpadami, gminy z terenu powiatu przestrzegały ustanowionych regulaminów utrzymania czystości i porządku a także corocznie opracowywały sprawozdania z zakresu funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi.

Rejestr BDO - Baza Danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

W dniu 24 stycznia 2018 r. uruchomiony został przez Ministerstwo Środowiska (obecne Ministerstwo Klimatu i Środowiska), a ***prowadzony przez marszałków województw***, elektroniczny rejestr BDO, o którym mowa w art. 49 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.).

BDO to system teleinformatyczny, który dysponuje bazą danych o podmiotach wprowadzających do obrotu produkty i produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami.

Dzięki rejestracji do BDO możliwe jest gromadzenie danych związanych z gospodarką odpadami oraz spełnienie przez przedsiębiorców dodatkowych obowiązków.

BDO jest narzędziem, które umożliwia skuteczną kontrolę rynku gospodarki odpadami, przyczyniając się tym samym do efektywniejszego wspierania organów inspekcji ochrony środowiska w walce z nieprawidłowościami występującymi w tym sektorze.

Wpisowi do tego rejestru podlegają wszystkie podmioty działające w zakresie gospodarowania odpadami. Rejestr wpisanych podmiotów jest publicznie dostępny. Oznacza to, że każdemu przysługuje prawo wglądu do rejestru dostępnego na stronie: **www.bdo.mos.gov.pl**. W szczególności podmioty, które prowadzą działalność w zakresie gospodarki odpadami, mogą sprawdzić zakres i legalność prowadzonej działalności przez potencjalnych kontrahentów, w tym odbiorców zbierających, transportujących, sprzedających lub przetwarzających odpady.

Od zasady publicznej dostępności przewidziane są wyjątki odnoszące się do niektórych informacji przewidzianych w ustawie o zużytym sprzęcie (art. 49 ust. 7) oraz umów z przedsiębiorcami prowadzącymi stacje demontażu (art. 53 ust. 7 pkt 6), a także niektórych informacji z ustaw o bateriach i akumulatorach oraz o opakowaniach.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie **<https://bdo.mos.gov.pl>** baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami zobowiązuje wielu przedsiębiorców działających w zakresie gospodarowania odpadami do wpisu do Rejestru-BDO. Obowiązkiem wpisu do Rejestru-BDO objęte są nie tylko podmioty, które wytwarzają, transportują odpady oraz prowadzą ewidencję tych odpadów, ale również wprowadzający na terytorium kraju produkty w opakowaniach, opony, oleje smarowe, pojazdy, baterie lub akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny, producenci, importerzy i wewnątrzwspólnotowi nabywcy opakowań. W niektórych przypadkach może to dotyczyć nawet jednoosobowych działalności gospodarczych, które również zobowiązane są do prowadzenia ewidencji odpadów. Mogą to być np. salony kosmetyczne, gabinety stomatologiczne czy firmy budowlane.

Jednak nie wszystkie podmioty, które działają na rynku gospodarki odpadami muszą znaleźć się w Rejestrze-BDO. Ustawa o odpadach dopuszcza pewne wyjątki, które zwalniają z obowiązku rejestracji. I tak, przedsiębiorca, który nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, nie musi uzyskać wpisu do Rejestru-BDO.

Obowiązek ten nie dotyczy także firm, które podpiszą umowę na świadczenie usług w zakresie budowy, rozbioru, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw. W takim przypadku wytwórcą odpadów będzie podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej. Wtedy zgodnie z ustawą o odpadach, to firma świadcząca usługę konserwacji i naprawy oświetlenia będzie

wytwórcą odpadów i to ona będzie zobowiązana do wpisu do rejestru-BDO. Dodatkowo w przypadku, jeśli kilku różnych przedsiębiorców wytwarzających odpady korzysta ze wspólnego lokalu, dopuszcza się przeniesienie odpowiedzialności za wytworzone odpady na rzecz jednego z nich lub na rzecz wynajmującego lokal, jeżeli podmiot ten zapewni postępowanie z przyjętymi odpadami w sposób zgodny z prawem. Przeniesienie takiej odpowiedzialności oznacza także przeniesienie praw i obowiązków ciążących na wytwórcy odpadów i następuje pod warunkiem zawarcia umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Warto pamiętać także, że odpady powstające w części socjalnej dla pracowników są traktowane jak odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych. Zatem zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, odpady takie nie podlegają ewidencji, a ich wytwórcy zwolnieni są z obowiązku uzyskania wpisu do rejestru w BDO, w zakresie tych odpadów. Jednak w przypadku wytwarzania pozostałych odpadów, powstających w wyniku prowadzonej działalności, obowiązek wpisu do rejestru BDO w zakresie wytwarzania takich odpadów nadal pozostaje.

Baza danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami (BDO) prowadzona jest na naszym terenie przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

5.9. Zasoby przyrodnicze

W ramach obszaru interwencji: *Zasoby przyrodnicze* wyznaczono 6 celów, 8 kierunki interwencji oraz 26 zadania:

Tabela 9. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych	Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu	<ul style="list-style-type: none"> Obejmowanie prawną ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych
		<ul style="list-style-type: none"> Weryfikacja granic powołanych form ochrony przyrody
		<ul style="list-style-type: none"> Aktualizacja dokumentów planistycznych gmin, z uwzględnieniem lokalizacji krajobrazów priorytetowych i zasad ich zagospodarowania
	Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie ochrony elementów przyrody ożywionej i nieożywionej szczególnie wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej pomników przyrody
	Doskonalenie planowania i realizacja zadań ochronnych	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja zadań wyznaczonych dla zachowania lub poprawy stanu siedlisk przyrodniczych oraz cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach chronionych
		<ul style="list-style-type: none"> Aktualizacja/ opracowanie programu ochrony środowiska
		<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie raportów z programu ochrony środowiska
		<ul style="list-style-type: none"> Realizacja zapisów ustawy o ochronie przyrody w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów
		<ul style="list-style-type: none"> Realizacja zapisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz rozporządzenia w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów
		<ul style="list-style-type: none"> Wydawanie pozwoleń zintegrowanych
Zapewnianie spójności przestrzeni przyrodniczej miasta	Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji	<ul style="list-style-type: none"> Wyznaczanie, utrzymanie i właściwe zagospodarowanie korytarzy ekologicznych na poziomie lokalnym
		<ul style="list-style-type: none"> Budowa przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne, w miejscach, w których przecinają szlaki ich migracji
		<ul style="list-style-type: none"> Utrzymanie i rozwijanie zielonej infrastruktury na terenach nieleśnych, w tym przyrodniczych

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		alei i szpalerów drzew oraz ochrona i renaturalizacja zbiorowisk roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe
Doskonalenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gatunków zadrzewionych i zakrzewionych	<ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnienie i aktualizacja planów urządzania lasów niebędących w Zarządzie Lasów Państwowych
		<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja programów zwiększania i kontynuacja zalesień z uwzględnieniem potrzeb ochrony wartościowych siedlisk nieleśnych, kształtowania korytarzy ekologicznych i rekultywacji terenów zdegradowanych
		<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie i powiększanie powierzchni gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych w tym form zadrzewień nierozdzielnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego
		<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie i rozwijanie publicznych funkcji lasów, w szczególności w zakresie edukacji i turystyki z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody
		<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zapisów ustawy o lasach w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów
Ograniczenie zagrożeń dla rodzimej przyrody	Ograniczenie inwazji obcych gatunków	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych które zagrażają rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym
Ochrona bioróżnorodności biologicznej w rolnictwie i na terenach zurbanizowanych	Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwoju zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	<ul style="list-style-type: none"> • Zrównoważone gospodarowanie gruntami, ochrona cennych siedlisk przyrodniczych i zagrożonych gatunków różnorodności krajobrazowej w ramach programu rolno – środowiskowo – klimatycznego
		<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie ekstensywnego utrzymania cennych przyrodniczo łąk i pastwisk
		<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i odtwarzanie śródpolnych remiz, zadrzewień, zakrzaczów i małych zbiorników wodnych
		<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie i powiększanie terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych z dążeniem do zapewnienia łączności pomiędzy tymi terenami oraz tworzenia zielonych pierścieni wokół miasta i większych miejscowości
Włączanie społeczeństwa do działań na rzecz ochrony przyrody	Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie inicjatyw społecznych w tym wolontariatu na rzecz ochrony przyrody
		<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy,

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		wystawy, warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury
		<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie edukacji ekologicznej

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 realizowane były zadania dotyczące omawianego obszaru interwencji, w tym regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunków interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z zasobami przyrodniczymi.

Powiat Nidzicki / Starosta Nidzicki:

2020 i 2021

Program Ochrony Środowiska

W latach 2020 i 2021 obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”, opracowany w 2017 r. na zlecenie Powiatu Nidzickiego. Przedmiotowy dokument został przyjęty uchwałą nr XXXVI/210/2017 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 27 października 2017 r. Obowiązek opracowania powiatowego programu ochrony środowiska został nałożony na organ wykonawczy powiatu w art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. -Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.). Celem Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 było stworzenie narzędzi do realizacji polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą lat 2022-2025 oceniono stan środowiska naturalnego i przeanalizowano zagrożenia i problemy poszczególnych komponentów środowiska; określono cele, kierunki interwencji oraz zadania, zmierzające do poprawy stanu środowiska a także przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań ujętych w opracowaniu.

Raport z realizacji programu ochrony środowiska

W roku 2020 został sporządzony **Raport z realizacji programu ochrony środowiska** dla powiatu nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 za okres 2018-2019. Raport został przyjęty uchwałą Nr XXIII/156/2020 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 23 grudnia 2020 r. Obowiązek sporządzenia raportu wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie powiatu, a następnie na podstawie art. 18 ust. 3 ww. ustawy przekazuje raport zarządowi województwa. Przedmiotowy raport określał stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska Powiatu Nidzickiego na lata 2018 – 2021 w latach 2018-2019. Ponadto stanowił narzędzie monitoringu umożliwiające ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji celów, priorytetów i przedsięwzięć oraz uzyskanych efektów ekologicznych i poniesionych nakładów finansowych. Koszt raportu wyniósł ponad 3 000 zł.

Pozwolenia zintegrowane

W roku 2021 Starosta Nidzicki decyzją z dnia 30.04.2021 r., znak: BOŚ.6222.11.2020 zmienił i ujednolicił tekst **pozwolenia zintegrowanego** udzielonego na rzecz ISOROC POLSKA S.A., ul. Leśna 30, 13-100 Nidzica, NIP: 5272435536, REGON: 015741851 na prowadzenie instalacji do wytapiania substancji mineralnych, w tym produkcji włókien mineralnych, o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton wytopu na dobę. Pierwotna decyzja o pozwoleniu zintegrowanym została wydana w dniu 27.07.2007 r., decyzją znak: G-7644-3/1/07.

Poza pozwoleniem zintegrowanym udzielonym spółce ISOROC POLSKA S.A. w Nidzicy przez Starostę Nidzickiego na terenie Powiatu Nidzickiego istnieje instalacja, ustalona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, która podlega obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1169) – według stanu na 30.09.2022 r. Podmiotem posiadającym pozwolenie zintegrowane jest Jarosław Jaros, prowadzący działalność rolniczą pod nazwą Gospodarstwo Rolne „Plonik” ul. Grzebskiego 9, 06 -500 Mława, Ferma w Kozłowie, powiat nidzicki, która posiada pozwolenie zintegrowane wydane przez Marszałka Województwa Warmińsko -Mazurskiego - decyzja z dnia 31.03.2016 r., znak: OŚ-PŚ.7222.54.2015 zmieniona decyzją z dnia 11.02.2021 r., znak: OŚ-PŚ.7222.70.2018.*

Rejestr kart wędkarskich, rejestr sprzętu pływającego oraz system REJA24.

W roku **2020**, jak i w roku **2021** – tak jak w latach poprzednich - Starosta Nidzicki zajmował się wydawaniem kart wędkarskich – zgodnie z zapisami art. 7 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 883) oraz prowadzony był rejestr sprzętu pływającego – zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12.11.2001 r. w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie (Dz.U. nr 138, poz. 1559 z późn. zm.).

W roku **2020**, z dniem 1 sierpnia 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 kwietnia 2018 r. o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1500) i w związku z tym od tego dnia zaczęły obowiązywać nowe przepisy dotyczące rejestracji jachtów i innych jednostek pływających. Zmieniły się zarówno zasady jak i sposób rejestracji. **Zgodnie z ww. przepisami od 1 sierpnia 2020 r. nie ma obowiązku rejestracji jachtu** oraz jednostki pływającej używanej do amatorskiego połowu ryb, o długości do 7,5 m lub napędzie mechanicznym o mocy do 15 kW – czyli tych, **które dotychczas podlegały obowiązkowi rejestracji**.

Warto jednak pamiętać, że każda jednostka pływająca o długości do 24 m może być zarejestrowana na wniosek właściciela. Rejestracji jednostki pływającej dokonuje organ rejestrujący, którym jest starosta albo właściwy polski związek sportowy, wpisując jednostkę do rejestru jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz nadaje jej numer rejestracyjny i wydaje dokument rejestracyjny. Rejestr prowadzony jest w systemie teleinformatycznym. W tym celu uruchomiony został **system REJA24**, poprzez który można dokonać samodzielnego zgłoszenia jachtu do rejestracji pod adresem <https://portal-reja24.sygnity.pl/strona-glowna>

* Wykaz instalacji IPPC w województwie Warmińsko-Mazurskim zamieszczony na stronie internetowej WIOŚ w Olsztynie (IPPC to Dyrektywa Unii Europejskiej 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń. Dyrektywa IPPC opiera się na: **zintegrowanym podejściu do ochrony środowiska oraz udzielaniu pozwolenia zintegrowanego**).

Oplaty za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających.

Zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 roku o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych corocznie Rada Powiatu uchwała wysokość opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających.

- **W roku 2020** obowiązywały stawki określone w Uchwale Rady Powiatu w Nidzicy Nr XIII/96/2019 z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających w 2020 roku,

- **W roku 2021** obowiązywały stawki określone w Uchwale Rady Powiatu w Nidzicy Nr XXVII/176/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających w 2021 roku.

Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego oraz Uproszczone Plany Urządzenia Lasu (UPUL).

W roku 2020, podobnie jak w latach ubiegłych, w imieniu Starosty Nidzickiego nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego sprawowali: Nadleśniczy Nadleśnictwa Nidzica, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jedwabno, Nadleśniczy Nadleśnictwa Olsztynek i Nadleśniczy Nadleśnictwa Wielbark – na podstawie zawartych porozumień ze Starostą Nidzickim. Całkowity koszt nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego w roku 2020 wyniósł ponad 64 000 zł.

W roku 2021, również jak w latach ubiegłych, w imieniu Starosty Nidzickiego nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego sprawowali: Nadleśniczy Nadleśnictwa Nidzica, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jedwabno, Nadleśniczy Nadleśnictwa Olsztynek i Nadleśniczy Nadleśnictwa Wielbark – na podstawie zawartych porozumień ze Starostą Nidzickim. Całkowity koszt nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego w roku 2021 wyniósł ponad 66 000 zł.

Na realizację powierzonych zadań Starosta Nidzicki przekazywał środki finansowe w w/w kwotach. Taka forma sprawowania nadzoru wynika z przepisów prawa, a dokładnie z art. 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Poza powierzonymi zadaniami Starosta Nidzicki zajmował się sprawami dotyczącymi gospodarki leśnej. W związku z ww. nadzorem nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa **w roku 2020** Starosta Nidzicki zakupił i przekazał dla Nadleśnictwa Wielbark 1000 sztuk znaczników do cechowania drewna, a **w roku 2021** Starosta Nidzicki zakupił i przekazał dla Nadleśnictwa Nidzica 2000 sztuk znaczników do cechowania drewna.

Ponadto **w roku 2020 jak i w 2021** obowiązywały Uproszczone Plany Urządzenia Lasu oraz Inwentaryzacje Stanu Lasu dla gmin:-Nidzica oraz Kozłowo sporządzone w 2015 roku na okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2025 r., zatwierdzone zarządzeniem Starosty Nidzickiego nr Z/44/2015 z dnia 01.12.2015 r. - Janowiec Kościelny i Janowo sporządzone w 2015 roku na okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2026 r., zatwierdzone zarządzeniem Starosty Nidzickiego nr Z/25/2016 z dnia 22.11.2016 r.

Rejestr posiadania zwierząt objętych ochroną.

Zgodnie z art. 64 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.) starosta - właściwy ze względu na miejsce przetrzymywania zwierząt lub prowadzenia ich hodowli - prowadzi **rejestr posiadania zwierząt objętych ochroną**. Przepisy ustawy o ochronie przyrody wskazują, że Posiadacz żywych zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków, a także prowadzący ich hodowlę, jest obowiązany do pisemnego zgłoszenia ich do rejestru. Obowiązek zgłoszenia do rejestru, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:

- 1) ogrodów zoologicznych;
- 2) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie handlu żywymi zwierzętami gatunków chronionych na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1;
- 3) czasowego przetrzymywania zwierząt w celu leczenia i rehabilitacji.

Mając na uwadze powyższe przepisy:

- a) w roku **2020** na wniosek mieszkańca gminy Janowo dokonano wpisu do rejestru zwierząt **pytona królewskiego** (Python regius) – miejsce przetrzymywania: gmina Janowo,
- b) w roku **2021** na wniosek mieszkańca gminy Nidzica dokonano wpisu do rejestru zwierząt **pytona królewskiego** (Python regius) – miejsce przetrzymywania: gmina Nidzica.

Obydwa okazy posiadały wymagane prawem dokumenty, w tym certyfikaty świadczące o legalnym pochodzeniu zwierzęcia.

W latach 2020 i 2021 pracownicy wydziału zajmujący się sprawami szeroko pojętej ochrony środowiska przeprowadzili szereg kontroli terenowych w tym m.in. kontrole terenowe w zakresie zgodności wykonywania przez Przedsiębiorców uprawnień i obowiązków wynikających z wydanych przez Starostę Nidzickiego decyzji udzielających koncesji na wydobywanie kruszywa ze złoża oraz kontrole terenowe w zakresie wykonywania przez Przedsiębiorców obowiązków rekultywacji terenu po wydobyciu kruszywa naturalnego. Kontrole dotyczyły również wykonywania obowiązków wynikających z ustawy o odpadach, a także z ustawy o ochronie przyrody (w tym dotyczące prawidłowości wykonania nasadzeń zastępczych – zgodnie z warunkami wynikającymi z wydanych przez Starostę Nidzickiego decyzji administracyjnych).

Gmina Nidzica

2020 r.

- pielęgnacja i utrzymanie zieleni miejskiej oraz zagospodarowanie „nowych” terenów zielonych;
- kontynuacja zadania: Remont zamku i wzgórza zamkowego w Nidzicy;
- opracowania planistyczne w tym ich aktualizacja
- zakup drzewek i sadzonek

2021 r.

- Budowa wybiegu dla psów na terenie Parku im. Gregoroviusa w Nidzicy,

- W ramach zadania: Przebudowa parku nad jeziorkiem – urządzenie terenów zielonych w sąsiedztwie parku – etap II - wykonano nasadzenia roślinności,
- Przygotowanie terenu pod miejsca wykorzystywane do kąpeli (jeziro Omulew i Jezioro Miejskie),
- Zagospodarowanie plaży w Bolejnach,
- Budowa pomostu rekreacyjnego w Grzegórkach,
- Działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni – np. terenów zielonych w Kanigowie,
- Wykonanie "Rybackiej Przystani" - miejsca spotkań, wypoczynku i rekreacji mieszkańców Wikna,
- kontynuacja remontu zamku i wzgórza zamkowego w Nidzicy;
- opracowania planistyczne w tym ich aktualizacja
- zakup drzewek i sadzonek,
- wydatki związane z odbiorem padłej zwierzyny, utrzymywaniem bezdomnych zwierząt w schronisku, porządkowanie terenów, wykonywanie ekspertyz pozostała działalność

Gmina Janowiec Kościelny

2020 r.

- Samorządowy Ośrodek Kultury zrealizował projekt pt.: „Ekologia to jest wszystko – dbaj o swoje środowisko”, który miał na celu organizację wypoczynku letniego. Projekt został dofinansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie,
- działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem terenów zielonych na obszarze gminy, w tym zakup sadzonek drzew,
- wydatki związane ze sporządzeniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janowiec Kościelny oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w obrębie Wiłunie i i Powierz,
- wydatki związane z utrzymywaniem bezdomnych zwierząt,
- realizacja zadania „Rozwój cyfrowych usług publicznych w Gminie Janowiec Kościelny” – realizowanych ze środków własnych oraz środków Unii Europejskiej

2021 r.

- działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem terenów zielonych na obszarze gminy, w tym zakup sadzonek drzew oraz sprzętu (np. ciągnika ogrodowego),
- kontynuacja wydatków na: sporządzenie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janowiec Kościelny oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w obrębie Wiłunie i i Powierz oraz koszty związane ze zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w północnej części miejscowości Janowiec Kościelny a także ze sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 228/1 w obrębie m. Bielawy,
- wydatki związane z utrzymywaniem bezdomnych zwierząt,

Gmina Janowo

2020 r.

- wydatki związane z utrzymywaniem bezdomnych zwierząt,
- działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni;
- modernizacja terenów pod boisko sportowe w Komorowie;
- uchwałą Nr XX/99/2020 Rady Gminy w Janowie z dnia 30 marca 2020 roku przyjęto Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Janowo w 2020 roku,
- Uchwałą Nr XXII/115/2020 Rady Gminy Janowo z dnia 18 sierpnia 2020 r. uchwalono zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janowo,
- uchwałą Nr XXIII/118/2020 Rady Gminy Janowo z dnia 25 września 2020 roku zaopiniowano wniosek Nadleśnictwa Wielbark o uznanie lasów na terenie gminy Janowo za ochronne,

2021 r.

- wydatki związane z utrzymywaniem bezdomnych zwierząt,
- działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni;
- uchwałą NR XXIX/151/2021 Rady Gminy Janowo z dnia 31 marca 2021 roku ustalono wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Gminy Janowo,
- uchwałą Nr XXIX/150/2021 Rady Gminy Janowo z dnia 31 marca 2021 roku przyjęto Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Janowo w 2021 roku
- uchwałą NR XXXVII/186/2021 Rady Gminy w Janowie z dnia 30 grudnia 2021 roku przyjęto Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Janowo na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” za lata 2019-2020,

Gmina Kozłowo

2020 r.

- Wydatki na działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni, w tym m.in. zakup roślin do nasadzeń;
- Wpłaty dla Ekologicznego Związku Gmin Działdowszczyzna z przeznaczeniem na edukację ekologiczną
- wydatki związane z utrzymywaniem bezdomnych zwierząt,
- wydatki związane z opracowaniem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i opracowaniem projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kozłowo,

2021 r.

- Wydatki na działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni, w tym m.in. zakup roślin do nasadzeń oraz zakup kosiarek ciągnikowych do sołectw: Cebulki, Kozłowo, Lipowo – Rogóż, Sławka Mała,
- Wydatki związane z opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Wpłaty dla Ekologicznego Związku Gmin Działdowszczyzna z przeznaczeniem na edukację ekologiczną

Ponadto kwestie związane z ochroną zasobów przyrodniczych regulowane były poprzez zapisy ustanawiane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – przez poszczególne gminy z terenu Powiatu Nidzickiego.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

W ramach obszaru interwencji: *Zagrożenie poważnymi awariami* wyznaczono 1 cel, 2 kierunki interwencji oraz 3 zadania:

Tabela 10. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami i minimalizacja ich skutków	Ograniczenie zagrożeń poważnymi awariami	<ul style="list-style-type: none"> Koordinacja działań z zakresu monitoringu zagrożeń dla zdrowia mieszkańców
		<ul style="list-style-type: none"> Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społecznych w sytuacjach występowania zagrożeń środowiskowych z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne
	Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii	<ul style="list-style-type: none"> Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii

Źródło: Opracowanie wykorzystane z Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 r. za lata 2018-2019

Poważne awarie przemysłowe w powiecie nidzickim.

Zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1973) przez poważną awarię rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem, natomiast przez poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie - art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 271 b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest organem właściwym do realizacji zadań Ministra Środowiska w sprawach: przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznych skutków awarii przemysłowych oraz awaryjnego zanieczyszczeniom wód granicznych.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (w szczególności tytuł IV tej ustawy) implementuje przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1) oraz Konwencji w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych (Dz. U. z 2004 r. nr 129, poz. 1352). Ww. akty prawne regulują kwestie zapobiegania poważnym awariom, które mogą być następstwem określonych działań przemysłowych oraz ograniczania ich skutków dla zdrowia ludzi i środowiska.

Szczegółowy zakres zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom określa ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1070 z późn. zm.). Do ww. zadań należy

m.in. przeciwdziałanie poważnym *awariom* oraz sprawowanie nadzoru nad usuwaniem ich skutków, a w ramach tych zadań:

- kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii;
- badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
- prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;
- prowadzenie rejestru poważnych awarii.

Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w zwalczaniu poważnej awarii z organami właściwymi do jej prowadzenia oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tej awarii.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi na stronie <https://www.gios.gov.pl/pl/powazne-awarie> w latach 2020 i 2021 żaden zakład z terenu powiatu nidzickiego nie znajdował się w wykazie zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2020 – 2021 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ na realizację kierunków interwencji oraz wpisujące się w zadania związane z ograniczeniem zagrożenia poważnymi awariami:

Powiat Nidzicki:

2020 r.

- Zakup samochodu operacyjnego dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Nidzicy

2021 r.

- Dofinansowanie do radiowozu oznakowanego dla Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy poprzez Fundusz Wsparcia Policji,
- Dofinansowanie do zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego typu GCBART dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej poprzez Fundusz Wsparcia Straży Pożarnej,

Gmina Nidzica

2020 r.

- udzieliła dotacji dla ochotniczych straży pożarnej na bieżące działania.

2021 r.

- udzieliła dotacji dla ochotniczych straży pożarnej na bieżące działania.

Gmina Janowiec Kościelny

2021 r.

- Realizacja zadania: „Poprawa bezpieczeństwa p.poż. w Gminie Janowiec Kościelny”,
- Dofinansowanie zakupu samochodu służbowego dla Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy,
- Przebudowa i rozbudowa remizy OSP w Szczepkowie Borowym

- wydatki na utrzymanie jednostek OSP na terenie gminy.

Gmina Janowo

2020 r.

- wydatki na utrzymanie jednostek OSP na terenie gminy,

2021 r.

- dofinansowanie Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy (zakup samochodu służbowego),
- wydatki na utrzymanie jednostek OSP na terenie gminy,

Gmina Kozłowo

2020 r.

- Gmina Kozłowo pozyskała samochód specjalny pożarniczy Star 244 od Gminy Nidzica na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Januszkowie,
- wydatki na utrzymanie jednostek OSP na terenie gminy,

2021 r.

- Dofinansowanie do zakupu samochodu osobowego dla Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy,
- Przeznaczenie środków na fundusz celowy dla Komendy Wojewódzkiej PSP na zadanie: "Zakup samochodów ratowniczo- gaśniczych dla PSP w Nidzicy".
- wydatki na utrzymanie jednostek OSP na terenie gminy, w tym zakup kamery termowizyjnej do OSP Szkotowo,

Ponadto w roku 2020 rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2020 r. (DZ.U. 2020 poz. 2386) został ustanowiony system informatyczny Inspekcji Ochrony Środowiska „**Ekoinfonet**” umożliwiający społeczeństwu dostęp do informacji o ustaleniach z przeprowadzonych kontroli oraz o podjętych działaniach pokontrolnych (w tym poważnych awarii przemysłowych). Podstawą prawną funkcjonowania systemu jest art. 28h ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1070 z późn. zm.).

Wyniki kontroli i działania pokontrolne są dostępne na portalu GIOŚ pod adresem: **<https://iswk.gios.gov.pl>**.

Zakres danych zbieranych w Ekoinfonecie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska obejmuje m.in. dane dotyczące badania i oceny stanu środowiska w zakresie jakości powietrza, jakości wód powierzchniowych, poziomu pól elektromagnetycznych, stanu akustycznego środowiska oraz przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w odniesieniu do poważnych awarii, z uwzględnieniem zdarzeń objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w zakresie: daty i miejsca zdarzenia, opisu zdarzenia, działań podjętych przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska; przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w zakresie kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. –

Prawo ochrony środowiska oraz działań pokontrolnych, obejmujące informacje o ustaleniach z przeprowadzonych kontroli jak i o podjętych działaniach pokontrolnych.

Z informacji zawartych w ww. portalu wynika, że w latach 2020 i 2021 Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadzał kontrole planowe i pozaplanowe zakładów na terenie Powiatu Nidzickiego - przez zakład rozumie się przez jedną lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalacje posiada tytuł prawny, oraz znajdującymi się na nim urządzeniami).

W części kontrolowanych zakładów nie stwierdzono naruszeń, w części stwierdzono naruszenia, w wyniku których wystosowano zarządzenia pokontrolne oraz zastosowano sankcje karne.

6. Ocena realizacji Programu

W celu nadzoru nad realizacją opracowanego *Programu* analizie poddano ujęte w nim wskaźniki jakościowe i ilościowe.

Wskaźniki obejmują każdy z 10 obszarów interwencji tj.: ochronę klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarkę wodno – ściekową, zasoby geologiczne, gleby, gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

W poniższej tabeli przedstawiono uzyskane w okresie 2020 -2021 wartości dla poszczególnych grup wskaźników.

Tabela 11. Wskaźniki realizacji *Programu*

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość w latach 2018/2019	Wartość w latach 2020/2021	Wartość docelowa
1.	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Przekroczenie wartości dla PM10 w strefie warmińsko – mazurskiej (w której położony jest powiat nidzicki)	Opis słowny	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
		Przekroczenie wartości benzo(a)pirenu w strefie warmińsko – mazurskiej (w której położony jest powiat nidzicki)	Opis słowny	Przekroczenie	Przekroczenie	Przekroczenie	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
		Przekroczenie wartości poziomu celu długoterminowego ozonu w strefie warmińsko – mazurskiej (w której położony jest powiat nidzicki) - ochrona zdrowia - ochrona roślin	Opis słowny	Przekroczenie Przekroczenie	Przekroczenie Przekroczenie	Przekroczenie Przekroczenie	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
		Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	t/r	30366	2019 = 8453	2020 = 8990 2021 = 11235	↑ Niezgodnie z zakładanym trendem zmian
2.	Zagrożenia hałasem	Liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu w trakcie kontroli WIOŚ	szt.	0	0	0	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
3.	Pola elektromagnetyczne	Procent ogólnej liczby punktów pomiarowych w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM	%	0	0	0	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość w latach 2018/2019	Wartość w latach 2020/2021	Wartość docelowa
4.	Gospodarowanie wodami	Udział JCWP rzek w stanie dobrym	%	11%	28%	Brak danych	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Udział JCWP jezior w stanie dobrymi bardzo dobrym	%	50%	50%	Brak danych	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej	km	294,7	295,3	2020 = 295,4 2021 = 298,3	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam ³	3069,4	2020 = 3066,5 2021 = 1060	2020 = 1099,8 2021 = 1068,5	↓ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Zużycie wody w przemyśle ogółem	dam ³	38	21	2020 = 34 2021 = 34	↓ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Długość sieci kanalizacyjnej ogółem	km	193,7	200,7	2020 = 200,6 2021 = 204,7	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	51,6	53,4	2020 = 53,8 2021 = 54,4	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	osoba	38064	40446	2020 = 40446 2021 = 40446	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Nieoczyszczone ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziemi	dam ³	0	0	0	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
6.	Zasoby geologiczne	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji powstałych w wyniku eksploatacji surowców naturalnych	ha	833,71	833,71	2020 = 181,08 2021 = 47,30	W miarę zaistniałej potrzeby

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość w latach 2018/2019	Wartość w latach 2020/2021	Wartość docelowa
7.	Gleby	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji (wynikających z decyzji Starosty Nidzickiego określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów	ha	3,866	3,866	2020 = 181,08 2021 = 47,30	W miarę zaistniałej potrzeby
		Powierzchnia zrekultywowanych powierzchni w ciągu roku	ha	0	0	2020 = 0,48 2021 = 19,71	W miarę zaistniałej potrzeby
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg/rok	2600	2018=7728,06 2019=7875,86	2020=8528,54 2021=9081,58	↑ Przeciwnie do zakładanego trendu
		Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku	Mg/rok	2600	2019=3338,24	2020=3851,70 2021=4179,60	↑ Przeciwnie do zakładanego trendu
9.	Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem	ha	55614,34	52832,95	2020=52832,95 2021=52832,95	↓ Przeciwnie do zakładanego trendu
		Liczba pomników przyrody	szt.	23	22	2020 = 20 2021 = 20	↓ Przeciwnie do zakładanego trendu
		Poziom lesistości	%	39,6	40,1	2020 = 40,1 2021 = 40,2	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Powierzchnia lasów	ha	38030,28	2019 = 38541,16	2020 = 38558,98 2021 = 38578,23	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni ogółem, w tym zieleń uliczna	ha	87,34	2018=86,86 2019=86,86	2020=87,80 2021=87,80	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość w latach 2018/2019	Wartość w latach 2020/2021	Wartość docelowa
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba występowania poważnych awarii (zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy Prawo Ochrony Środowiska)	szt.	0	0	0	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości

Źródło: Wskaźniki kontroli realizacji Programu z wartościami odniesienia i spodziewanymi efektami jego realizacji pochodzą z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego a wartości w latach 2020 i 2021 określono na podstawie danych pochodzących ze strony Głównego Urzędu Statystycznego udostępnionych pod adresem: <https://stat.gov.pl/> oraz danych wynikających z prowadzonych przez Wydział Budownictwa i Ochrony Środowiska postępowań administracyjnych.

Powyższe dane wskazują, że podejmowane działania odnoszą pozytywne skutki w zakresie realizacji większości celów określonych w programie ochrony środowiska i umożliwiają przez to osiągnięcie trwałego rozwoju powiatu i zwiększenie jego atrakcyjności poprzez poprawę środowiska przyrodniczego i rozwój infrastruktury technicznej.

7. Nakłady finansowe na realizację *Programu*

W niniejszym rozdziale zaprezentowano nakłady finansowe poniesione na zadania i działania mające wpływ na poprawę jakości środowiska na terenie powiatu nidzickiego.

W tabeli Nr 12 zawarto nakłady finansowe poniesione przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Nidzickiego, w tym przez: Gminę Nidzica, Gminę Janowo, Gminę Kozłowo i Gminę Janowiec Kościelny.

Wydatki każdej gminy w poszczególnych latach zostały dodatkowo zsumowane, wskazując przy tym kwotę jaką poniosły te jednostki w danym roku.

Nie wskazywano odrębnie wydatków Powiatu Nidzickiego – ze względu na fakt, iż część wydatków jest charakterystyczna dla samorządów gminnych (wynika z kompetencji organów) - wskazano jedynie kwoty wydatków jakie poniósł Powiat Nidzicki na drogi publiczne.

Informacje zamieszczone w tabeli nr 12 pochodzą przede wszystkim ze sprawozdań rocznych z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Nidzickiego.

Łącznie na działania horyzontalne związane m.in. z ochroną środowiska wszystkie jednostki samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Nidzickiego – **w latach 2020 i 2021** - wydatkowały nie mniej niż **148 917 556,38 zł**.

Jest to zdecydowany wzrost, biorąc pod uwagę poprzedni okres, którego dotyczył raport, a mianowicie lata 2018 i 2019, w których nakłady finansowe poniesione na zadania i działania mające wpływ na poprawę jakości środowiska na terenie powiatu nidzickiego wynosiły nie mniej niż 103 553 402,50 zł.

Najwięcej nakładów poniesiono na inwestycje związane z modernizacją dróg, budową wodociągów i kanalizacji sanitarnej. Inwestycje finansowane były ze środków własnych samorządów, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz wielu innych programów pomocowych.

W *Programie* umieszczony został harmonogram rzeczowo – finansowy konkretnych inwestycji jednak mając na uwadze, że niejednokrotnie poszczególne samorządy realizowały także inne zadania służące ochronie środowiska (nie ujęte w harmonogramie) ocena nakładów finansowych jest jedynie orientacyjna.

W tabeli poniżej zestawiono wydatki jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Nidzickiego poniesione na działania związane z ochroną środowiska.

Tabela 12. Nakłady finansowe poniesione przez gminy z terenu Powiatu Nidzickiego na zadania związane z ochroną środowiska w latach 2020 - 2021 w zł.

Wyszczególnienie	Powiat Nidzicki (łącznie nakłady gmin)		Gmina Nidzica		Gm. Janowiec Kościelny		Gmina Janowo		Gmina Kozłowo	
Rok	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Rolnictwo i łowiectwo	4 036 625,75	9 707 965,63	1 319 990,45	4 771 151,18	878 288,63	2 887 201,15	406 112,56	408 016,79	1 432 234,11	1 641 596,51
Transport i łączność w tym	24 653 721,32	9 673 254,21	21 858 738,42	7 733 399,27	1 354 744,57	274 009,90	878 318,28	506 529,06	561 920,05	1 159 315,98
Drogi publiczne wojewódzkie	14 260,49	24 565,65	518,00	11 017,95	0,00	0,00	9 637,70	9 637,70	4 104,79	3 910,00
Drogi publiczne powiatowe *	6 244 938,45	893 366,97	3 946 388,35	581 118,13	1 225 430,88	103 508,50	650 040,98	5 599,80	423 078,24	203 140,54
Drogi publiczne gminne	17 895 962,39	7 043 604,02	17 417 115,98	5 437 828,52	129 313,69	170 501,40	218 639,60	491 291,56	130 893,12	943 982,54
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ogółem	6 841 432,88	6 969 008,02	4 201 681,31	4 813 805,49	672 164,33	464 801,35	724 539,50	454 110,30	1 243 047,74	1 236 290,88
W tym:										
Oczyszczanie miast i wsi	41 637,50	48 661,51	41 637,50	48 661,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	590 715,18	782 327,16	508 486,03	655 363,89	0,00	0,00	0,00	0,00	82 229,15	126 963,27
Oświetlenie ulic, placów i dróg	1 950 256,63	1 792 848,97	1 101 990,14	1 176 913,21	303 376,89	153 462,05	218 009,85	59 010,84	326 879,75	403 462,87
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	44 999,55	130 089,70	44 999,55	81 000,00	0,00	12 869,37	0,00	23 631,13	0,00	12 589,20
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	720 267,04	1 290 513,46	12 649,00	688 625,00	0,00	0,00	403 939,78	300 240,19	303 678,26	301 648,27
Gospodarka odpadami	1 149 206,46	587 238,73	750 264,50	368 009,22	94 780,12	63 351,93	95 837,00	51 747,00	208 324,84	104 130,58
Suma	64 184 023,64	38 943 444,03	51 204 459,23	26 366 893,37	4 658 099,11	4 129 705,65	3 605 075,25	2 309 814,37	4 716 390,05	6 137 030,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Nidzickiego

* dodatkowo sam Powiat Nidzicki poniósł nakłady finansowe na drogi powiatowe, które wyniosły odpowiednio : w roku 2020 = 36 372 482,61 zł, a w roku 2021 = 9 417 606,10 zł.

8. Krótkie podsumowanie w zakresie stanu i oceny realizacji zadań wynikających z „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” za lata 2020 – 2021.

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” został sporządzony w celu oceny skutków działań, podejmowanych przez poszczególne jednostki samorządowe, związane właściwością kompetencyjną i miejscową z terenem Powiatu Nidzickiego.

Z zebranych informacji wynika, że w ramach realizacji celu nadrzędnego Raportu – powiat, gminy, jak i jednostki odpowiedzialne za ochronę środowiska (Nadleśnictwa, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz inne instytucje i podmioty) podejmowały szereg działań z zakresu: ochrony przyrody, ochrony wód, ochrony ziemi, ochrony powietrza, hałsu, pól elektromagnetycznych. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy przyjętymi w Programie celami i prowadzonymi przez poszczególne jednostki działaniami.

Jednoznacznie można stwierdzić, że każda z jednostek samorządu terytorialnego i jednostek odpowiedzialnych za realizację określonych w Programie działań, w miarę możliwości finansowych, podejmowała działania i realizowała inwestycje w zakresie szeroko rozumianej ochrony środowiska na terenie Powiatu Nidzickiego.

